

ÅRSRAPPORT

NTNU

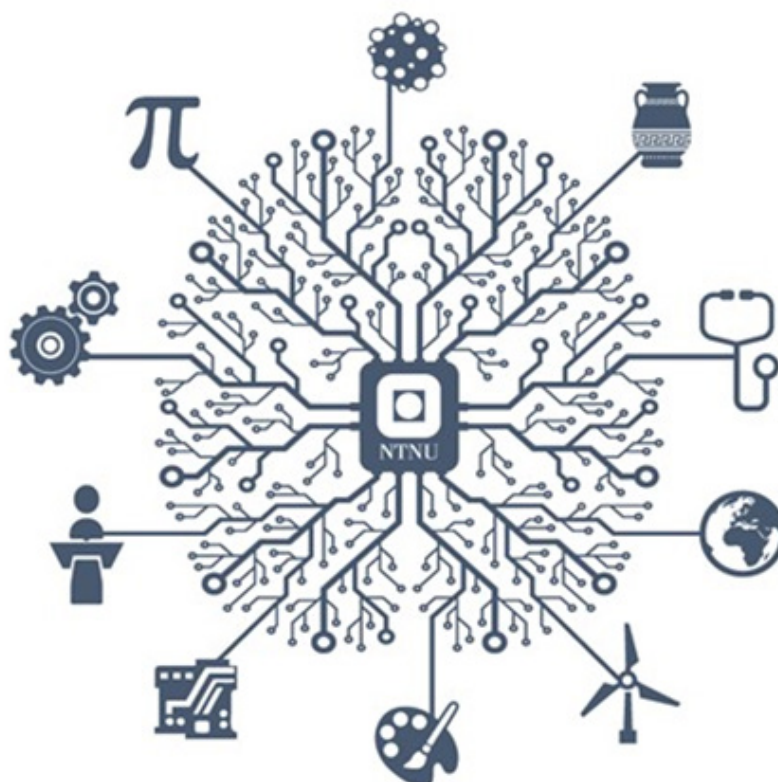
2023

Årsrapport 2023

Årsrapport med årsregnskap for 2023, samt planer for 2024.

NTNU – Kunnskap for en bedre verden

Forsidebilde: Immatrikulering på Gløshaugen 2023. Foto: Kai T. Dragvoll, NTNU.

INNHold

1. STYRETS BERETNING 2023	5
2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL.....	13
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	23
3.1 Sektormål	25
3.2 NTNUs utviklingsavtale 2023-2026.....	33
3.3 Formidling.....	57
3.4 Rapportering på indikatorer som oppfølging av strukturreformen	61
3.5 Rapport på øremerkede bevilgninger.....	66
3.6 Rapportering på samfunns og effektmål for byggeprosjekter	68
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	73
4.1 Rapportering om styring og kontroll.....	74
4.2 Rapportering på andre forutsetninger og krav	76
4.3 Andre krav	78
5. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER.....	89
5.1 Utviklingsavtalen – NTNUs periodeplan for 2023-2026.....	90
5.2 Økonomiske utsikter	92
5.3 NTNUs budsjett 2024.....	93
6. ÅRSREGNSKAP	95
6.1 Ledelseskomentar til regnskapet for 2023	96
6.2 Prinsippnote SRS	100
6.3 Resultatregnskap	104
6.4 Balanse	105
6.5 Kontantstrømoppstilling	107
6.6 Bevilgningsoppstilling.....	108
6.7 Noter.....	110

STYRETS
BERETNING 2023

STYRETS MEDLEMMER OG ARBEID I 2023

NTNUs styre har gjennom 9 styremøter behandlet 45 saker og fått 26 orienteringer. Styrets sammensetning og medlemmer fremgår av oversikten.

Styret har i 2023 ansatt Sara Brinch som dekan ved Fakultet for arkitektur og design.

I 2023 inngikk NTNU og Kunnskapsdepartementet en utviklingsavtale, og styret vedtok i starten av året en periodeplan for perioden 2023-2026, som er likelydende med utviklingsavtalen. Utviklingsavtalen er et viktig bidrag til NTNUs strategi *Kunnskap for en bedre verden*. Styret anerkjenner og er tilfreds med arbeidet som er lagt ned ved NTNU gjennom 2023.

I et ekstraordinært styremøte i desember 2023 meldte rektor Anne Borg at hun ønsket å fratre sin stilling som rektor, som følge av situasjonen som oppstod etter et innlegg i Dagens Næringsliv, samt påfølgende debatt om akademisk ytringsfrihet. Styret retter en stor takk til Anne Borg for den betydelige innsatsen hun som rektor har lagt ned for NTNU. Tor Grande ble i samme styremøte konstituert som rektor frem til ansettelse av ny rektor i ordinær åremålsstilling.

VIKTIGE AKTIVITETER OG RESULTATER I 2023

Styret får gjennom den årlige Kvalitetsmelding for utdanning et godt innblikk i arbeidet med utvikling av utdanningskvalitet ved NTNU. Etter periodisk tilsyn i 2022 konkluderte Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) i 2023 med at NTNUs arbeid med utdanningskvalitet er tilfredsstillende, og at krav i lov og forskrifter er oppfylt. På bakgrunn av interne vurderinger, NOKUTs råd, og resultater fra en intern revisjon, er en videreutvikling av NTNUs kvalitetssystem for utdanning igangsatt. Styret ser frem til å følge dette videre.

Tall fra Samordna opptak viste i 2023 en økning i søkertallene til NTNU. Styret er fornøyd med at NTNU fortsatt er landets mest attraktive universitet og har godt kvalifiserte søkere til hovedtyngden av studietilbudene. Trenden med nedgang i antall søkere til lærerutdanningene og helsefagene er bekymringsfull. Styret er også urolig for den kraftige nedgangen i antall internasjonale studenter fra land utenfor EØS og Sveits etter innføringen av studieavgift for denne studentgruppen. Styret er bekymret for hvilke konsekvenser dette vil ha for mangfold blant studentene og for internasjonal kunnskapsdeling.

En tilleggsundersøkelse til Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) fra 2023 viser at det fortsatt er et økende antall studenter som har psykiske utfordringer. Styret er opptatt av at det gjennom godt læringsmiljø skapes rammer som fremmer god livskvalitet for studentene. En vurdering av et stipendiatombud ved NTNU ble initiert i 2023, og styret ser frem til videre arbeid for hvordan ph.d.-kandidaters arbeidsmiljø og arbeidsforhold kan forbedres.

NTNUs mange doktorgradskandidater utfører viktig forskning ved NTNU, og med 429 avlagte doktorgrader er et rekordhøyt antall ph.d.-kandidater uteksaminert fra NTNU i 2023.

Styret er tilfreds med NTNUs systematiske arbeid for å tilrettelegge for at forskningsbasert kunnskap og ny teknologi blir tatt i bruk til nytte for samfunnet. NTNUs tverrgående tematiske satsingsområder (TSO) bidrar til å fokusere og løfte NTNUs forskning innenfor områder med særlig høy samfunnsrelevans. Styret har i 2023 vedtatt etableringer av fem nye satsingsområder fra 2024, Energi, Hav og kyst, Helse og livsvitenskap, Samfunnssikkerhet og beredskap, og Fellesskap.

Styret forventer at de tverrfaglige satsingene både gir sterke faglige bidrag og legger til rette for å profilere NTNU som ledende, internasjonalt universitet.

Gjennom Kvalitetsmelding for forskning får styret orientering om utvikling av forskningskvalitet ved NTNU og hvordan NTNU fortsetter å styrke seg som forskningsuniversitet. Styret er tilfreds med NTNUs uttelling innen EUs forskningsmidler. Selv om tilslagsprosent i Horisont Europa er høy, mener styret det fortsatt er et potensial for å øke deltakelse og gjennomslagskraft om forskningsmidler. NTNU har fått færre tildelinger enn forventet fra Forskningsrådet i 2023, og styret ønsker at NTNU styrker det systematiske arbeidet for å lykkes bedre med forskningssøknader.

Sentervirkemidlene til Norges forskningsråd er viktige for forskningskvaliteten ved NTNU. Senter for fremragende forskning (SFF) er et viktig virkemiddel for å styrke grunnforskningen, og styret forventer at NTNU frem mot kommende utlysninger rustet seg for å vinne frem i konkurransen både om å bli vertskap for SFF`er og øvrige nasjonale senterordninger som sentre for forskningsdrevet innovasjon.

Styret er fornøyd med at det i 2023 er iverksatt et arbeid for å ytterligere styrke formidlingsområdet ved NTNU. Styret gratulerer førstemanuensis Inga Strümke som i 2023 mottok Forskningsrådets formidlingspris og Brageprisen for sin formidling av kunnskap om kunstig intelligens.

I 2023 har styret diskutert ansattes rammer for å ytre seg. Vitenskapelig ansatte står i en særstilling og oppfordres til å delta i det offentlige ordskiftet. Styret forventer at det arbeides kontinuerlig med å styrke formidlings- og ytringskulturen ved NTNU, også i forbindelse med etterlevelsen av ledelsesprinsipper. Styret har også bedt om at eksisterende samarbeidsavtaler gjennomgås for å sikre institusjonell uavhengighet og akademisk frihet.

RESSURSBRUK OG INTERNKONTROLL

Styret mener NTNU har god styring og kontroll og at ressursene forvaltes forsvarlig og effektivt. Styret har i 2023 behandlet flere saker knyttet til NTNUs risikobilde og har vært særlig opptatt av NTNUs økonomiske situasjon, studentenes læringsmiljø, og utfordringene knyttet til informasjonssikkerhet. I styreseminar på Gjøvik i september fikk styret god anledning til diskusjoner om samfunnsikkerhet og beredskap generelt, og digital sikkerhet spesielt. Styret følger opp at NTNU fortløpende utvikler sikkerhet- og beredskapsarbeidet i takt med samfunnsutviklingen og er glad for at ny sikkerhetsorganisering ved NTNU er kommet på plass.

Internrevisjonen har gitt styret gode rapporter, og styret forutsetter at rektor følger opp utfordringene som omtales. NTNUs risikobilde peker på redusert evne til å lykkes i kampen om de internasjonale vitenskapelige talentene og til å utvikle og beholde teknisk-administrativt ansatte. Internrevisor ga i 2023 anbefalinger om det systematiske arbeidet for å forbedre karriereutvikling. CoARA¹ -forpliktelsene om vurdering av forskningens kvalitet og utnyttelse, samt anerkjennelse av en større bredde av faglige bidrag, angir en utvikling mot å gjøre mer helhetlige kvalitetsvurderinger. NTNU legger dette tankegodset til grunn for arbeidet med å forbedre kompetanse- og karriereutvikling.

---

¹ *Coalition for Advancing Research Assessment, er en ny felles reform for forskningsvurderinger i Europa.*

NTNU har i 2023 startet et arbeid med en metodikk for bedre gevinstrealisering, som skal benyttes ved start av nye prosjekter. Styret forventer fremover å få innblikk i hvilke gevinster som materialiserer seg – spesielt i digitaliseringsprosjekter.

RAMMEBETINGELSER

NTNU har over tid hatt årlig budsjettvekst og sterk volumvekst, men realnedgangen i bevilgninger over statsbudsjettet fra 2022 har fortsatt i 2023 og fortsetter videre i 2024. Styret ser en økt risiko for at strammere økonomiske rammer reduserer universitetets handlingsrom og er bekymret for hvilke konsekvenser dette vil ha for kjernevirksomheten. Styret forventer at alle fakulteter ved NTNU tilpasser egen aktivitet til et nivå som sikrer både strategisk handlingsrom, høy kvalitet og økonomisk balanse. Styret vil i denne sammenheng også følge opp arbeidet Rektor har satt i gang for en mer strategisk bruk av studieplasser og dimensjonering av studietilbud ut fra søkertall og arbeidslivets behov.

Styret følger nøye med på forskningens vilkår og forventer at NTNU deltar aktivt i prosesser som definerer norsk forskningspolitikk og forskningens vilkår.

PRIORITERINGER FOR 2024

Utviklingsavtalens mål og styringsparametere utgjør NTNUs periodeplan for perioden 2023-2026, og i november vedtok styret hvilke felles innsatsområder som skal prioriteres i 2024. NTNUs risikovurderinger er en del av bildet når det gjøres prioriteringer for kommende år. I tillegg til særlige innsatsområder innenfor utviklingsavtalen, vil NTNU prioritere utvalgte områder som sikkerhet og beredskap, oppfølging av NOKUT-tilsynet og den omstilling og organisasjonsutvikling som kreves for å møte endrede rammevilkår. Styret ser i 2024 frem til å følge arbeidet med dimensjonering av utdanning og til å diskutere og vedta en ny intern finansieringsmodell for NTNU.

Etter at NTNU gjennom våren 2023 arbeidet intensivt med en redefinering av prosjektet NTNU Campussamling, er det gitt politiske lovnader om finansiering av dette prosjektet. Styret ser fortsatt utfordringer knyttet til finansieringen av NTNU Campussamling. Styret forventer at videre arbeid med campussamling kobles til beslutninger om hvilken organisasjonsutvikling som må supplere prosjektet for å nå de fastsatte effektmålene. Styret vil særlig trekke frem behovet for å realisere egne vedtatte klimaambisjoner og å legge til rette for mer tverrfaglighet i forskning og utdanning.

En viktig oppgave for styret i 2024 blir å ansette ny rektor for kommende åremålsperiode.

NTNUs strategi Kunnskap for en bedre verden varer ut 2025, og styret ser frem til å ta del i det viktige arbeidet med ny strategi for NTNU, som skal vedtas før sommeren 2025.

MEDLEMMER I NTNU-STYRET I 2023

Eksterne representanter:

Styreleder Remi Eriksen

Bente M. Stallknecht

Jan-Frode Janson

Nina Refseth

Interne representanter:

Representanter for de vitenskapelig ansatte:

Aksel Tjora

Anne C. Elster (for Tjora frem til 31.07.23)

Bjørn Helge Skallerud

Ingrid Bouwer Utne

Representant for midlertidig vitenskapelige ansatte:

Unni Soltun Andreassen (frem til 31.07.23)

Nicolai Winter-Hjelm (fra 01.08.23)

Representant for de teknisk-administrativt ansatte:

Kjersti Møller

Representanter for studentene:

Emilie Faarup Storvik (frem til 31.07.23)

Roar Høyby Brakstad (frem til 31.07.23)

Anders Lie Hagen (fra 01.08.23)

Matilde Brox Bordal (fra 01.08.23)

Vedtak i styret 7. mars 2024:

Styret vedtar styrets beretning for 2023

Remi Eriksen
Styreleder

Bente M. Stallknecht

Jan-Frode Janson

Nina Renseth

Aksel Tjora

Bjørn Helge Skallerud

Ingrid Bouwer Utne

Nicolai Winter-Hjelm

Kjersti Møller

Anders Lie Hagen

Matilde Brox Bordal

INTRODUKSJON
TIL VIRKSOMHETEN
OG HOVEDTALL

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) er Norges største universitet, med historie tilbake til 1910 og røtter tilbake til 1760 og Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS).

Hovedsetet ligger i Trondheim, med campuser i Gjøvik og Ålesund. NTNU har åtte fakulteter samt enheter som NTNU Vitenskapsmuseet og NTNU Universitetsbiblioteket.

Vår visjon: Kunnskap for en bedre verden

Kunnskap gir mennesker muligheter og innflytelse, og er et fundament for å ta gode valg. Kunnskap inspirerer og utfordrer, endrer holdninger, tenkemåter og hvordan vi ser verden. Demokratiet vårt styrkes av en opplyst og kunnskapsbasert debatt. Kunnskap utviklet ved NTNU skal komme fellesskapet til gode, og man skal kunne stole på at kunnskap fra NTNU er basert på anerkjente vitenskapelige metoder.

Kunnskap og teknologiutvikling gir muligheter for å øke den bærekraftige verdiskapingen og for å finne svar på store utfordringer. Verden har gjennom FN blitt enige om 17 bærekraftsmål. NTNU vil bidra aktivt til å nå bærekraftsmålene.

NTNUs styrke er vår teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil kombinert med faglig bredde og tverrfaglighet.

Samfunnsoppdraget

Vårt generelle oppdrag

Som universitet har NTNU et ansvar for å frembringe nye perspektiver for langsiktig, grunnleggende forskning og for utdanning av fremragende kandidater. Vi tilbyr forskningsbasert utdanning på alle nivåer. Vi utvikler og formidler kunnskap og forvalter kompetanse om natur, mennesker, samfunn og teknologi. NTNU er en kulturbærer og bidrar til innovasjon i samfunn og arbeidsliv.

En av universitetets oppgaver er å delta i en kunnskapsbasert offentlig debatt. Vi bruker vår viten til beste for samfunnet. Vi engasjerer oss i å løse globale utfordringer. Vår virksomhet fremmer utvikling, menneskerettigheter og tverrkulturell dialog.

Vårt spesielle oppdrag

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, med et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning.

Vi bidrar til å utvikle Norge. Vi skaper verdier, økonomisk, kulturelt og sosialt, og har en nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for fremtidens samfunn.

Med vår hovedprofil og tverrfaglige styrke bidrar vi til å løse sammensatte problemstillinger. Vi er en premissleverandør for omstilling og grønt skifte, og vi bidrar til et konkurransedyktig næringsliv og en god offentlig sektor gjennom samarbeid om nye praksiser, prosesser og produkter.

Kunstfag er en sentral del av identiteten til NTNU. Vi har også et ledende universitetsmuseum med unike vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

Som flercampusuniversitet er NTNU en tydelig aktør i byene og regionene der vi har vår hovedaktivitet.

Organisering

NTNU er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Styret er NTNUs øverste organ og representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter. Remi Eriksen er NTNUs styreleder. Anne Borg var rektor frem til desember 2023. Tor Grande er konstituert rektor frem til ansettelse av ny rektor i ordinær åremålsstilling.

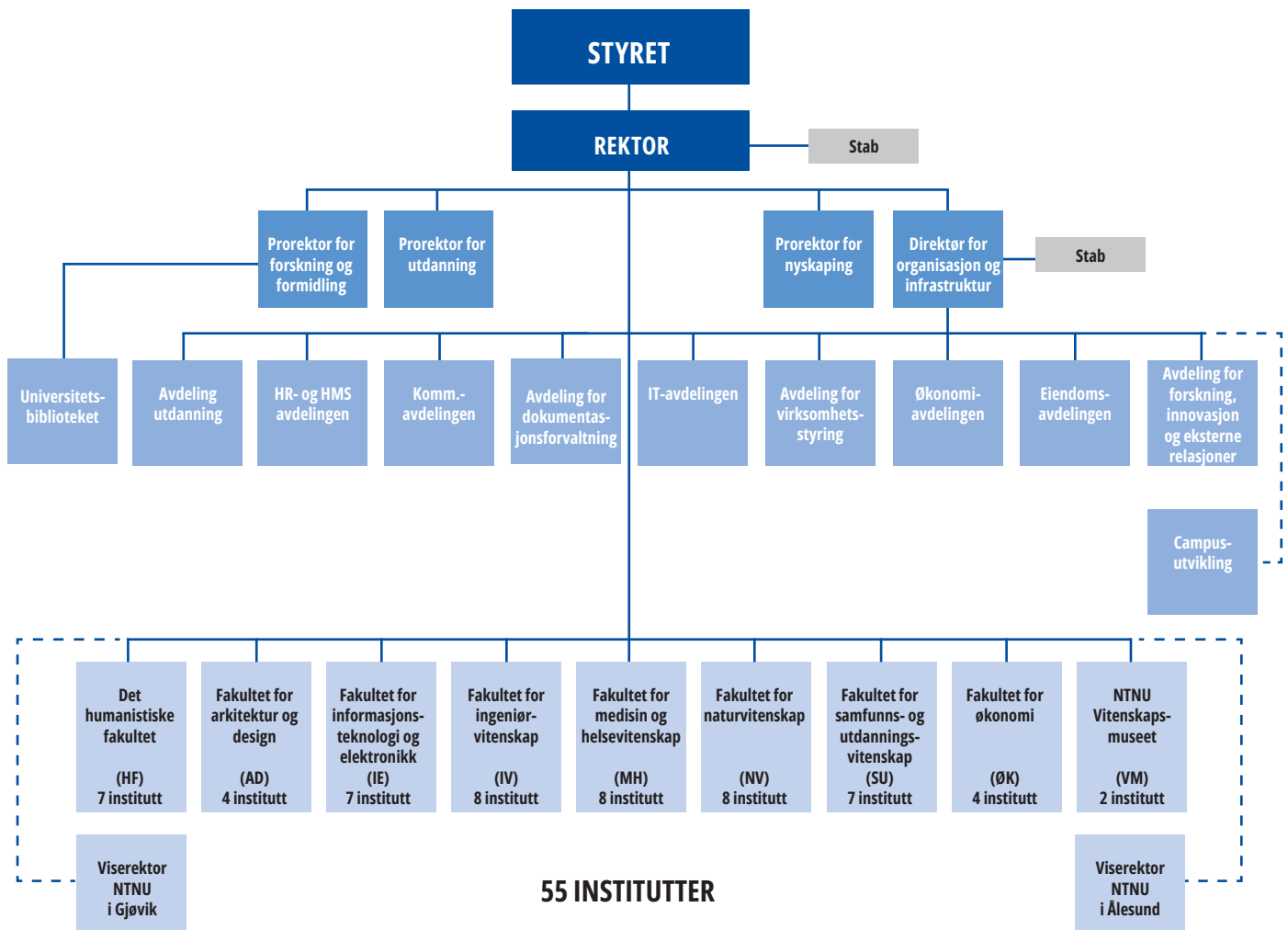

Rektor (konst.)
Tor Grande

Styreleder
Remi Eriksen

Figur 2.1: Nytt organisasjonskart. I 2023 ble organisasjonsstrukturen i Fellesadministrasjonen endret.

Utdanning

NTNU er nasjonalt dominerende innenfor teknologiutdanning, og de tre siste årene har NTNU utdannet hhv 69 %, 68 % og 66 % av alle landets mastere i teknologi. Universitetet har en rekke profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, teknologi, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunsthøgskolefag.

NTNU er en attraktiv utdanningsinstitusjon som tiltrekker seg mange og gode studenter. Våre kandidater er etterspurte i inn- og utland. De er faglig sterke, tverrfaglig orienterte og har relevant kompetanse for arbeidslivet.

Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Ved NTNU driver vi forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå innenfor en rekke fagområder – og i grensesnittet mellom dem. NTNU har et særlig ansvar for å drive tverrfaglig forskning og samarbeider tett med arbeids- og næringslivet. Mye av vår forskning krever avansert vitenskapelig utstyr, og NTNU har mer enn hundre laboratorier. Vi har forskningsgrupper og laboratorier i internasjonal toppklasse som gir rike utviklingsmuligheter for unge forskertalenter. Vårt mål er å bidra til samfunnsutviklingen i dag og i fremtiden.

Doktorgradsutdanning

Doktorgradsutdanningen er en strukturert grad som er normert til tre års arbeid. Det er også vanlig med et fjerde år der kandidaten underviser eller har annet pliktarbeid. NTNU utdanner doktorgradskandidater innen alle våre fagområder og de fleste av landets kandidater innen teknologi. En doktorgrad fra NTNU kvalifiserer til ledende arbeid innen næringsliv, forvaltning, høyere utdanning og forskning. Akademia blir ofte ansett som den vanligste karriereveien for personer med doktorgrad, men en stor andel av våre doktorer går videre til ledende jobber innen privat næringsliv og offentlig sektor.

NTNU er partner i en rekke nasjonale forskerskoler innenfor ulike fagområder. Hver forskerskole består av et nettverk av institusjoner som samarbeider om doktorgradsutdanningen.

Innovasjon, nyskaping og samarbeid med arbeidslivet

Med tverrfaglig tilnærming til komplekse problemstillinger bidrar NTNU til utvikling av ny kunnskap og innovative og bærekraftige løsninger og teknologier med utgangspunkt i ansattes og studenters forsknings- og utviklingsarbeid. NTNU har lang historikk for samarbeid med arbeids- og samfunnsliv. Gjennom langsiktig samarbeid med arbeidslivet bidrar NTNU til å videreutvikle og omstille eksisterende næringsliv og offentlig sektor og til å skape det nye næringslivet. Våre ansatte er de fremste bidragsytere i dette arbeidet og de ulike fagmiljøene bidrar på ulike måter til og former for innovasjon. Kandidatene vi utdanner er viktige bidragsytere til spredning av kunnskap og verdiskaping i samfunnet.

Formidling

NTNU formidler kunnskap fra forskning, utdanning og nyskaping. Vår formidling favner samlinger, kunst og kultur. NTNU er i åpen og konstruktiv dialog med samfunnet og bidra til kunnskapsbasert, offentlig debatt der også studenter og ansatte deltar. NTNU bistår beslutningstakere og næringsliv med forskningsbasert kompetanse og skal være synlig, med godt omdømme nasjonalt og internasjonalt, og utvikle og ta i bruk nyskappende virkemidler og medier.

Museumsvirksomhet

NTNU Vitenskapsmuseet er ett av i alt seks universitetsmuseer i Norge, og en av Norges ledende institusjoner innenfor sikring, bevaring, tilgjengeliggjøring og forskning på natur- og kulturhistorisk materiale fra Norge og resten av verden.

Satsingsområder

ENERGI

HELSE

HAVROM

BÆREKRAFT

NTNU har fire tematiske satsingsområder i 2014–2023: NTNU Bærekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. NTNUs tematiske satsingsområder skal bidra til å løse komplekse utfordringer av stor betydning for samfunnet gjennom tverrfaglig samarbeid.

NTNUs strategiske satsing på tre muliggjørende teknologier i perioden 2011–2023 omfatter bioteknologi, IKT og nanoteknologi. Muliggjørende teknologier er tverrfaglig basert grunnleggende forskning som bidrar til å utvikle nye næringer, produkter og løsninger innen en rekke samfunnsområder.

NTNU starter fra 2024 [fem nye satsingsområder](#): Samfunnssikkerhet og beredskap, Hav og kyst, Fellesskap, Energi, samt Helse og livsvitenskap.

Sentre og samarbeid

NTNU er vertskap for to nasjonale sentre for fremragende utdanning (SFU), seks nasjonale sentre for fremragende forskning (SFF), tolv sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og tre forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). Vi er i tillegg partner i en SFU, tre SFF, 14 SFI og sju FME.

NTNU har Kavli Institute for Systems Neuroscience som drives sammen med Senter for nevralt nettverk. Videre har NTNU tre K.G. Jebsen-sentre innen medisinsk forskning. Utover dette er NTNU vertskap for en rekke forskjellige sentre innen ulike fagfelt.

Vi samarbeider tett med St. Olavs hospital, universitetssykehuset i Trondheim, og SINTEF, et av Europas største, uavhengige forskningsinstitutter. NTNU er partner i 47 Gemini-senter, som er en modell for strategisk samhandling mellom parallelle faggrupper ved NTNU, SINTEF, Universitetet i Oslo og St. Olavs Hospital.

Ulike fagmiljøer ved NTNU har også nært samarbeid med det NTNU-eide forskningsinstituttet NTNU Samfunnsforskning AS.

NTNU har et bredt internasjonalt nettverk, og samarbeider med rundt 1500 institusjoner i verden om forskning og utdanning. Vi har eget NTNU-kontor i Brussel, hvor vi er samlokalisert med Universitetet i Bergen, Norge og SINTEF. Nordic Five Tech er en strategisk allianse mellom de fem ledende tekniske universitetene i Norden: Chalmers, KTH, Aalto Universitetet, DTU og NTNU. Fra 2020 har NTNU vært medlem av universitetsalliansen ENHANCE – European Universities of Technology Alliance sammen med TU Berlin, Chalmers, RWTH Aachen, TU Warsawa, Politecnico Milano og UP Valencia. I 2023 ble alliansen utvidet med ytterligere tre institusjoner: ETH Zurich, TU Delft og GdanskTech. ENHANCE har status som Europeisk universitetsallianse under Erasmus+, Europakommisjonens nye fyrtårnsatsing for å øke kvalitet og konkurranseevne til europeisk UH-sektor.

Sammen med 12 andre europeiske universiteter startet NTNU i 2022 European Ocean Research and Education Alliance (EOREA), en allianse med mål om å styrke havforskningen.

Hovedtall

NTNU utgjør om lag 20 % av universitets- og høyskolesektoren i Norge. NTNU har i underkant av 20 % av ressursene, står for litt under 20 % av sektoren sine utdanningsaktiviteter og drøyt 20 % av forskningsaktiviteten.

Tabellen under viser hovedtall for NTNU.

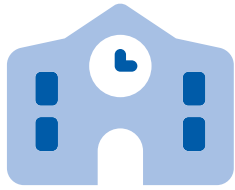
Hovedtall NTNU						
Ressurser	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2022-23
Totale driftsinntekter (tall i tusen kr)	9 575 772	9 864 005	10 372 849	10 571 592	10 965 277	+ 393 685
- herav statsluskudd fra KD og andre departementer	6 838 201	7 150 913	7 427 173	7 438 244	7 834 599	+ 396 355
- Tildeing fra EUs rammeprogram og Norges forskningsråd	1 314 340	1 145 322	1 433 459	1 411 336	1 483 254	+ 71 918
Antall årsverk totalt	7 601	7 762	7 953	8 051	8 054	+ 3
Antall årsverk i Faglige stillinger (undervisning, forskning og formidling)	5044	5125	5267	5319	5259	- 60
Kjernevirksomheten	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2022-23
Antall studenter	41 967	42 379	44 169	43 422	43 882	+ 460
Antall produserte studiepoeng (60-poengsenheter)	29 814	32 031	32 499	31 839	31 622	- 217
Personer med fullført studieprogram ²	8 420	8 906	9 302	9 580	9 748	+ 168
Antall publikasjonspoeng ³	6083,61	6544,2	7282	6 512,1		-
Avlagte doktorgrader	377	406	412	399	429	+ 30

Kilde: DBH Utvalgte nøkkeltall per institusjon.

² Summen av kandidater på tre- og fireårige bachelor- og yrkesutdanninger, ett- og toårige mastergrader, femårige master- og profesjonsutdanninger, hovedfag, høyskolekandidater, årsenheter, halvårsheter m.m.

³ Resultatet foreligger ikke før senere i 2024.

43 882
STUDENTER

CA.
9 748
KANDIDATER
UTEKSAMINERT ÅRLIG

CA.
6 200
VITENSKAPELIGE
PUBLIKASJONER ÅRLIG

429
AVLAGTE
DOKTORGRADER

Foto: Kai T. Dragland/NTNU

Foto: Per Christian Dyrøy/NTNU

13 STOPPE KLIMAEENDRINGENE

10 MINDRE ULIKHET

14 LIV UNDER VANN

7 REN ENERGI FOR ALLE

4 GOD UTDANNING

15 LIV PÅ LAND

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUSJON

3

ÅRETS AKTIVITETER
OG RESULTATER

Universitets- og høyskoleloven fastsetter universiteter og høyskoleers formål. Vi skal tilby høyere utdanning og utføre forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå. Videre skal vi formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for prinsippet om faglig frihet og bruk av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater. Etter endringene i UH-loven i 2021 fremgår det også at vi som universitet har som formål å bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling.

Regjeringen fastsetter mål og langsiktige prioriteringer i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (LTP). I Prop. 1 S under budsjettkapittel 260 fastsatte Kunnskapsdepartementet tre nasjonale mål for universitets- og høyskolesektoren for 2023:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning og kompetanse i hele landet

NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet bygger på NTNUs egen strategi og de tre sektormålene. I dette kapitlet viser vi hvordan NTNU løser samfunnsoppdraget og hvordan våre aktiviteter og resultater i 2023 har bidratt til sektormålene. Dette gjør vi gjennom rapportering på hvordan NTNU støtter opp under sektormålene (kapittel 3.1), resultatrapportering i henhold til utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (kapittel 3.2), og NTNUs formidlingsarbeid (kapittel 3.3). Videre følger rapportering på indikatorer som oppfølging av strukturreformen (kapittel 3.4). Kapitlet avsluttes med rapportering på øremerkede bevilgninger og samfunns- og effektmål av byggeprosjekter.

3.1 Sektormål

SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

Utdanningskvalitet

NTNU jobber systematisk og kontinuerlig med utvikling av studietilbudene, og det systematiske kvalitetsarbeidet danner et kunnskapsgrunnlag som brukes i strategisk utvikling på program- og porteføljenivå. Fakultetene jobber med å utvikle og dimensjonere studieprogramporteføljen for å sikre at den er attraktiv, relevant, holder høy faglig kvalitet og gjenspeiler NTNUs egenart samtidig som den er økonomisk bærekraftig.

NTNU har stor faglig bredde i studieporteføljen, og dermed variasjon i utviklingstrender og satsninger innenfor de ulike fagområdene. Gjennomgående tendenser i NTNUs strategiske porteføljeutvikling vil over tid reflektere strategisk viktige områder i utviklingsavtalen⁴.

Den overordnede vurderingen er at det arbeides godt med tilrettelegging for kvalitetsutvikling ved hele NTNU. Gjennom arbeid knyttet til NOKUT-tilsynet har forståelsen for og bevisstheten om formålet og prosessene i kvalitetssystemet økt og NOKUT-tilsynet ga viktig drahjelp til videre utviklingsarbeid. Studentenes bidrag i utvikling av utdanningskvalitet er viktig for NTNU, og prioriteres høyt.

Det har lenge vært klart at UH-sektoren ikke kan forvente vekst i bevilgningene fremover. Samtidig gir myndighetene tydelige signaler om områder hvor de forventer at institusjonene øker sin kapasitet, og at dette må løses gjennom interne prioriteringer og omfordelinger innenfor egen ramme. Med dette som bakteppe har arbeidet med utvikling av studieporteføljen vært særlig relevant og vært viet mye oppmerksomhet i 2023. NTNU er opptatt av strategisk bruk av studieplasser og helhetlig arbeid med utvikling av studieporteføljen på institusjonsnivå. Et internt Dimensjoneringsutvalg ved NTNU har gjennom 2023 arbeidet med et forslag til felles kunnskapsgrunnlag og et sett av kvalitative og kvantitative kriterier, som kan danne en felles plattform for diskusjoner og beslutninger om dimensjonering av NTNUs utdanningstilbud. Kriteriene som Dimensjoneringsutvalget vil foreslå, skal bidra til at diskusjonene om dimensjonering og utvikling av porteføljen blir åpne og mer forutsigbare. NTNU tilstreber å legge et robust grunnlag for å ivareta og styrke både tilgang til og kvalitet i utdanning.

---

⁴ Bærekraftselementer i utdanningen: Styrking av tilbud om livslang læring; gjennomføring av Fremtidens studierprosjektene; styrking av studentenes læringsmiljø og sosiale tilhørighet; samt internasjonalisering gjennom økt mobilitet og inkludering av internasjonale perspektiver i studieprogrammene.

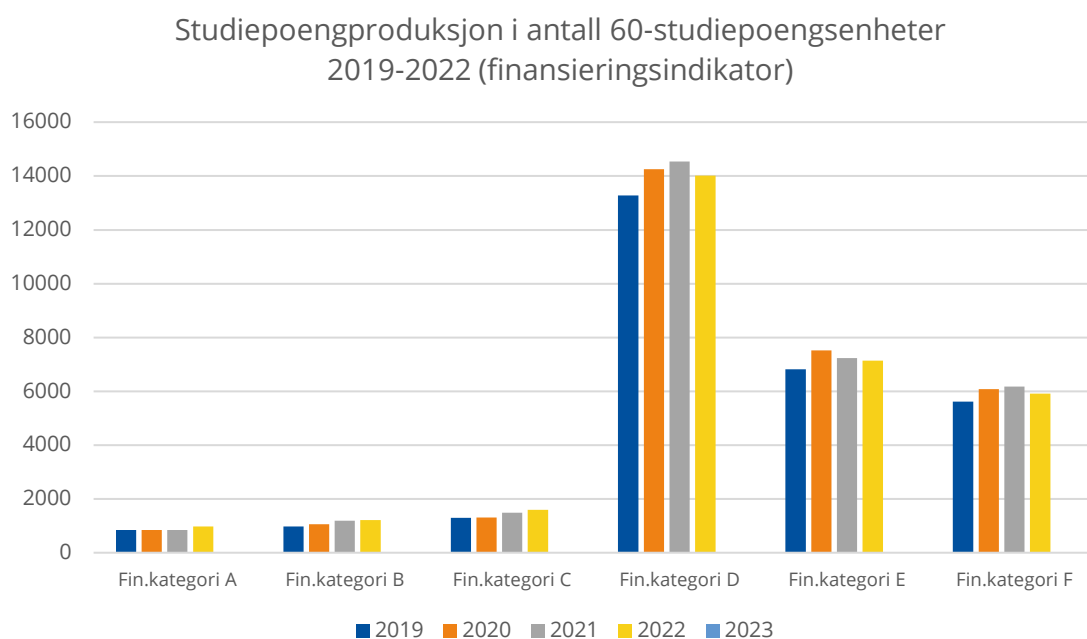

Ressurser	2019	2020	2021	2022	2023
Studiepoengproduksjon (finansieringsindikator)	29 814	32 031	32 499	31 839	31 622
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid	49,94	52,8	56,82	55,28	54,91
Andel studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid	56,34	52,24	57,18	57,82	56,89
Andel studenter på femårig integrert master og profesjonsutdanning som gjennomfører på normert tid	46,39	43,82	50,82	58,65	57,33
Antall avlagte doktorgrader	377	406	415	399	429

Tabell 3.1: Kilde DBH Studiepoengproduksjon/Styringsindikatorer/Utvalgte nøkkeltall.

Studiepoengproduksjon

Studiepoengproduksjon utgjør grunnlaget for den resultatbaserte uttellingen i finansieringsystemet for universiteter og høyskoler. Figuren under viser antall 60-studiepoengsenheter produsert per finansieringskategori ved NTNU i perioden 2018-2022.⁵

Figur 3.2: Antall 60-studiepoengsenheter per finansieringskategori 2018-2022. Kilde: DBH Finansieringssystemet.

⁵ DBH har ikke publisert resultatene for 2023 ennå.

I 2023 var andelen studiepoeng per faglige årsverk ved NTNU 361,45, som er på samme nivå som i 2022 (360,11 studiepoeng per faglige årsverk). Gjennomsnittet for statlige institusjoner i 2023 var 401,16.

Andelen studenter som gjennomfører på normert tid

I 2023 ble 9748 kandidater uteksaminert fra NTNU. Mange faktorer kan påvirke gjennomføring av utdanningene. For eksempel har læringsmiljø, kvalitet og struktur stor betydning. Likedan påvirker også studentenes tidsbruk og eventuelt deltidsarbeid utenfor studiene. I studentrekrutteringen jobbes det med utfordringer knyttet til ulikt rekrutteringsgrunnlag for bachelorprogram, som går på tvers av studiebyene. God informasjon om innhold i program og hva det vil kreve, er viktig å inkludere i arbeidet med studentrekrutteringen. Mobilitet mellom program på samme nivå innenfor samme utdanningsinstitusjon klassifiseres ikke som frafall.

Sammenlignet med andre i sektoren har NTNU høyere gjennomføring innen flere utdanningsområder, men det er særskilt innen teknologi at NTNU har høyere gjennomføring på alle utdanningsnivå. Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører har hatt en jevn vekst de siste årene, og for bachelorutdanningene har NTNU høyest gjennomføring innenfor helse- og sosialfag. På femårig integrert master er det også høyere gjennomføring innen lærer, på bachelor innen helse- og sosialfag og realfag, og på toårig master innen helse- og sosialfag og humaniora.

I NTNUs politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen legges det vekt på at studietilbudene skal ha lavt frafall og høy gjennomstrømning. Det overordnede inntrykket er at studieprogrammene produserer godt, men NTNU har nesten 400 studieprogram og det er betydelige variasjoner mellom programmene.

Andelen studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid økte fra 52,24% i 2020 til 57,82% i 2022, og er fremdeles på et høyt nivå selv om det gikk noe ned i 2023 (56,89%). Sammenlignet med sektoren og de andre BOTT-universitetene har NTNU høy gjennomføring både på toårig og femårig integrert masterutdanning. På toårig master er det høyest andel gjennomføring innen økonomiske og administrative fag, og på integrert master er det høyest andel gjennomføring innen lærer på normert tid. Andel studenter på femårig integrert master og profesjonsutdanning som gjennomførte på normert tid i 2023 var 57,33%.

Forskningskvalitet

NTNUs [Kvalitetsmelding for forskning](#) er et grunnlag for en systematisk dialog om utvikling av forskningskvalitet på ulike nivåer i organisasjonen. Den gir retning for videre arbeid med å høyne kvaliteten i forskningen ved NTNU. Kvalitetsmeldingen for 2023 legges frem for NTNUs styre i mars 2024 og gir et faktabasert datagrunnlag for å systematisere arbeidet med å videreutvikle vår forskning og styrke kvalitet. I kvalitetsmeldingen for 2023 pekes det særlig på temaene forskning som kollektiv innsats, tid til forskning, og eksternfinansiering av forskning. Disse temaene er viktige for å utvikle forskningskvaliteten ved NTNU og kvalitetsmeldingen peker på utfordringer og tilhørende tiltak.

I den siste utlysningen om Senter for fremragende forskning (SFF) fra Forskningsrådet ble NTNU kun tildelt ett senter, og i siste FRIPRO-utlysning for unge forskertalenter ble NTNU tildelt tre av 36 prosjekter. Dette er mindre enn forventet. Samtidig kan vi glede oss over at NTNU gjør det svært godt i Horisont Europa, hovedsakelig i samarbeidsprosjekter, og gjør det også stadig bedre i ERC og Marie S. Curie-prosjekter.

Flere fagmiljøer ved NTNU opplever at vilkårene for forskning svekkes. Mange i organisasjon frykter at det vil kunne bli vanskelig å opprettholde prioriteringen av forskning med fallende bevilgninger og en ny nasjonal modell for finansiering av rammebevilgningen til universiteter og høyskoler. Videre blir konkurransen om eksterne forskningsmidler både gjennom Norges forskningsråd og i Europa stadig hardere. Også i NTNUs risikobilde beskrives faren for at utilstrekkelig omfang av eksterntfinansiert forskning reduserer forskningskvalitet og økonomisk handlingsrom over tid. NTNUs konkurransekraft knyttet til EUs forskningsvirkemidler vil være prioritert i tiden fremover.

Mange av NTNUs fagmiljøer er involvert i de pågående fag- og temaevalueringene i regi av Forskningsrådet i 2023 og 2024: matematikk, IKT og teknologi, biovitenskap, naturvitenskap, og medisin og helsefag. Evaluering av humaniora og samfunnsvitenskap er planlagt i 2025. En dimensjon i evalueringene er vurdering av samfunnsbidrag gjennom utvikling av samfunnseffekter.

Tiltak for utvikling av forskningskvalitet, resultater og vurdering av relevant styringsinformasjon beskrives under kapittel 3.2 om utviklingsavtalen.

FRA FORSKNINGSPROSJEKT TIL OPPLÆRINGSPROGRAM

Ved NTNU startet Prosjekt Øyestikker opp i 2014. Dette var et jobbglidningsprosjekt ved Øyeavdelingen på St. Olavs hospital i Trondheim, der man ønsket å teste om injeksjoner i pasientenes øyne kunne overføres fra leger til sykepleiere.

Forskningen ga positivt resultat, og funnene fra studien ble publisert i tidsskriftet *Acta Ophthalmologica* i 2020.

I dag er det sykepleierne som driver injeksjonspoliklinikken på St. Olavs. Injeksjonene de utfører er den vanligste operasjonen innen øyefaget. Bare ved St. Olavs hospital utføres mer enn 7000 slike operasjoner årlig. Overføringen av denne arbeidsoppgaven fra leger til sykepleiere bidrar til å spare sykehuset for kostnader, i tillegg til at legene frigjøres til å utføre andre oppgaver.

Forskningen som er gjort gjennom Prosjekt Øyestikker har nå resultert i et godkjent opplæringsprogram som går over 10 dager ved St. Olavs hospital. Så langt har dette sertifisert sykepleiere fra både Trondheim, Ålesund og Hammerfest. Programmet ligger også åpent tilgjengelig på NTNUs hjemmeside for alle som ønsker å benytte seg av det.

Foto: Stine Bolme /NTNU

SEKTORMÅL 2: BÆREKRAFTIG SAMFUNNSUTVIKLING, VELFERD OG INNOVASJON

Innsats for bærekraftig samfunnsutvikling utgjør fundamentet i «Kunnskap for en bedre verden» og dermed i NTNUs utviklingsavtale. Det første målet i NTNUs utviklingsavtale er å være pådriver og partner for bærekraftig samfunnsutvikling, og NTNU vurderer at våre bidrag til sektormål 2 slik er vesentlige. For utfyllende rapportering om NTNUs bidrag til sektormål 2 viser vi derfor til omtale i kapittel 3.2.

Det globale utfordringsbildet er sammensatt og behovet for tverrfaglige løsninger har aldri vært større. I tillegg til tematiske satsingsområder, hvor NTNU Bærekraft har vært en av disse, har NTNU i perioden 2011–2023 hatt strategisk satsing på tre muliggjørende teknologier basert på tverrfaglig og grunnleggende forskning som skal bidra til å utvikle nye næringer, produkter og løsninger innen en rekke samfunnsområder: <https://www.ntnu.no/forskning/muliggjorende-teknologier>.

NTNUs studenter som kommer ut i arbeidslivet representerer universitetets fremste bidrag til bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon. NTNU utdanner kandidater som skal skape fremtidens arbeidsliv, og må ha kompetanse til å bidra til utvikling og omstilling. For å lykkes med dette er universitetet avhengig av vårt utstrakte og systematiske samarbeid med arbeidslivet. I tillegg til samarbeid om utvikling av praksis i utdanningene, innebærer dette samarbeid om utvikling av studieprogram, om bachelor- og masteroppgaver, samt bruk av arbeidslivets kompetanse i undervisningen. Studenter ved profesjonsutdanningene bidrar til helse- og velferdssektorene både underveis i utdanningene og etter fullførte studieløp.

FRA PØBEL TIL MØBEL

Oskar Keller, masterstudent ved industriell design, har laget stolen «Pøbel» av den upopulære sitkagrana - også kjent som pøbelgran. Sitkagrana, tidligere svartelistet av Artsdatabanken, har blitt et problem på norskekysten etter andre verdenskrig. Keller ønsket å utforske andre bruksområder for sitkagrana, og resultatet ble en stol designet for små boliger. Industrien produserer i dag billigere paller av sitkagran, men Keller mener at møbler laget av denne tresorten kan gi større verdistigning. Han argumenterer for at sitkagrana har et dårligere rykte enn fortjent og at det er et lett bearbeidelig materiale.

Masteroppgaven og stolen har bidratt til å gi sitkagrana en ny og positiv oppmerksomhet. Høsten 2023 fikk stolen en andreplass i den norske konkurransen for nyutdannede møbeldesignere «Best Talent Award» i regi av Designers' Saturday.

Foto: Oskar Keller/NTNU

SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING, FORSKNING OG KOMPETANSE I HELE LANDET

NTNU er Norges største universitet – et universitet for hele landet, med studenter fra hele landet, og campus i tre byer. Våre kandidater går inn i arbeidslivet over hele landet. Vi tilbyr relevante og forskningsbaserte utdanninger og har en tverrfaglig tilnærming til bredden av bærekraftsmålene.

NTNU er landets fremste institusjon for høyere teknologiutdanning og utdanning av ingeniører. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

NTNU har et utstrakt og økende samarbeid med både næringsliv og offentlig sektor. I samarbeidet utvikles nye løsninger/teknologier som testes og tas i bruk i næringslivets prosesser, verdikjeder eller produktporteføljer.

NTNU arbeider med å legge til rette for at utdanningstilbudene skal møte behovene for desentralisert og fleksibel utdanning bedre, og vi vil sammen med aktører i arbeidslivet utvikle tilbud om livslang læring som kan gi kompetanseheving til folk over hele landet.

HK-dir. har tildelt NTNU midler i forbindelse å tilby desentraliserte og fleksible studietilbud. Blant prosjektene finner vi Fleks 2.0 for fleksibel og desentralisert bachelor i økonomi og administrasjon – drevet fra campus Gjøvik. NTNU tar sikte på å spre lærdommene fra enhetene som har mottatt støtte fra HK-dir.

NTNU bidrar til åpen vitenskap ved å gi verden tilgang til kunnskap utviklet ved NTNU. NTNU vil gjøre resultatene av vår forsknings- og undervisningsaktivitet allment tilgjengelige så lenge dette er innenfor gjeldende juridiske og etiske rammer. Se mer om dette under kapittel 3.2.

Kandidatmåltall på helse- og lærerutdanningene⁶

Hovedtall NTNU					
	2019	2020	2021	2022	2023
NTNU måltall	1734	1734	1759	1746	1802
NTNU resultat	2032	1754	1630	2013	2055

Tabell 3.3 Kandidatmåltall og NTNUs på helse- og lærerutdanningene 2019-2023. Kilde: Orientering om statsbudsjett for universiteter og høyskoler og DBH.

⁶ Etter dialog med KD er det avklart at riktig kandidatmåltall for vernepleie ved NTNU i 2023 er 70, og antall uteksaminerte kandidater er høyere enn måltallet.

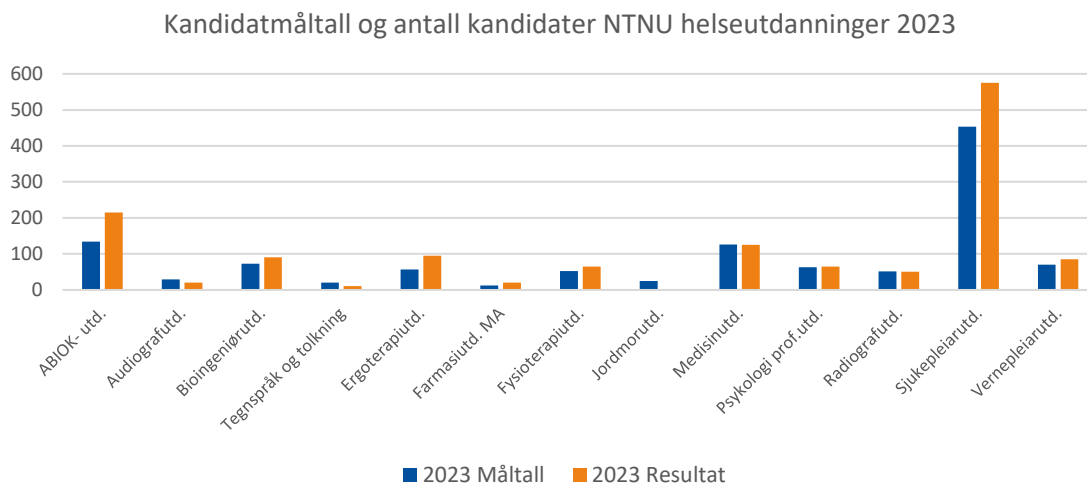
NTNU har kandidatmåltall for 18 utdanninger, 13 innenfor helse og 5 innenfor lærerutdanningene. For 12 av utdanningene oppfyller eller overoppfyller vi måltallet for 2023. Det samlede måltallet for 2023 er 1802, og det ble uteksaminert totalt 2055 kandidater ved disse utdanningene.

På sykepleierutdanningen er måltallet 453 kandidater, men i 2023 ble det utdannet 575 kandidater. På ABIOK ligger NTNU også langt over måltallene på 134 med 215 kandidater i 2023, og på farmasi har vi 20 kandidater med et måltall på 12. På bioingeniør, ergoterapi, fysioterapi og vernepleierutdanningen ligger vi over måltallet. På medisin, profesjonsutdanningen i psykologi og radiografutdanningen ligger vi rundt måltallet. På audiograf og tegnspråk og tolking ligger vi et stykke under måltallet. Jordmor har opptak annet hvert år, og derfor er ingen kandidater uteksaminert i 2023.⁷

Audiografutdanningene har strenge progresjonskrav i studiet. Studenter som ikke når kravet må ta et års permisjon, og velger normalt å slutte i stedet. Etter tilbakemeldinger fra studentene vil det jobbes videre med å forhindre frafall gjennom informasjon til potensielle søkere og nye studenter for å sikre god forståelse for hva studiet innebærer.

Møtt-tallet på bachelorprogrammet Tegnspråk og tolking høsten 2020 var 29 studenter til 25 plasser, noe vi er fornøyd med. Det har dessverre over tid vært utfordringer med frafall og forsinkelser i studieløpet, og det har derfor vært jobbet med både struktur og innhold i studiet. Programmet har siden 2019/2020 bestått av to studieløp: Et profesjonsstudium for sertifiserte tolker og en fordypning i norsk tegnspråk kombinert med 60 studiepoeng i andre fag. Vi forventer at endringen vil ha en positiv innvirkning på kandidatproduksjonen på sikt, men vurderer også å innføre flere kvalitetsfremmende og frafallsdempende tiltak.

Figuren under viser Kandidatmåltall og antall kandidater ved NTNUs helseutdanninger i 2023:

Figur 3.4: Kandidatmåltall og antall kandidater ved NTNUs helseutdanninger i 2023. Kilde: Orientering om statsbudsjett for universiteter og høyskoler og DBH.

⁷ Fra 2024 er studieplanen lagt om, og det vil gjøres årlige opptak til master i jordmorfag.

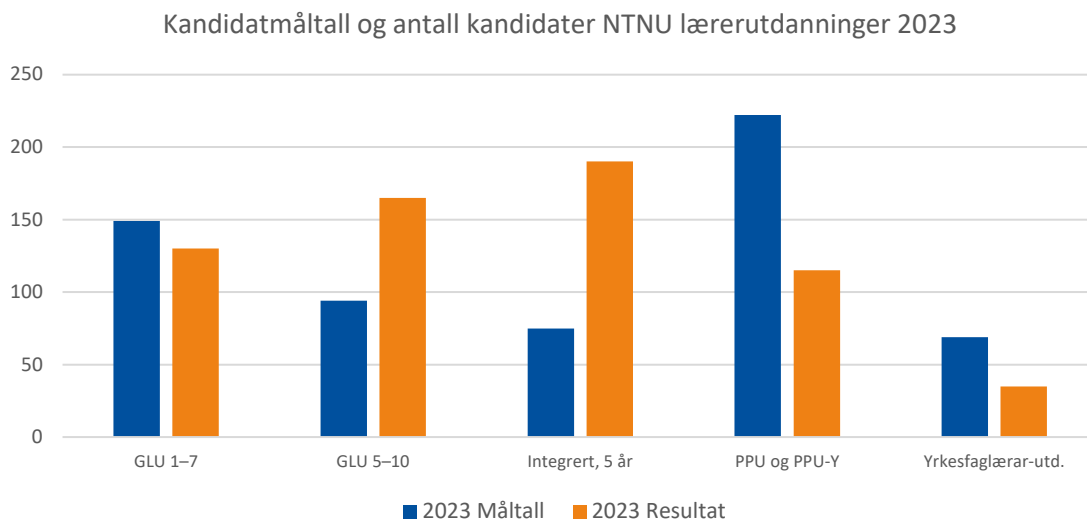

Ved lærerutdanningene ble det utdannet 165 kandidater ved GLU 5-10, mens måltallet var 94. GLU 1-7 utdannet 130 kandidater, og nådde ikke måltallet på 149. Integrert 5-årig lærerutdanning utdannet 165 kandidater – langt over måltallet på 94. PPU og PPU-Y og yrkesfaglærerutdanningen leverte derimot et stykke under måltallene på hhv. 115 og 35 kandidater til måltallene 222 og 69.

På GLU 1-7 er det er jobbet med tiltak knyttet til både rekruttering og frafall. Frafallet er redusert, men i og med at denne utdanningen nå er femårig tar det noe tid før dette gir effekt i form av flere ferdige kandidater. Vi har god tro på at kandidatmåltallene vil nås fremover.

Ved *praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)* og *praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag (PPU-Y)* ble 115 kandidater uteksaminert i 2023. Måltallet var 222. Innføringen om krav til mastergrad som hovedregel for opptak gir fremdeles rekrutteringsutfordringer ettersom opptaksgrunnlaget ble mindre og færre søkere er kvalifiserte til utdanningene.

NTNU har gjennom mange år hatt for få kvalifiserte søkere til *den treårige yrkesfaglærerutdanningen*, og alle som er kvalifiserte tas opp. Det ble fra høsten 2022 iverksatt ny organisering og revidert studieplan. Selv om tiltaket ikke har ført til at kandidatmåltallet for 2023 er nådd, er ambisjonen at disse endringene vil føre til bedre rekruttering og på sikt flere ferdigutdannede yrkesfaglærere.

Figur 3.5: Kandidatmåltall og antall kandidater ved NTNUs lærerutdanninger i 2023. Kilde: Orientering om statsbudsjett for universiteter og høyskoler og DBH.

3.2 NTNUs utviklingsavtale 2023-2026

NTNU inngikk en ny [utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet](#) fra 2023. Utviklingsavtalen for NTNU 2023-2026 er et viktig strategisk verktøy som både gjenspeiler NTNUs egne strategier og sektormålene. Målene i avtalen har vært prioriterte innsatsområder i 2023. I dette kapitlet gjennomgås aktiviteter og resultater knyttet til NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet.

For hvert mål er det utviklet styringsparametere som utgjør delmål for hvert område. Utvikling innen hver av styringsparameterne i utviklingsavtalen vurderes primært kvalitativt, men understøttes av kvantitative indikatorer der dette er hensiktsmessig.

Flere enheter ved NTNU har gjennom 2023 tydelig merket endrede rammebetingelser. NTNU er likevel fornøyd med samlet måloppnåelse i 2023 og årsrapporten viser vesentlige fremskritt i tilknytning til målene i utviklingsavtalen. Under målene i den nye avtalen har mye av det langsiktige utviklingsarbeidet ved universitetet fra tidligere år fortsatt inn i 2023.

Målene i NTNUs utviklingsavtale er at:

1. NTNU utvikler sin rolle som pådriver og partner for bærekraftig samfunnsutvikling
2. NTNU styrker lærings- og arbeidsmiljøet og utvikler ansattes kompetanse
3. NTNU utvikler seg som ledende, internasjonalt universitet

MÅL 1: NTNU UTVIKLER SIN ROLLE SOM PÅDRIVER OG PARTNER FOR BÆREKRAFTIG SAMFUNNSUTVIKLING

Hovedvekten i mål 1 ligger på utdannings- og innovasjonsaktiviteten, samt hvordan vi sammen med omverdenen skal bidra til bærekraftig samfunnsutvikling og omstilling. Bidraget til samfunnsutvikling i tråd med FNs bærekraftsmål skjer primært gjennom den kunnskap og kompetanse våre kandidater tar med seg fra studiene, som rustet dem for å løse dagens og fremtidens utfordringer. Utviklingen av kunnskap og teknologi for bærekraftige løsninger stammer fra forskning av høy kvalitet, og rollen som partner for bærekraftig samfunnsutvikling utøves i nært samspill med arbeids- og samfunnsliv.

Styringsparameter 1: NTNU benytter hovedprofilen og den faglige bredden til å utdanne kandidater med bærekrafts- og omstillingskompetanse

Utdanningsaktiviteten ved NTNU skal være forskningsbasert, fremtidsrettet, relevant for samfunnet og gi kandidater som både bidrar til og kan være pådrivere for samfunnsutvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. NTNU vil utdanne faglig sterke kandidater som er tverrfaglig orienterte og godt forberedt på et arbeidsliv i kontinuerlig endring.

Utdanningen av våre studenter og deres inntreden i arbeidslivet er en viktig kanal for spredning av kunnskap og omstillingskraft. Dette gjelder både ferdige kandidater og de som er underveis i studiene og som deltar i samarbeid med arbeids- og næringsliv gjennom prosjekter og bachelor- og masteroppgaver. NTNU har høye ambisjoner om at våre kandidater skal ha god bærekrafts- og omstillingskompetanse. NTNU har derfor i 2023 startet opp et treårig utviklingsprosjekt, *Utdanning for bærekraftig omstilling*, som skal legge til rette for integrering av bærekraft i hele studieporteføljen vår. En del av dette prosjektet omfatter tilbud om kompetanseutvikling og etablering av støttetjenester for ansatte. Fakultetene jobber med å revidere studieprogram og innføre læringsmål for bærekraft i emneporteføljen.

Ekspertene i Team (EiT) har for 2023/2024 blitt tildelt midler til prosjektet «Innovasjon og verdiskaping i Ekspertene i Team». Prosjektet har som mål å utnytte potensialet for innovasjon og verdiskaping som ligger i studentenes prosjektresultater på en bedre måte. EiT favner alle masterstudier ved NTNU og prosjektet vil derfor også favne ulike former for innovasjoner fra studenter i bredden av NTNUs utdanningsportefølje.

Excited – Centre for Excellent IT Education har som visjon å bringe Norge i forkant av innovativ IT-utdanning for en bærekraftig og digital fremtid. Kjernen i senterets virksomhet er integrering av bærekraft i IT-utdanning. Kandidatene som deltar i studiene vil få relevant kompetanse til å bidra i å håndtere komplekse bærekraftsutfordringer. Senteret jobber i aktivitetsklynger hvor læringsutbytte, pedagogikk og arbeid med ulike verktøy er eksempler på viktige aktiviteter.

I forbindelse med NTNUs satsing SusRes@NTNU (sustainability research at NTNU) har NTNU tilsatt en rekke ph.d.-kandidater innen ni tverrfaglige bærekraftsprosjekter. Per 2023 er alle 47 stipendiater tilsatt, og prosjektene er i full drift.

TETTERE PÅ BÆREKRAFT I UNDERVISNINGEN

I 2023 har Fakultet for arkitektur og design vektlagt å gi studentene bærekraft- og omstillingskompetanse. De har blant annet arbeidet for å øke studentenes bevissthet om hva som ligger i begrepet «fagnær bærekraft», og hvordan dette kommer til uttrykk i studieprogrammets emner og de overordnede læringsmålene.

Et av tiltakene har vært et utviklingsprosjekt støttet av NTNU Toppundervisning – Bærekraftsdagboka. Målet med dagboka er at studentene gjennom sin studiehverdag og over semestre og år skal utvikle refleksjonsnivå og kompetanse på tvers av emnene som inngår i programmet.

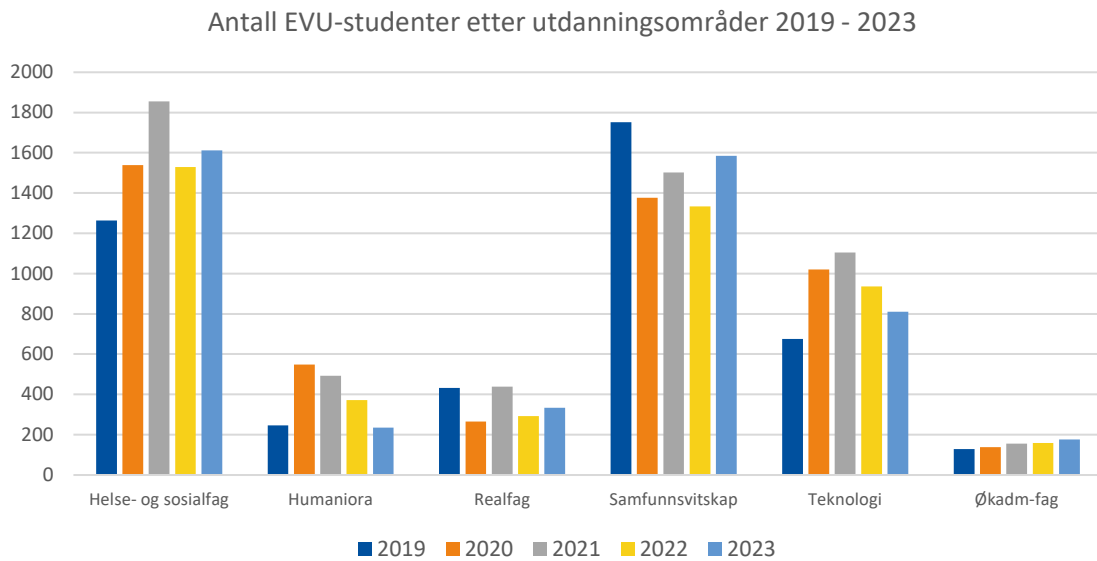
Dagboken i seg selv er et verktøy for å dvele ved, reflektere over og artikulere ulike fasetter av bærekraftskompetanse som er relevant for en designer.

Styringsparameter 2: NTNU styrker tilbudet om livslang læring

NTNU vil bidra til å møte fremtidige kompetansebehov i samfunnet og utvikle etter- og videreutdanningstilbud i samspill med arbeidslivet. Utdanninger ved NTNU skal gi kandidatene et godt grunnlag for å tilegne seg ny kunnskap og kompetanse.

NTNU har også i 2023 hatt stor oppmerksomhet på å bidra til etter- og videreutdanningstilbud i samspill med arbeidslivet. NTNUs erfaringsbaserte masterprogram er attraktive, og bidrar med etterspurt kompetanse i arbeidslivet, innen for eksempel områdene psykisk helse, helseinformatikk, teknologiledelse og digital omstilling, veg, jernbane og transport. I tillegg har NTNU en omfattende portefølje av videreutdanningstilbud innenfor organisasjons- og ledelsesfag.

Figur 3.6: Utvikling av antall registrerte EVU-studenter innen utdanningsområdene de fem siste årene ved NTNU. Kilde: FS.

Det er samlet sett liten økning i antall videreutdanningsstudenter fra i fjor. Antallet var høyest i 2021 under pandemien, mens det i 2023 er tilbake på samme nivå som i 2020. Som figur 3.6 viser er det flest videreutdanningsstudenter innenfor helse- og sosialfag, og innenfor samfunnsvitenskapelige fag. Fra 2022 til 2023 er det størst økning av videreutdanningsstudenter innen samfunnsfag. Fakultetene jobber kontinuerlig med både å utvikle og videreutvikle tilbud basert på behov i arbeids- og næringsliv. Som et direkte resultat av dette ble det i 2023 etablert nye videreutdanningstilbud innenfor havvind, solenergi og prosess teknologi for treforedlingsindustrien.

Overordnet sett arbeider NTNU godt med utvikling av nye videreutdanningstilbud. Samtidig er det et behov for å utvikle bedre sentrale støttetjenester for fagmiljøene knyttet til etter- og videreutdanning.

NTNU og *SMB Norge* lanserte i 2023 et kunnskapsløft hvor ansatte i små og mellomstore bedrifter (SMB) skal lære mer om informasjonssikkerhet og kunstig intelligens. Dette gjøres gjennom en rekke etter- og videreutdanningskurs, hvor NTNU blant annet tilbyr *SMB Norges* medlemsbedrifter å trene på håndtering av cyberangrep i praksis. Tilbudet er støttet både av EU og Innovasjon Norge gjennom innovasjonsnavet Nemonoor hvor NTNU er partner og kunnskapsleverandør.

LANSERTE NYTT MASTERPROGRAM: «KRIG OG SAMFUNN»

Det nye masterprogrammet «Krig og samfunn» startet høsten 2023. Det er et digitalt deltidstudium med samlinger.

Programmet er utviklet i samarbeid med Forsvaret. Målgruppen er offiserer, men er åpent for andre med relevant fagbakgrunn.

«Krig og samfunn» svarer ut sentrale deler av Utsynsmeldingen (Utsyn over kompetansebehovet i Norge) som regjeringen la frem i mars 2023. Det følger også opp NTNUs strategi «Kunnskap for en bedre verden» gjennom å utvikle ny kunnskap og ny forskning innenfor et område hvor det ikke eksisterer et siviltilbud i dag.

Eksterne aktører har respondert svært positivt på programmet, og NATO ønsker å bidra med gjesteforelesere.

Masterprogrammet er så langt en suksess, og et godt eksempel på hvordan NTNU kan få til samarbeid med andre aktører og tilby samfunnsrelevante og arbeidslivsrelevante studier.

*Forsvarsminister Bjørn Arild Gram (i midten) åpnet det nye masterprogrammet i september 2023. Her i samtale med Anne Kristine Børresen, dekan ved Det humanistiske fakultet, og Tor Grande, daværende prorektor for forskning og formidling.
Foto: Kristin Gjærevoll/NTNU*

Styringsparameter 3: NTNU gjennomfører Fremtidens teknologistudier og Fremtidens HUMSAM-studier

For å utvikle neste generasjons studier innen teknologi, humaniora og samfunnsfag vil NTNU iverksette anbefalingene fra prosjektene Fremtidens teknologistudier og Fremtidens HUMSAM-studier. De store samfunnsutfordringene, arbeid med FNs bærekraftsmål og fremtidige kompetansebehov ligger til grunn for arbeidet.

Oppfølgingen av prosjektene Fremtidens teknologistudier (FTS) og Fremtidens HUMSAM-studier (FHS) utgjør viktige rammer for de studieprogrammene som inngår. Prosjektene ga anbefalinger knyttet til blant annet kompetanseprofiler, programdesign, læringsmiljø, kompetanseutvikling for ansatte, samt økt arbeidslivsrelevans. Det er igangsatt et overordnet planarbeid for å utvikle studieporteføljen i tråd med tilrådingene fra FTS og FHS.

Innenfor teknologiområdet gjennomføres utviklingsarbeid i flere fagmiljø, blant annet ved redesign av studieprogram i tråd med FTS-prinsippene. Dette gjøres enten ved opprettelse eller ved periodiske evalueringer av studieprogrammene. SEED (Center for Science and Engineering Education Development) har i 2023 hatt utstrakt aktivitet for å bidra med kompetanse til pedagogisk utvikling av emner, studieprogram og ansatte ved flere av NTNUs fakulteter. Fagdag og seminarserie om studieprogramdesign basert på prinsipper og anbefalinger fra FTS er blant aktivitetene.

Gjennomføring av FHS omhandler særlig å øke arbeidslivsrelevansen. Det er derfor arbeidet med å utvikle kompetanseprofiler som skal beskrive den helhetlige kompetansen hos kandidater etter fullført utdanning.

BLINK læringshub er et knutepunkt for forskning, undervisning og læring. Læringshuben er en fagnær læringstøttetjeneste som koordinerer den praktiske støtten til utvikling av læring og undervisning. Studenter, undervisere, forskere og utviklere har jobbet sammen for å utvikle NTNUs utdanninger. BLINK har etablert et workshoptilbud om AI, undervisning og eksamen, som er gjennomført flere ganger i 2023.

Senter for pedagogikk, læring og undervisning (PLUS) bidrar til pedagogisk utvikling. PLUS har ulike utdanningsprosjekt som tiltak for å øke kvaliteten i studietilbud gjennom eksempelvis økt læringsutbytte hos studentene, i tillegg til utvikling av utdanningsfaglig kompetanse hos ansatte. Fakultet for Medisin og helsevitenskap har fått innvilget utdanningsprosjekter som handler om prosjektpraksis i tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus og avhengighetsarbeid, samt et heldigitalt nettkurs med introduksjon til medisin for ikke-medisinere. Disse hadde oppstart i 2023 og vil pågå frem til 2025.

Styringsparameter 4: NTNU skaper innovasjon, utvikling og omstilling ved at forskningsbasert kunnskap og ny teknologi blir tatt i bruk

NTNU utvikler og formidler innovative og bærekraftige løsninger og teknologier, bidrar til å utvikle og omstille eksisterende næringsliv og offentlig sektor, og til å skape det nye næringslivet med utgangspunkt i ideer og forskningsresultater fra ansatte og studenter. Med tverrfaglig tilnærming til komplekse problemstillinger vil NTNU bidra til ny kunnskap og innovative løsninger. Samarbeid med arbeids- og samfunnsliv er et sentralt virkemiddel for nyskaping, kvalitetsutvikling og relevans.

NTNU har et utstrakt og økende samarbeid med både næringsliv og offentlig sektor. Arbeidslivet etterspør ny kunnskap og løsninger på dagens og fremtidens utfordringer. Ofte er samspillet mellom forskning, innovasjon og utdanning avgjørende når et problem skal løses. I samarbeidet utvikles nye løsninger/teknologier som testes ut og brukes i næringslivets prosesser, verdikjeder eller produktporteføljer. Ofte knyttes bachelor, masteroppgaver og ph.d.-prosjekter i samarbeidet. Dette samarbeidet kan være direkte med partnerne, eller gjennom eksternt finansierte prosjekter fra for eksempel Forskningsrådet eller EU.

NTNU er vertskap for 11 og partner i 14 [SFI](#)⁸-er og vertskap for 3 og partnere i 7 [FME](#)⁹-er, og bidrar her til betydelig innovasjon. Flere av SFI/FME-sentrene utarbeider årlige rapporter som viser forskningens samfunnsbidrag og hvordan kunnskap tas i bruk hos næringslivspartnerne. Eksempelvis har bruk av kunstig intelligens forbedret effektivitet og presisjon i hjertediagnostikk ved bruk av GEs ultralydskannere - teknologi som er utviklet av NTNUs fagmiljø og kommersialisert gjennom lisensavtaler med NTNU. Teknologien har bidratt både til tjenesteinnovasjon og produktinnovasjon. Et annet eksempel på innovasjonsresultat fra samme SFI CIUS er: «[We built an AI tool to help to avoid environmental disasters](#)».¹⁰

Ønsket om å inngå strategiske samarbeidsavtaler med NTNU er økende, både fra større konsern og offentlige aktører, og dette gir resultater i form av konkrete forsknings- og innovasjonsprosjekter. Til grunn for avtaleinngåelse legges KDs reglement om statlige universiteter og høyskoleers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer. En egen styresak om NTNUs samlede portefølje av relevante samarbeidsavtaler vil bli lagt frem for NTNUs styre våren 2024.

---

8 [SFI – Senter for forskningsdrevet innovasjon.](#)

SFI 2025-2023: NTNU er vertskap for 6 og partnere i 8 SFI-er, SFI 2020-2028 : NTNU er vertskap for 5 og partnere i 6 SFI-er.

9 [FME - Forskningscenter for miljøvennlig energi](#)

10 Flere eksempler på konkrete innovasjonsresultater fra [SFI-sentrene](#) og [FME-sentrene](#) kan finnes i deres årsrapporter.

NTNU utvikler samarbeid med offentlig sektor etter modell fra integrert universitetssykehus og universitetsskole til et bredere spekter av innsatsområder. Dette samarbeidet gir nå konkrete resultater i form av forsknings- og innovasjonsprosjekter som bidrar til bedre og mer effektive tjenester i offentlig sektor.

NTNU-studenter mottar nær halvparten av Innovasjon Norges StudENT-virkemidler. Fagmiljøene ved campus Ålesund fostrer studentbedrifter som utmerker seg og vinner i de nasjonale og europeiske gründerkonkurransene som Ungt Entreprenørskap arrangerer. Vi anslår at NTNU-studentene bidrar til 10 - 15 selskapsetableringer per år. Ved NTNUs entreprenørskole inngår det i utdanningen at de skal jobbe med utvikling av prosjekter som ofte resulterer i oppstart av egne bedrifter. Entreprenørskolen har et allsidig miljø som inkluderer studenter fra forskjellige fag.

NTNU har generelt sett hatt god tilgang til ideer og forskningsresultater med potensiale for kommersialisering fra fagmiljøene. Fra 2023 ble ansvaret for IP-forvaltning for kommersialiseringsformål delegert fra Rektor til linjeledelsen ved NTNU, som dermed innebærer at linjeledelsen ved NTNU nå har et helhetlig forvaltningsansvar for all NTNUs IP. I 2023 er det fokusert spesielt på innovasjonsaktivitet i fagmiljøene, noe som har resultert i en økning i innmelding av ideer og forskningsresultater fra fagmiljøene sammenlignet med året før. Omfanget av antall prioriterte registrerte patentsøknader varierer over tid og kan blant annet ha sammenheng med prosjektspesifikke vurderinger. Antall lisenser varierer over også tid og går i bølger i forhold tilgang på ideer og kommersiell modenhet. Det ble registrert 15 patentsøknader i 2023 – en nedgang fra foregående år. Også lisensavtaler er noe lavere enn i fjor og er nå på 2020-nivå, med 12 lisensavtaler. Ny modell for fordeling av nettoinntekt fra lisenser har gitt tilbakeføring av inntekter til oppfinnere og fagmiljø og NTNU sentralt. I 2023 ble det bokført lisensinntekter på totalt 17,6 mill. kr. Det er en betydelig, positiv, økning i lisensinntekter i TTO i perioden fra 2020-2023.

Bidrags- og oppdragsaktiviteter finansiert av næringsliv og offentlig sektor andel utgjør 7,9% av NTNUs samlede inntekter i 2023, og de utgjør om lag en tredel av NTNUs eksternfinansierte inntekter i 2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Innmeldte ideer fra ansatte til NTNU TTO	179	125	116	109	124
Registrerte patentsøknader	56	35	24	63	15
Lisensavtaler	13	14	23	30	12

Tabell 3.7: Innmeldte ideer, registrerte patentsøknader, lisensavtaler og bidrags- og oppdragsaktiviteter finansiert av næringsliv og offentlig sektor. Kilde: DBH og NTNU TTO.

FORSKNING FRA NYTT SENTER SKAL BIDRA TIL NULLUTSLIPP I OLJE- OG GASSINDUSTRIEN

SUBPRO var et forskningsdrevet innovasjonssenter (SFI) ved NTNU, finansiert av Norges forskningsråd og oljeindustrien – og med søkelyset rettet mot det grønne skiftet. Industripartnerne var så fornøyd med samarbeidet og resultatene i SUBPRO, som ble avsluttet i 2023, at de bestemte seg for å gå videre med et 3-årig 100% industrifinansiert prosjekt (SUBPRO Zero).

Målet med SUBPRO Zero er å forske på teknologi som vil bidra til nullutslipp fra olje- og gassindustrien. Hovedfokus er: Karbonfangst og blå hydrogen (nullutslipp til luft), vannbehandling og injeksjon (nullutslipp til sjø), digitalisering, optimalisering og energieffektivitet, feltarkitektur og pålitelighet, og tilgjengelighet og sikkerhet.

I tillegg til forskningen, skal SUBPRO Zero-senteret utdanne 9 stipendiater, 3 postdoktorer og 20 masterstudenter.

Professor Johannes Jäschke er leder for SUBPRO Zero. Foto: Per Henning/NTNU

Styringsparameter 5: NTNU er et foregangsuniversitet for bærekraft i egen drift

NTNU vil benytte egen infrastruktur, organisering og drift som laboratorium for utvikling og implementering av bærekraftige løsninger og demonstrere at en virksomhet som NTNU kan drives med høy kvalitet innenfor miljøvennlige rammer.

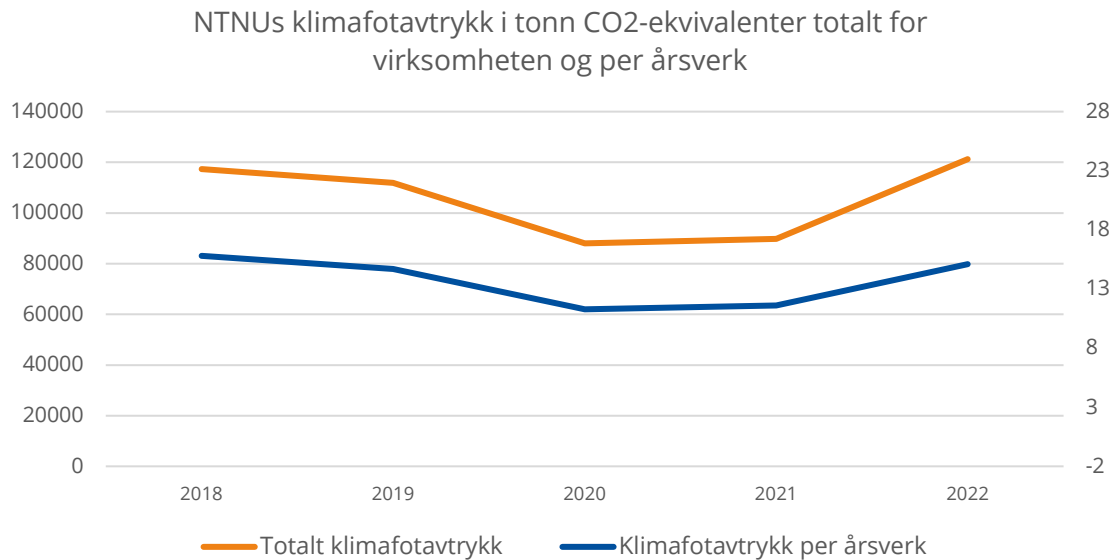
NTNU skal aktivt bidra til at FNs bærekraftsmål nås. Som et viktig virkemiddel for å oppnå dette vedtok NTNU i 2020 en miljøutviklingsplan som legger føringer for hvordan NTNU som organisasjon skal redusere sin miljøpåvirkning på kort og lang sikt. Planen setter langsiktige mål for perioden 2020-2030, og er avgrenset til miljø knyttet til egen drift, innenfor de mest sentrale områdene. I 2023 ble måltallet for reduksjon av klimafotavtrykk som følge av reise justert fra 50 til 55% reduksjon per årsverk innen utgangen av 2030.

Klimaregnskapsmetodikken blir stadig utviklet og forbedret. Senest for regnskapet i 2022 ble den underliggende utslippsmodellen oppdatert til å gi et mer riktig bilde av utslipp knyttet til innkjøp. Vi ønsker å bruke så gode og nøyaktige tall som mulig, men det fører samtidig til at tallene ikke er direkte sammenlignbare fra år til år. Det er likevel slik at klimaregnskapet årlig utregnes med den beste metodikken vi har tilgjengelig, slik at tallene skal gi en god pekepinn på hvor vi er på vei.

Vi mener det er behov for at sektoren utarbeider en standard for klimaregnskapsmetodikk, slik at man i større grad kan sammenligne internt og på tvers. Høsten 2023 ble det derfor bestemt at vi skal se nærmere på muligheten for en slik standardisering gjennom BOTT-samarbeidet.

NTNU så i 2022 en økning i det totale klimafotavtrykket (KF) til virksomheten (se figur under). Dette henger delvis sammen med at den oppdaterte utslippsmodellen¹¹, som er mer presis i å estimere utslipp knyttet til de innkjøpene vi gjør. For å tydeliggjøre hvilke miljøhensyn som skal tas i forbindelse med innkjøp og anskaffelser har vi i 2023 jobbet frem en oppdatert anskaffelsespolitikk som forventes vedtatt i løpet av våren 2024.

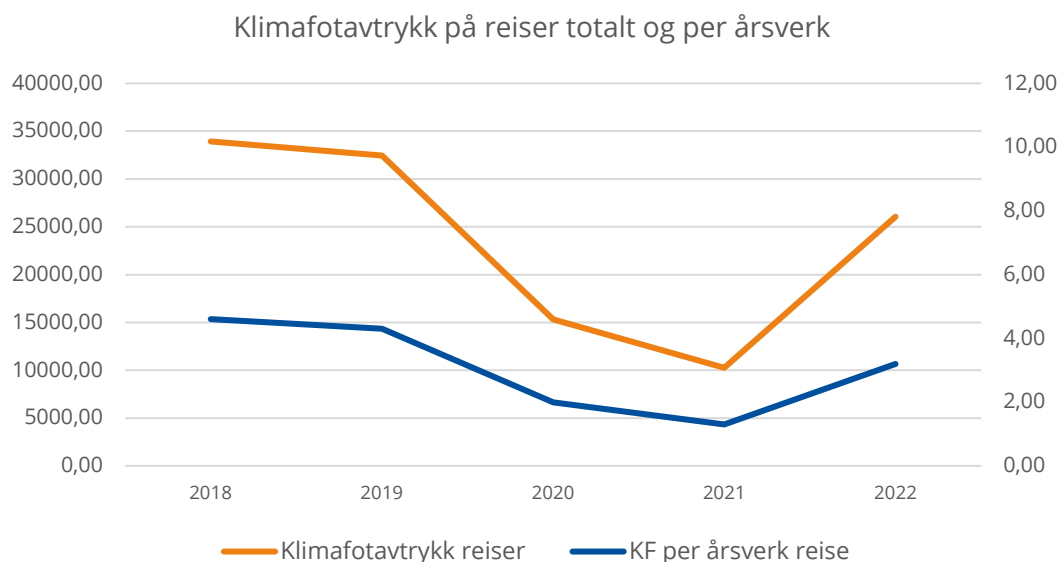
Figur 3.8: NTNUs klimafotavtrykk i tonn CO₂-ekvivalenter totalt for virksomheten (venstre akse) og per årsverk (høyre akse). Merk at forbedring av utregningsmetode gjør at resultatene ikke er direkte sammenlignbare år for år.

Det totale klimafotavtrykket per årsverk var 15,1 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022.

NTNU har en vesentlig økning i utslipp knyttet til reise og transport i 2022 sammenliknet med 2020 og 2021 (Figur 3.9), men utslippet er lavere enn før pandemien. Utslippet knyttes først og fremst til flyreiser. I første halvdel av 2023 økte gjennomførte togreiser fra foregående år. Denne trenden snudde dog brått med kollapsen av Randklev bru i Ringebru langs Dovrebanen. For å redusere flyreiseaktivitet etter pandemien utarbeidet NTNU et nytt sett med føringer for alle reiser som gjennomføres i forbindelse med jobb. Retningslinjer for miljøansvarlige reiser ble innført med

¹¹ Den nye utslippsmodellen er basert på andre statistikkilder enn tidligere; selve kryssløpsmodellen og CO₂-tall per sektor er bygget på et datasett som heter Figaro. Det er lagt til andre klimagasser fra utslippsdatabasen Edgar. Justeringer for å gå fra basispriser til innkjøpspriser som inkluderer handels- og transportmarginer er hentet fra Supply-matrisen publisert av SSB.

virkning fra 01.01.23. Den reelle effekten og veien videre vil bli tydeligere ved ferdigstillingen av klimaregnskapet for 2023¹².

Figur 3.9: NTNUs klimafotavtrykk totalt (venstre akse) og per årsverk (høyre akse) som følge av reiseaktivitet i tonn CO₂-ekvivalenter.

Klimafotavtrykk på reiser totalt var på 26 070 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022. Per årsverk var NTNUs klimafotavtrykk på 3,2 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022.

Eiendom og energi

I forbindelse med utarbeidelsen av *Masterplan for bygg- og eiendomsutvikling 2025-2050* har potensialet for å redusere NTNUs energiforbruk blitt grundig kartlagt. Arbeidet vil resultere i oppdaterte målsetninger for reduksjon av innkjøpt energi gjennom blant annet energisparende tiltak, egenproduksjon av energi, samt lagring og utveksling av energi. For å sikre at vi får benyttet oss av den ferskeste kunnskapen og de beste innspillene fra våre vitenskapelige fagmiljøer i dette arbeidet, har vi etablert *Fagforum Bærekraft*. Forumet har som hensikt å stimulere til økt samarbeid mellom administrasjon og vitenskapelige ansatte igjennom kunnskapsdeling og tilrettelegging for gjennomføring av forskning og studier i egen infrastruktur, innenfor områder som direkte eller indirekte bygger opp under miljøambisjonene. Forumet planlegges utvidet til andre aktuelle områder innenfor *Miljøutviklingsplanen*. Med samme mål er det også etablert samarbeidskoalisjoner med eksterne virksomheter for å bygge ny kunnskap og finne de beste og fremtidsrettede løsningene for å redusere energibehovet til NTNUs campuser.

¹² Klimaregnskapet baserer seg på økonomisk regnskapsdata som rapporteres til styret i juni 2024. Det er derfor ikke mulig å ferdigstille 2023-tallene før årsrapportering.

MÅL 2: NTNU STYRKER LÆRINGS- OG ARBEIDSMILJØET OG UTVIKLER DE TILSATTES KOMPETANSE

Det andre målet i NTNUs utviklingsavtale omfatter ivaretagelse og forbedring av læringsmiljøet til studentene, og gjennom høy utdanningskvalitet utdanning av gode kandidater som bidrar til å utvikle samfunn og arbeidsliv. Den fysiske utformingen av universitetsområdene og den digitale infrastrukturen er viktig for studiemiljøet og for at NTNU skal utvikle gode og fremtidsrettede lærings- og arbeidsmiljø.

Videre omfatter dette målet utvikling av NTNU som en attraktiv og profesjonell arbeidsgiver gjennom å legge til rette for at ansatte får utvikle seg gjennom hele karriereløpet og realisere sitt faglige potensial.

Styringsparameter 6: NTNU styrker læringsmiljøet til studentene for å legge til rette for økt læring og trivsel

NTNU ønsker at studie- og læringsmiljøene skal være attraktive og anerkjent for sin høye kvalitet, og at studentene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø som bidrar til trivsel og god læring. Utvikling av læringsmiljøet er en del av arbeidet med å utvikle høy kvalitet i utdanningene.

De siste årene, og etter koronapandemien især, har NTNU hatt søkelys på studentenes psykososiale læringsmiljø, og det er jobbet med tiltak på studieprogramnivå for at alle studenter skal trives både faglig og sosialt. NTNUs Læringsmiljøutvalg vurderer læringsmiljø innen fem tema: fysisk læringsmiljø; psykososialt læringsmiljø; organisatorisk læringsmiljø; digitalt læringsmiljø og pedagogisk læringsmiljø. Ifølge Læringsmiljøutvalget har studentene ved NTNU overordnet sett et helhetlig godt og forsvarlig læringsmiljø. Det arbeides systematisk med både avvik og varslingssaker. NTNU og SiT (Studentskipnaden i Trondheim, Ålesund og Gjøvik) har i 2023 samarbeidet godt om ivaretagelse og utvikling av studentvelferden.

Studentfrivilligheten står sterkt ved NTNU og våre studenter har lang tradisjon for å bygge et godt studiemiljø. Buddyprisen deles ut hvert år til miljø, grupper eller foreninger tilknyttet NTNU som særlig gjør en innsats for å styrke studiemiljø, skape trivsel, fellesskap og tilhørighet, samt forebygge ensomhet. Årets Buddypris gikk til Campusvertene på Dragvoll, Kvinnenettverket i filosofi og Socialis linjeforening.

«FORTELL MEG HVA JEG SER»

NTNU fikk støtte fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) for å produsere filmen «Fortell meg hva jeg ser», som følger Simen som studerer sosiologi ved NTNU. Filmen gir et innblikk i Simens liv og de utfordringer han møter på grunn av syns- og hørselshemming. I filmen reflekterer Simen rundt hvordan små tilpasninger gjør studiehverdagen enklere og mer tilgjengelig for studenter med syns- og hørselsutfordringer.

Fra 1. januar 2023 kom det krav om synstolking av video. Filmen kan være et utgangspunkt for diskusjon og den kan bidra til motivasjon i møte med nye krav til universell utforming.

Bildet fra filmen «Fortell meg hva jeg ser». Simen Eriksen og tolk Siri Posti Thorsen ved NAV Hjelpemiddelsentral Trøndelag - Tolketjenesten, i Trondheim sentrum. Foto: Sindre Aalberg

En tilleggsundersøkelse til Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) som ble gjennomført i 2023 viser at et økende antall studenter har psykiske utfordringer og at så mange som hver femte student som besvarte undersøkelsen rapporterer å ha hatt en form for rusbrukslidelse i løpet av livet. NTNU tar funnene fra undersøkelsen på alvor. Et viktig forebyggende arbeid som gjøres ved NTNU er å skape rammer som fremmer god livskvalitet for våre studenter. Dette gjøres først og fremst gjennom å skape et godt læringsmiljø, inkludert tilrettelegging for et godt mottak og en kontaktskapende kultur gjennom studietiden. Fakultetene samarbeider med studentene om aktuelle tiltak for utvikling av læringsmiljøet, og det psykososiale læringsmiljøet har et særskilt fokus. NTNU samarbeider tett med vertskommunene, SiT, Studenttinget, og øvrige studentforeninger med å skape et godt læringsmiljø, gode bomiljø og å fremme livskvalitet i studietiden.

Studentenes svar i Studiebarometeret gir verdifulle innspill til NTNUs arbeidet med å utvikle kvalitet på studieprogramnivå. Resultatene fra undersøkelsen Studiebarometeret for høsten 2023 viser at studentene ved NTNU i all hovedsak er tilfredse med studieprogrammet de følger, og opplever at det har bidratt til faglig utvikling. Etter en nedgang i hele sektoren etter pandemien, har vurderingen av tilfredshet økt fra 3,9 i 2022 til 4,0 i 2023 og er nå tilbake på 2020-nivå. Utviklingen ved NTNU er lik utviklingen ved de øvrige BOTT-universitetene og sektoren ellers.

På spørsmål om det faglige¹³ og sosiale miljøet gir NTNU-studentene høyere score enn snittet i sektoren. Dette kan ha flere årsaker, men det har gjennom flere år vært jobbet aktivt i hele organisasjonen med å utvikle og forbedre studentenes psykososiale miljø. I tillegg har NTNU en sterk studentfrivillighet.

¹³ NTNU-studentene gir det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet en skår på 3,9.

Studiebarometeret viser også at NTNUs studenter i mindre grad opplever at undervisningen legger opp til aktiv læring sammenlignet med resten av sektoren og BOTT-universitetene. Samtidig er det store forskjeller mellom studieprogrammene. NTNU vil gå nærmere inn i resultatene fra Studiebarometeret i tilknytning til arbeidet som gjøres for å utvikle og forbedre former for studentaktiv læring.

	2019	2020	2021	2022	2023	Snitt sektoren
Sosialt læringsmiljø (Studiebarometeret)	4,1	3,9	3,8	3,9	4,0	3,7
Faglig læringsmiljø (Studiebarometeret)	4,0	3,8	3,8	3,8	3,9	3,7
Studentaktiv læring ¹⁴ (Studiebarometeret)	3,2	3,3	3,2	3,3	3,3	3,6

Tabell 3.10: Skår for sosialt og faglig læringsmiljø og studentaktiv læring ved NTNU 2019-2023 og snitt for sektoren 2023. Kilde: Studiebarometeret/STAR Tableau.

Ivaretagelse av ph.d.-kandidatene står høyt på agendaen ved hele NTNU. Etter tilsynet i 2023, kom NOKUT med tydelige anbefalinger om å utvikle rutiner for kvalitetssikring av ph.d.-programmene. NTNU har på bakgrunn av dette etablert en bredt sammensatt arbeidsgruppe som i løpet av våren 2024 skal legge frem forslag om hvordan det systematiske kvalitetsarbeidet bedre kan tilpasses særtrekk ved ph.d.-utdanningen. Forslaget skal inneholde en forklaring av roller, egnede evalueringsmetoder og arbeidsformer, tydeliggjøring av forskriftskrav og skal imøtekomme NOKUTs om forenkling og styrking av tilbakemeldingssløyer. NTNU vurderer i denne anledning også muligheten for å etablere et eget ombud for ph.d.-kandidater.

KJØNNBALANSE I HØYERE UTDANNING OG YRKESLIV

God kjønnsbalanse på alle NTNUs studier er viktig for studiemiljø, arbeidsmiljø og for samfunnet som helhet. Barn og unge trenger å møte både mannlige og kvinnelige ansatte i barnehagen og på skolen, og i kontakt med helsevesenet.

Tre fakultet ved NTNU (NV, SU og MH-fakultetet) samarbeider om dokumentarserien «Guttastemning», hvor vi følger tre mannlige studenter på kvinnedominerte studier, gjennom ett semester. Serien publiseres på sosiale medier frem mot søknadsfristen for høyere utdanning 15. april.

Fra lanseringen av Guttastemning, sesong 2, 7. desember 2023. Foto: Randi Moen Sund/NTNU

¹⁴ Studentene rangerte påstanden «Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt» på en skala fra 1-5 der 5 er høyeste skår.

Styringsparameter 7: NTNU utvikler attraktive campus og infrastruktur som bidrar til fremragende lærings- og arbeidsmiljø og høy faglig kvalitet

NTNU vil gjennom strategisk utvikling av den fysiske og digitale infrastrukturen legge til rette for fremtidsrettet utdannings-, innovasjons- og forskningsaktivitet med gode faglige og sosiale kvaliteter, samt hybride arbeidsformer for studenter og ansatte.

Både fysisk og digital utforming av læringsareal er viktig for kvalitet i undervisning og det psykososiale læringsmiljøet. NTNU har de senere årene lagt vekt på utvikling av læringsareal som legger til rette for aktive og varierte lærings- og undervisningsformer, samt flerbruk. Det vil også være viktig i utvikling fremover. Læringsarealene legger til rette for samarbeid og de kan benyttes som studentarbeidsplasser utenom undervisning. Arealene bidrar til å skape identitet og er viktig for det psykososiale læringsmiljøet. I 2023 ble to nye læringsareal med fleksibel møblering klare til bruk, studentarbeidsplasser ble oppgradert samt at fellesareal er oppgradert for opphold, arbeid og sosial aktivitet. I tillegg er det løpende oppgradering av digital infrastruktur i de ordinære læringsarealene, og i 2023 ble 56 læringsareal oppgradert. Utvikling av læringsareal og psykososialt læringsmiljø vil fortsatt ha høy prioritet.

Forskningsinfrastruktur er avgjørende for forskning av høy internasjonal kvalitet og er spesielt viktig for NTNU med vår profil. Både samlet sett for NTNU og for de enkelte fagmiljøene utgjør forskningsinfrastruktur store faglige og økonomiske verdier, men dermed også betydelige kostnader knyttet til investering, drift og vedlikehold. Effektiv utnyttelse av forskningsinfrastruktur er derfor en prioritert oppgave. NTNU arbeider for å i større grad dele kapasiteter på tvers og konsentrere infrastrukturen mer for å redusere duplisering. NTNU utvikler også et veikart for felles forskningsinfrastruktur.

I 2023 utlyste Forskningsrådet midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet for første gang siden 2020. I alt prioriterte NTNU 64 prosjektsøknader, inkludert 7 forprosjekter (inntil 2 mill. kroner). NTNU koordinerer selv 15 av de 40 søknadene som ble gitt høyeste prioritet, mens vi er partner i de øvrige. SINTEF og BOTT-universitetene er som tidligere de viktigste samarbeidspartnere.

Etableringen av Norsk havteknologisenter utgjør en nasjonal infrastrukturinvestering av stor betydning. Sentret vil gi NTNU tilgang til fasiliteter og lokaler som legger til rette for verdensledende forskning og utdanning innen marin teknikk ved NTNU.

NTNU jobber nå med å få på plass en masterplan for bygg- og eiendomsutvikling som vil beskrive videre utvikling av alle campusene ved NTNU i et 25-årsperspektiv. Masterplanen er den overordnede planen som kartlegger status og utviklingsbehov for NTNUs virksomhet og campus. Se mer om dette i kapittel 4.3.8.

Arbeidet med Masterplan digital infrastruktur er startet opp, men er ikke ferdigstilt og vil fortsette i 2024. Masterplan digital infrastruktur er en langsiktig strategisk plan (7-10 år) for hvordan vi skal bygge ut, vedlikeholde og håndtere livsløpet for IT-infrastruktur. Planen ses i sammenheng med Masterplan eiendom.

Styringsparameter 8: NTNU arbeider systematisk for å utvikle ansattes kompetanse og karriere

NTNU vil styrke sin attraktivitet og faglige styrke gjennom en mer systematisk tilnærming til rekruttering, kompetanseutvikling og strukturerte gode karriereløp for ansatte. NTNU vil tilby sine ansatte forutsigbare rammer og gi mulighet for god kompetanse- og karriereutvikling.

NTNU har forpliktet seg til kriteriene i CoARA¹⁵. Ny forskrift for ansettelse og opprykk fra KD/HK-dir. er på høring og samtidig fortsetter arbeidet med implementering av NOR-CAM¹⁶ og CoARA, og kompetanseplaner etableres i tråd med nytt rammeverk. Se også omtale av internrevisjon på området i kapittel 4.1.

I tillegg til det omfattende arbeidet med og konsekvensene av implementering av NOR-CAM og CoARA, har NTNU i 2023 arbeidet systematisk med bemanningsplaner og strategisk personalplanlegging.

Som følge av høring om ny nasjonal forskrift for tilsetting og opprykk ble det i 2023 igangsatt et forberedende arbeid med revidering av NTNUs utfyllende retningslinjer for ansettelser og opprykk. Det er satt ned en arbeidsgruppe som særlig skal se på det som handler om utdanningsfaglig basiskompetanse.

Utvikling og styrking av utdanningsfaglig og digital kompetanse har vært viktig for NTNU også i 2023. NTNU Toppundervisning tildelte våren 2023 støtte til ni prosjekt knyttet til utvikling av vurderingsformer. Disse er planlagt ferdige i 2025.

Arbeid med modulisering av Uniped-programmet gjør det mulig å skreddersy tilbudet om utdanningsfaglig basiskompetanse. Dette arbeidet er viktig fordi det muliggjør kompetansepåfyll for undervisere. Modulene er valgbare og anerkjenner variasjoner i både faglig behov og interesse. I arbeidet med å etablere moduler har fagmiljøene fått mulighet til å bidra til videreutvikling av kompetanseprogrammet. Totalt er det nå utviklet 26 moduler, hvorav 16 fra Uniped og 10 fra andre fagmiljøer ved NTNU. Modulene tilbys både på engelsk og norsk og gjennomføres i Gjøvik, Trondheim og Ålesund. Det er en ambisjon at modulene skal være en del av de ansattes pedagogiske kompetanseutvikling. I videre arbeid vil det ses på aktuelle tema for fremtidige moduler som støtter opp om NTNUs mål for kvalitetsutvikling, eksempelvis tema som studentaktiv læring, bærekraft og bruk av kunstig intelligens (KI).

NTNUs meritteringsordning for undervisere er i ordinær drift med årlige utlysninger, og ved utlysningen i 2023 ble 21 undervisere meritterte. NTNU har nå meritterte undervisere ved alle fakultet. Som nevnt i fjorårets årsrapport ble pedagogisk akademi etablert i 2022 som et faglig kollegafellesskap for meritterte undervisere. Akademiet har i 2023 blant annet opprettet

¹⁵ *Coalition for Advancing Research Assessment, er en ny felles reform for forskningsvurderinger i Europa.*

¹⁶ *Norwegian Career Assessment Matrix: <https://www.uhr.no/temasider/karrierepolitikk-og-merittering/nor-cam-veileder-for-vurdering-i-akademiske-karrierelop/>*

webinarserien «Utdanningsnakk». Medlemmene fungerer som ressurspersoner for NTNU i arbeidet med kompetanseutvikling. De er også rådgivere i strategiske spørsmål knyttet til for eksempel utforming av nye utdanningsvirkemidler, samt håndtering av muligheter og utfordringer knyttet til kunstig intelligens.

Økende bruk av KI og KI-teknologi medfører muligheter og utfordringer. Nytt i høstens Studiebarometer er spørsmål om bruk av KI i studiearbeidet. Undersøkelsen viser at 3 av 4 studenter ved NTNU har benyttet KI, og halvparten av studentene oppgir at de bruker KI ofte eller av og til. KI-tekstgeneratorer gir utfordringer når det gjelder prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter og en intern ressursgruppe har i første halvdel av 2023 utarbeidet støtteressurser for faglærere om kunstig intelligens, og sett på hvordan man skal forholde seg til dette i gjennomføring av emner. Som et kortsiktig tiltak er presiseringer om bruk av KI-tekstgeneratorer tilført NTNUs regelverk om fusk.

I arbeidet med utvikling og styrking av innovasjonskompetanse har NTNU i 2023 utarbeidet et kunnskapsgrunnlag for veivalg og kompetanseutvikling. Det er utarbeidet en helhetlig plan for innovasjonskompetanse ved NTNU, og denne er blant annet fulgt opp overfor instituttledere for å støtte opp under IP-forvaltningen og innovasjonsarbeid. Det arbeides også med et kunnskapsgrunnlag for å synliggjøre og dokumentere innvirkningene av forskningen.

Som oppfølging fra fjorårets kvalitetsmelding for utdanning samt prinsipper i Fremtidens teknologistudier (FTS) har NTNU gjennomført to sentrale ph.d.-veiledningsseminarer. Det er samtidig satt ned en tverrfaglig arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til en mer systematisk ph.d.-veilederopplæring. Arbeidsgruppen har blant annet kartlagt dagens opplæringstiltak, kommet med forslag på organisering og ansvarsdeling, i tillegg til vurdering av kompetansebehov for veiledere på ph.d.

Utvikling av et kurs i forskningsetikk er etablert i samarbeid med Program for anvendt etikk og Forskningsetisk utvalg.

MÅL 3: NTNU UTVIKLER SEG SOM LEDENDE, INTERNASJONALT UNIVERSITET

Det tredje utviklingsmålet viser ambisjonene NTNU har for videre utvikling av høy vitenskapelig kvalitet og relevans i bredden av virksomheten, med internasjonal orientering som premiss for faglig utvikling. NTNU skal være et aktivt og attraktivt universitet og samarbeidspartner internasjonalt. Som akademisk institusjon skal NTNU være anerkjent for høy faglig kvalitet, og vi skal øke samarbeidet med internasjonalt ledende fagmiljøer.

Styringsparameter 9: NTNU legger til rette for at vesentlig flere faggrupper etablerer seg på et dokumentert høyt internasjonalt nivå

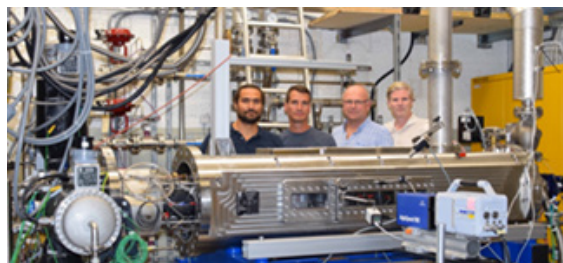
NTNU ønsker flere grupper som aktivt bidrar på forskningsfronten og er anerkjent for høy vitenskapelig kvalitet.

Deltakelse i de europeiske rammeprogrammene for forskning, innovasjon og utdanning er en måte å dokumentere internasjonalt vitenskapelig nivå på som fremheves i NTNUs strategi og internasjonale utviklingsplan. Halvveis inn i Horisont Europa har NTNU over 160 godkjente prosjekter og er blant de tjue universitetene som har mest tildeling fra dette rammeprogrammet for forskning og innovasjon. I 2023 mottok NTNUs forskningsmiljø 8 ERC Grants, inkludert ERC Synergy Grants til James Dawson ved Institutt for energi og prosesseteknikk, og Thorsten Hamann ved Institutt for biologi. Verdien av kontraktene fra EUs rammeprogram for forskning og innovasjon er på 97.9 millioner euro.

En stor del av NTNUs prosjektportefølje omhandler globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv. Noen av de nye koordinatorene ved NTNU kommer blant annet fra fagmiljøene ved Kunstakademiet i Trondheim, Institutt for kjemisk prosesseteknologi, og Institutt for teknisk kybernetikk.

Prosjektlederne i ERC Synergy Grant-prosjektet Hyrope med James Dawson fra NTNU, ETH Zürich, CNRS og TU Darmstadt.

Prosjektet har som mål å utvikle gasskraftturbiner som kan benytte nullutslippsbrensel. Foto: Nicolas Noiray.

Prosjektlederne i ERC Synergy Grant-prosjektet Hydrosensing med Thorsten Hamann fra NTNU, Uni Regensburg, Tel Aviv University og Nottingham University.

*Prosjektet skal undersøke hvordan planter takler tørke.
Foto: Thorsten Hamann.*

NTNU gjør det bra i virkemidler rettet mot samarbeid med arbeidslivet, som SFI-er, FME-er og EU-prosjekter med fokus på samarbeid for å løse samfunnsutfordringer. I 2023 startet forberedelsene til neste utlysning av SFI-er og SFF-er, der det er viktig for NTNU å prestere sterkt.

NTNU har gode erfaringer og etablerte prosesser knyttet til strukturerte søknadsprosesser og kvalitetssikring spesielt fra større utlysninger slik som SFF, SFI, FME, og ERC-søknader. For ERC har NTNU en dedikert utviklingsplan for hvordan vi skal jobbe med virkemiddelet. I 2023 har alle fakulteter og Vitenskapsmuseet etablert egne utviklingsplaner for ERC.

NTNU har i en tid hatt mye oppmerksomhet på forskning som kollektiv innsats, og uavhengig av fagdisiplin er det en økende bevissthet rundt merverdien av faglige diskusjoner, utveksling og samarbeid innenfor en gruppe. Det er økt forståelse for at faglige diskusjoner og samarbeid innenfor gruppene er viktig. NTNU legger til rette for denne kollektive innsatsen, blant annet ved å avsette mer sammenhengende tid til forskning. I forbindelse med rekruttering til vitenskapelige stillinger er man mer oppmerksom på nyansattes bidrag til den samlede forskningsressursen. For å støtte utviklingen av flere robuste forskningsgrupper gjennomføres også et program for forskningsgruppeledere i 2023-24 med 30 deltakere fra alle fakulteter og VM.

Kunstakademiet i Trondheim var vertskap for konferansen Society for Artistic Research. Kunstfagmiljøene ble tildelt flere store eksterntfinansierte prosjekt (Climate Rights (NFR) og Powering Artistic and Cultural Entrepreneurship to drive the climate transition (Horisont Europa).

I 2023 ble det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid nedlagt. Dette blir erstattet av en øremerket bevilgning til noen av universitetene fra 2024. NTNU har innledet arbeidet med hvordan kunstnerisk utviklingsarbeid kan styrkes under endrede rammebetingelser.

ET RAMMEVERK I HJERNEN FOR Å ORGANISERE TINGENES ORDEN

Forskere ved NTNUs Kavli-institutt for systemneurovitenskap har oppdaget et aktivitetsmønster hjernen som fungerer som en mal for å lage rekkefølge i opplevelser.

- Jeg tror vi har funnet en av hjernens prototyper for å bygge rekkefølger, sier professor Edvard Moser. Han beskriver aktivitetsmønstret som «en grunnleggende algoritme som er iboende i hjernen og uavhengig av erfaring». Den banebrytende oppdagelsen ble publisert i tidsskriftet Nature 20. desember 2023.

*Musen Ludo er en av bidragsyterne til hjerneforskningen ved Kavli-instituttet. Musen har et lite vindu på hodet som gjør forskerne i stand til å se hvordan hjernecellene samarbeider for å løse oppgavene som musen utfører i det fysiske rommet.
Foto: Rita Elmkvist Nilsen / Kavli Institute for Systems Neuroscience*

Styringsparameter 10: NTNU utvikler og styrker samarbeid og partnerskap med internasjonalt ledende fagmiljø

NTNU vil være et attraktivt universitet for vitenskapsfolk fra hele verden og en attraktiv internasjonal partner for forsknings-, innovasjons- og utdanningssamarbeid.

Mange av NTNUs fagmiljøer publiserer sammen med ledende fagmiljøer i verden, men flere forskningsgrupper har potensial for å i større grad orientere seg mot og samarbeide med fremragende forskningsmiljøer internasjonalt.

Utenfor Norge samarbeider NTNU mest med institusjoner i USA, Storbritannia, Tyskland, Kina, Sverige og Danmark i 2023. De institusjonene NTNU samarbeidet mest med var Universitetet i København og Karolinska Institutet i Norden, University College London og Imperial College London i Europa, samt University of Queensland og Shanghai Jiao Tong University utenfor Europa.

I Europa er den samlede prosjektporteføljen i Horisont Europa et godt eksempel på at NTNU samarbeider med noen av de fremste fagmiljøene internasjonalt. Den før nevnte styrkede kollektive innsatsen i forskningsgruppene gjør også at fagmiljøene samlet sett kan dra bedre nytte av NTNUs deltakelse i alliansene.

I tillegg til deltakelse i en rekke EU-prosjekter i Horisont Europa og Erasmus+, har NTNU i 2023 som en del av ENHANCE-universitetsalliansen fått tilsagn om fire års finansiering av samarbeidet fra Erasmus+. ENHANCE er nå også utvidet med flere partnere: ETH Zürich, TU Delft og GdanskTech.

Gjennom alliansen skal vi utvikle felles tilbud og initiativer innen utdanning, forskning og innovasjon som kommer våre studenter, ansatte, partnere og samfunnet til gode. Allianser der NTNU er institusjonell deltaker gir ytterligere muligheter for konsortiedeltakelse og partnerskap med ledende fagmiljøer i større forskningsprosjekter.

NTNU er en del av Nordic Five Tech sammen med DTU, Chalmers, KTH og Aalto, og i 2023 ble det lansert et nytt initiativ innen batteriteknologi rettet mot studenter.

For å styrke institusjonelt samarbeid har rektoratet i 2023 besøkt institusjoner i Singapore, samt hos MIT og Yale i USA.

INDISKE FISKERIMINISTRE BESØKTE NTNU SEALAB

I august besøkte Parshottam Rupala, ministeren for fiskeri, husdyrhold og meieri i India, NTNU SeaLab. En større delegasjon fra India fikk både med seg en presentasjon og omvisning i den felles forskningsinfrastrukturen i regi av Fakultet for naturvitenskap.

Delegasjonen fikk en presentasjon av forskningen og utdanningen som foregår ved NTNUs SeaLab, og en nærmere titt på laboratoriet som ledes av Taskforce Salmon, et initiativ for å løse lakselusproblematikken som rammer havbruksnæringen.

*De besøkende fikk en omvisning i NTNU SeaLab, som er en forskningsinfrastruktur for marinbiologi ved NTNU.
Foto: Aleksander Båtnes/NTNU*

Styringsparameter 11: NTNU utvikler og deler kunnskap og teknologi som bidrar til å møte globale utfordringer

NTNU vil engasjere seg i å løse globale utfordringer og bidra til å fremme utvikling i tråd med bærekraftsmålene til FN.

Tematiske satsingsområder har vært et viktig virkemiddel for å adressere viktige samfunnsutfordringer ved NTNU. Satsingene Energi, Hav, Bærekraft, Helse ble sammen med de muliggjørende teknologiene Digital, Nano og Bioteknologi avsluttet i 2023. De avsluttende satsingsområdene ble evaluert av en ekstern komite våren 2022. Evalueringen viste at de sju satsingene har vist en bemerkelsesverdig evne til å stimulere til samarbeid på tvers av

linjeorganisasjonen, de er effektive instrumenter for å fremme tverrfaglig samarbeid inn mot de store samfunnsutfordringene og at de har bidratt til å øke NTNUs synlighet og gjennomslagsevne. De tematiske satsingene bidro ifølge evalueringen også til økt synlighet og gjennomslagsevne, og til at NTNU i perioden har være en synlig aktør innen fornybar og miljøvennlig energiforskning, miljømessig bærekraft og havvitenskap.

I en tid hvor det er avgjørende at kunnskapen spres og at fellesskapet tar ansvar for store samfunnsutfordringer, er evalueringens konklusjon om at satsingsområdene ga en styrket forståelse av vitenskapens betydning og økt synlighet i allmenheten svært viktig.

NTNU har i 2023 etablert fem [nye satsingsområder](#) for å bidra til å løse vår tids sammensatte samfunnsutfordringer for perioden 2024-2031:

- NTNU Helse og livsvitenskap
- NTNU Samfunnssikkerhet
- NTNU Hav og kyst
- NTNU Energi
- NTNU Fellesskap

Til grunn for samtlige satsingsområder skal det ligge bærekraftsperspektiver i tråd med FNs bærekraftsmål. Arbeidet skal styrke tverrfaglig samarbeid blant annet gjennom å svare på tematiske prioriteringer i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (LTP) og Horisont Europa. NTNUs tematiske satsingsområder har en særlig oppgave knyttet til formidling og til å synliggjøre og formidle faglig aktivitet og forskningens betydning blant annet gjennom deltakelse i en kunnskapsbasert offentlig debatt.

Et viktig område i NTNUs strategi «Kunnskap for en bedre verden» er samarbeid med partnerinstitusjoner i det globale sør, og vi har en stor prosjektportefølje innen utviklingssamarbeid, utdanning, forskning og innovasjon, hovedsakelig med institusjoner i Afrika sør for Sahara og i Sørøst-Asia, inkludert Nepal.

Gjennom åpen vitenskap skal vi også bidra til at kunnskap fra vår aktivitet kommer flest mulig til gode. Samarbeid og deling av forskningsresultater blir utfordret av blant annet sikkerhetsmessige vurderinger. NTNU har i 2023 styrket kapasiteten på sikkerhetsområdet, noe som bidrar til at deling av forskningsresultater skjer i en ansvarlig kontekst og på en gjennomarbeidet måte. NTNU følger opp krav om full åpen tilgang til publikasjoner, blant annet gjennom egenarkivering av fagfellevurderte aksepterte manuskripter og en vedtatt rettighetsstrategi som støtter opp under dette. I 2023 har NTNU styrket arbeidet med å legge til rette for deling av forskningsdata. For å sikre ansvarlig deling og gjenbruk av forskningsdata legger vi til grunn at sikring av data, rettigheter, respondenter og kilder skjer før man deler. Ved å være medlem i European Open Science Cloud, får NTNU ytterligere et moment i arbeidet med åpen vitenskap.

TETTER VIKTIGE KUNNSKAPSHULL OM FORSØPLING I HAVET

De siste åtte årene har førsteamanuensis Paritosh Deshpande ved NTNUs Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse forsket på marin forsøpling – nærmere bestemt plast i havet fra fiske- og havbrukssektoren i Norge.

Teknisk Ukeblad gjenga nylig Deshpandes siste studie om mottak av utrangert tauverk ved norske havner. Den har vist at det årlig blir håndtert 2700 tonn av denne typen avfall, men at bare en tredjedel kan resirkuleres. Det anslås samtidig at opptil 400 tonn går tapt i naturen hvert år, og dette avfallet påvirker marinlivet.

- At 8 av de 15 mest brukte tau-typene i den norske fiskeindustrien ikke er enkle å resirkulere, er en utfordring. Som en av de mest markante havnasjonene i verden mener jeg det er viktig at Norge går foran i arbeidet med å finne en løsning på dette. Gjør vi ikke det, risikerer vi å skade vårt marine økosystem permanent - noe som vil påvirke våre kommende generasjoner. Det viktigste vi kan bidra med som forskere er å tette kunnskapshullene som eksisterer, og som også er betydelig på sin måte, sier Deshpande.

Han er likevel klar på at marin forsøpling ikke bare angår fiske- eller havbrukssektoren, og at dette ikke kan løses gjennom forskning alene eller gjennom bare ett lands myndigheter.

- Forskere må samarbeide tett med samfunnsaktører for å sikre at kunnskapen blir overført til informerte beslutninger som er nødvendige for bærekraftig og sirkulær håndtering av plast i samfunnet vårt. Dette er noe vi alle må samarbeide om, og jeg tror dette er den virkelige intensjonen bak FNs bærekraftsmål nummer 17, som sier at bevisste samarbeid og partnerskap er nøkkelen for å oppnå overgangen mot bærekraftighet, sier Deshpande.

Til tross for de store utfordringene vi står ovenfor når det kommer til havforsøpling, er Deshpande spesielt glad for én ting:

- Det er virkelig givende å være en del av nasjonale og internasjonale samarbeid der alle forstår utfordringene, hvor alvorlige de er, og alle er interessert i å finne løsninger gjennom felles innsats og tverrfaglige tiltak. Som forsker er det lite jeg finner like motiverende som det.

I en ny studie fra NTNU har forskere for første gang undersøkt hvordan tauverk behandles i den norske fiskeindustrien. Den viser at mye av det som brukes er umulig å gjenvinne. Foto: Paritosh Deshpande.

Styringsparameter 12: NTNU stimulerer til internasjonal mobilitet og rekruttering som sikrer mangfold og kvalitet

Internasjonal mobilitet og rekruttering gir økt kvalitet i den faglige virksomheten til NTNU. Ansatte skal være aktive deltakere i det internasjonale fagfellesskapet og delta på ulike internasjonale arenaer.

Internasjonal mobilitet er et strategisk virkemiddel for å fremme kvalitet i forskningen, og NTNU har et godt støtteapparat for dette. Det ble i 2023 innvilget 81 forskningsterminer med utenlandsopphold. Dette er en nedgang på 17,3% fra årene 2021 og 2022 hvor det ble innvilget 98 forskningsterminer hvert år. Dette kan skyldes den stramme økonomien fakultetene opplever. Når det gjelder reisemønster, er dette uendret fra tidligere, hvor de mest populære reisemål er land innen EØS-området, USA og Australia.

Et viktig utviklingsmål i NTNUs internasjonale utviklingsplan er at det skal legges til rette for internasjonale forskningsopphold for doktorgradskandidater og postdoktorer som mangler internasjonal erfaring. En viktig del av doktorgradsutdanningen er å tilegne seg ferdigheter og generell kompetanse utover eget forskningsprosjekt, og mange gjennomfører derfor forskningsopphold i utlandet i 3-6 måneder i løpet av sin periode ved NTNU.

Onsager Fellowships, et tiltak under Toppforskningsprogrammet, skal bidra til rekruttering av unge, internasjonalt anerkjente forskere for å styrke NTNUs fagmiljøer. Etter ny utlysning av Onsager Fellows i 2022, med mange godt kvalifiserte søkere, er det i 2023 ansatt 14 Fellows på innstegsvilkår. Disse er i ferd med å komme i gang og NTNU ser frem til å følge arbeidet.

Mangfold i studentmassen bidrar til å øke kvaliteten i utdanningene og er samtidig positivt for læringsmiljøet. Utdannelse av internasjonale studenter er viktig for norsk arbeids- og næringsliv. Internasjonal kompetanse og nettverksbygging på tvers av land og kontinent har høy verdi for NTNU.

Internasjonal studentmobilitet er et virkemiddel for økt internasjonalisering i utdanningene våre. NTNUs internasjonale utviklingsplan har derfor ambisiøse mål om studentmobilitet, og aktuelle tiltak er praksisutveksling, felles grader, deltakelse i allianser og integrering av internasjonale perspektiv.

NTNU har over tid hatt høye søkertall på innreisende mobilitet. Koronapandemien ga konsekvenser for studentmobiliteten ved NTNU, og ga en nedgang i søkertallene på innreisende studenter i perioden under og etter pandemien. En positiv utvikling startet i 2022 og søkertallene fra 2023 viser rekordhøye tall.

Ved studentopptaket våren 2023 opplevde NTNU imidlertid en nedgang i internasjonale søkere fra land utenfor EU, EØS og Sveits. Det er grunn til å anta at varslet innføring av studieavgift var noe av årsaken til nedgangen. Innføring av studieavgift har videre ført til at langt færre studenter utenfor EU, EØS og Sveits takket ja til studieplass og møtte til studiestart ved NTNU høsten 2023 enn

høsten 2022. Bare 49 studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits møtte til start på internasjonale masterprogram høsten 2023. Av disse 49 studentene er det 22 som betaler studieavgift, mens 27 har fått fritak.

Fyllingsgraden for de internasjonale masterprogrammene er samlet på 60 % høsten 2023. Som en konsekvens av dette vil det for studieåret 2024/2025 tilbys langt færre internasjonale masterprogram for søkere utenfor EU/EØS og Sveits enn tidligere. NTNU vil tilby 31 internasjonale studietilbud dette studieåret, mot 54 året før.

Etter koronapandemien ser vi endringer i destinasjon for utreisende studenter. Før pandemien benyttet studenter primært NTNUs bilaterale utvekslingsavtaler med utdanningsinstitusjoner utenfor Europa, mens de i 2021 og 2022 benyttet i hovedsak avtaler innenfor Erasmus-program. NTNU har som mål å tilrettelegge for at minst 50% av studentene skal ha fysisk studie- eller praksisopphold i utlandet. Søknadsaktiviteten på utreisende mobilitet har økt siden 2022, og tallene fra 2023 viser høyeste nivå sammenlignet med tidligere år. Vi opplever økt deltakelse på informasjonsmøter om utreisende mobilitet, noe som tyder på en stigende interesse.

	2019	2020	2021	2022	2023
Andel utreisende utvekslingsstudenter ¹⁷	3,33	2,28	1,19	3,37	3,99
Andel innreisende utvekslingsstudenter	4,17	1,99	3,18	4,93	4,98
Avlagte doktorgrader med utenlandsk statsborgerskap	153	177	181	184	211

Tabell 3.11: Studentmobilitet og avlagte doktorgrader med utenlandsk statsborgerskap. Kilde: DBH Utvalgte nøkkeltall.

¹⁷ Tabellen viser antall ut- og innreisende utvekslingsstudenter delt på totalt antall studenter.

3.3 Formidling

NTNU arbeider for å gjøre kunnskapen vår kjent på mange ulike måter og i en rekke ulike kanaler.

Nettstedene Gemini og Norwegian SciTech News er begge samarbeid med SINTEF for å formidle forskningsnyheter. Gemini.no og Norwegian SciTech News har henholdsvis ca. 1 million og ca. 300 000 årlige sidevisninger. Én av Geminis artikler i 2023 ble hedret med Forskning.no's publikumspris og nådde 120.000 lesere.

Vi når ut til internasjonale medier gjennom EurekAlert.org. Denne databasen brukes av internasjonale vitenskapsjournalister, og gjør det mulig for oss å nå ut til store medier som for eksempel BBC, New York Post og Washington Post.

NTNUs podkaster «De store spørsmålene» hadde rundt 64 000 lyttinger i 2023, mens «63 Degrees North» hadde rundt 18 000 lyttinger i 2023.

Førsteamanuensis ved NTNU Inga Strømke mottok i 2023 Forskningsrådets formidlingspris og Brageprisen for sin formidling om kunstig intelligens. Dette er første gang en forsker ved NTNU mottar Forskningsrådets formidlingspris.

Foredragsserien «NTNU kveld» er et eksempel på formidling gjennom bredt faglig samarbeid mellom forskere ved NTNU. NTNU kveld har gjennom 2023 arrangert arrangementer med aktuelle tema som blant annet:

- ULV – fra rovdyr til menneskevenn
- Et helsevesen som holder på å rakne. Hva gjør vi nå?
- Kjernekraft - trussel eller redning?
- Grønt dilemma: Hvordan utvikle ny vannkraft og samtidig ivareta naturmangfoldet?
- Hvordan påvirker kunstig intelligens livene våre?

UngKlima og UngEnergi er prosjekter med formål om å bedre ungdoms forståelse om klima og om fornybar energi, gjennom lettfattelige artikler, skolebesøk, skoleoppgaver, filmer og andre medier. Prosjektene er samarbeid mellom NTNU, Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune, og er underlagt forskningssenteret NTRANS. De to redaksjonene jobber målrettet med å spre kunnskap om bærekraft til elever i ungdomsskolen og videregående skole ved å lage nettsaker, innslag i sosiale media og ved å holde foredrag om klima og energispørsmål.

Forskningsdagene er en nasjonal, årlig festival i regi av Norges forskningsråd. Festivalen har vært arrangert siden 1995, og er en av Europas største, nasjonale forskningsfestivaler. «Energi» var tema for Forskningsdagene 2023, et aktuelt og viktig tema som mange av årets aktiviteter ble inspirert av. Forskningsdagens mål er å begeistre med forskning, å vise frem – og skape forståelse for forskning. NTNU bidro med 70 ulike aktiviteter med stor variasjon og faglig bredde, knyttet til både energi og andre samfunnsrelevante områder.

Forskningstorget i Trondheim er Norges eldste Forskningstorg. Det tilbys varierte forskningsaktiviteter for barn og unge, hvor målet er å skape en god kunnskapsarena for et personlig møte med forskere. Til sammen 1 800 besøkende fant veien til Forskningstorget på Kalvskinnet i 2023.

Forskernatt eller Researchers' Night – Ungdommens forskningsnatt ble arrangert for 19. år på rad. Tusen nysgjerrige ungdommer og lærere fra videregående skoler og folkehøgskoler i Trøndelag fikk oppleve innsiden av forskningen som skjer på NTNU, fra samfunnsforskning til naturvitenskap og teknologi. På programmet sto 55 aktiviteter med stor faglig bredde.

Den andre runden med festivalen Hyfer ble gjennomført 22.-23. september 2023. Dette året var det tredje av de tre pilotårene der NTNU piloterte konsepter for kunnskapsfestivalen i samarbeid med ulike partnere. Årets festival hadde Campus Kalvskinnet som hovedarena. Hyfer 2023 gikk over to dager på 21 ulike arenaer og lokaliteter. Festivalen hadde 32 samarbeidspartnere og 4000 besøkende. Prosjektet «Hyfer» er nå avsluttet etter en pilotperiode på tre år med uttesting av kunnskapsformidling til folk flest i festivalformat.

Arendalsuka har blitt en viktig møteplass hvor NTNU kan nå ut med kunnskap og delta i den offentlige debatten. 2023 ble det så langt mest aktive året fra NTNUs side på denne arenaen og vi deltok med ca. 55 eksperter fordelt på 85 ulike arrangement. I 34 av arrangementene var NTNU arrangør eller medarrangør. NTNU har gode erfaringer med å gjennomføre Arendalsuka sammen med SINTEF, og at vi har en egen arena hvor mange av aktivitetene foregår. Fra NTNU markerte blant annet Gjærevollsentret seg under Arendalsuka gjennom å være arrangør for en debatt på Bærekraftscenen som fikk god oppmerksomhet: «Makta treng fakta».

SKANDINAVIAS ELDSTE SKIPSGRAV FUNNET I TRØNDELAG

I 2023 gjennomførte arkeologer ved NTNU Vitenskapsmuseet en undersøkelse av Herlaugshaugen på Leka, nord i Trøndelag. Funn av nagler bekreftet at dette var en skipsbegravelse. Entusiasmen var stor da dateringene var klare: Haugen ble nemlig bygd om lag år 700 e.Kr. Dateringen flytter dermed hele tradisjonen med skipsbegravelser ganske langt tilbake i tid, og forteller oss at folk i dette området har kunnet bygge store skip mye tidligere enn det vi hittil har trodd. De nærmeste parallellene til funnet på Leka er de berømte gravene i Sutton Hoo i England og Uppsala i Sverige.

Herlaugshaugen. Foto: Geir Grønnesby/NTNU Vitenskapsmuseet

Museumsutstillinger

Vitenskapsmuseet er en viktig arena for kunnskapsformidling, og når publikum med kunnskap blant annet gjennom utstillinger.

Vitenskapsmuseet viste totalt 17 utstillinger i 2023.

NEANDERTALERNES INNTOG I TRONDHEIM

I mai åpnet utstillingen «Neandertalerne» på NTNU Vitenskapsmuseet. Utstillingen er laget av Moesgaard museum og gjorde stor suksess i både Århus og København, før den kom til Trondheim.

Neandertalerne har lenge blitt fremstilt som uintelligente huleboere. I denne utstillingen, som ble avsluttet 25. februar 2024, fikk publikum derimot et annet bilde av vår nærmeste slektning blant menneskeartene: De intelligente, kreative og omsorgsfulle neandertalerne.

De fikk også høre om møtet mellom Homo sapiens og neandertalerne, og om barna som kom som et resultat av dette. Et møte som gjør at de fleste mennesker i dag har mellom 1 og 4 prosent neandertaler-DNA.

Bilde fra utstillingen. Foto: NTNU Vitenskapsmuseet

Det samlede publikumsbesøket ved Vitenskapsmuseet var 166 277. Besøkstall i utstillingene på Kalvskinnet gikk noe ned fra 2022. Hovedårsaken er trolig at utstillingene var stengt i fem måneder mens man rigget opp Neandertalerne-utstillingen som la beslag på mesteparten av Gunnerushuset. I Ringve botaniske hage ble det registrert 130 000 besøkende i 2023, basert på besøkstillere. Dette er et betydelig høyere besøkstall enn tidligere estimert besøk på ca. 85 000 per år.

Ringve botaniske hage ble opprettet som universitetshage i 1973 og er driftet av NTNU Vitenskapsmuseet. I 2023 feiret universitetshagen 50-årsjubileum, noe som er markert med arrangementer gjennom hele året. Fokus for hagens arbeid er bærekraft og naturmangfold.

I tilknytning til museumsutstillingene og Ringve botanisk hage gis det undervisningsopplegg for skoleklasser og barnehager. Det ble i 2023 gitt et slikt tilbud til 452 grupper. Vitenskapsmuseet gjennomførte i 2023 171 omvisninger for publikum i tillegg til 16 familiearrangementer, 3 foredrag, 3 utstillingsåpninger og 7 «NTNU kveld».

Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket er en viktig arena for forskningsformidling til et bredere publikum, både i form av utstillinger og arrangementer. Biblioteket formidler aktuell forskning og produksjon i samarbeid med NTNUs fagmiljøer, i tillegg til å formidle med utgangspunkt i egne samlinger. Flere av bibliotekene i Trondheim, Ålesund og Gjøvik arrangerer jevnlig utstillinger og lunsjforedrag i samarbeid med fagmiljøene.

I 2023 bidro biblioteket også med en rekke arrangementer, omvisninger og utstillinger i forbindelse med Hyfer.

STILTE UT GIFTIGE BØKER

Sommeren 2022 ble det oppdaget 12 mistenkelige bøker i «Libri Rari»-samlingen på Gunnerusbiblioteket. Denne samlingen inneholder sjeldne bøker som har høy bokhistorisk og/eller økonomisk verdi. Med pXRF-målinger (røntgenfluoresens) ble det påvist store mengder arsenikk i grønnmalingen utenpå bøkene. Dette resulterte i en utstilling om de giftige arsenikkbøkene fra samlingene til NTNU Universitetsbiblioteket og historisk bruk av giftige pigmenter som man kan finne i eldre boksamlinger.

*Innbindingen på disse bøkene fra 1500-tallet er laget av griseskinn og pergament malt med grønn arsenikkmalning.
Foto: NTNU Universitetsbiblioteket*

3.4 Rapportering på indikatorer som oppfølging av strukturreformen

Hovedbegrunnelsene for fusjonen mellom NTNU og høyskolene i Ålesund, Gjøvik og Sør-Trøndelag i 2016, var knyttet til å utvikle faglig kvalitet. NTNU har siden den gang arbeidet svært aktivt med faglig integrasjon og utvikling av sterke fagmiljøer. For å vurdere gevinster av fusjon, fastsatte KD måltall for 2025 for utvalgte indikatorer. Under følger vurderinger av disse.

Utvalgte mål i strukturreformen med indikatorer med måltall						
1: Utdanning og forskning av høy kvalitet	Mål 2025	2019	2020	2021	2022	2023
Vitenskapelig publisering: Antall publiseringspoeng per faglig årsverk ¹⁸	1,4	1,26	1,33	1,44	1,27	
Tildeling fra Forskningsrådet per faglig årsverk (1000 kr)	280	237,4	202,5	247,2	231,1	232,7
Tildeling fra EU per faglige årsverk (1000 kr)	70,0	43,0	42,1	44,2	58,3	72,4
Andel årsverk i førstestillinger av faglige tilsatte ekskl. stipendiater	78,0	78,2	79,01	79,2	79,2	79,3
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Skala 1-5)	4,10	4,13	4,05	4,01	3,88	4,0
Antall avlagte doktorgrader	450	377	406	412	399	429
3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet	Mål 2025	2019	2020	2021	2022	2023
Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	1900	1665	1430	1605	1355	1505
4. Regional utvikling	Mål 2025	2019	2020	2021	2022	2023
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	220	186	180	158	216	206
5. Verdensledende fagmiljøer	Mål 2025	2019	2020	2021	2022	2023
Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	60,0	54,3 %	57,9 %	57,9 %	58 %	
6. Effektiv ressursbruk	Mål 2025	2019	2020	2021	2022	2023
Antall administrative stillinger av totalt antall årsverk ¹⁹ (%)		1439	1487	1534	1585	1622
Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)	22,0	18,9%	19,2%	19,3%	19,7%	20,1%

Tabell 3.12 Utvalgte mål i strukturreformen med indikatorer med måltall. Kilde: DBH Statistikk, DBH Utvalgte nøkkeltall, Studiebarometeret/STAR Tableau.

¹⁸ Tall for publisering kommer først senere i 2024, så tabellen viser utviklingen til og med 2022.

¹⁹ Administrative stillinger utgjør her kategoriene AD1 Teknisk-administrative lederstillinger og AD2 Administrative stillinger (førstesekretær til seniorrådgiver).

Antall publiseringspoeng per faglig årsverk

Departementets måltall for strukturreformen knyttes til antall publiseringspoeng pr faglig årsverk. Tall for 2023 foreligger først i april 2024 og det rapporteres derfor her på 2022-tall. Antall publiseringspoeng per faglig årsverk økte i perioden fra 2019 til 2021 – en periode hvor også antall faglige årsverk vokste. Dernest hadde NTNU en nedgang i antall publiseringspoeng pr faglige årsverk fra 2021 til 2022. Dette henger sammen med at den totale publiseringen ved NTNU gikk ned i 2022 – en utvikling vi finner igjen hos mange store norske universiteter. Deler av dette kan forklares med ekstra høy publiseringsaktivitet under koronapandemien. Måltallet krever vekst, mens NTNU fremover har som mål å sørge for åpen tilgang og høy kvalitet.

Tildeling fra Forskningsrådet per faglig årsverk og tildeling fra EU per faglige årsverk

Tildeling fra Forskningsrådet er ca. 230 000 kr per faglig årsverk i 2023, og dermed på omtrent samme nivå som i 2022. Forskningsrådet har gjennomgått store interne endringer de siste årene og har hatt reduserte utlysninger i 2023, og det forventes hard konkurranse om midlene fremover. Dette, sammen med kun én tildelt SFF til NTNU i 2022, kan gjøre det krevende å nå målsettingen om 280 000 kr i bidragsinntekt per faglig årsverk innen 2025. NTNU jobber systematisk for å lykkes bedre i kommende utlysninger, og FME-utlysning og forskningsinfrastrukturutlysningen i 2023 kan bidra til å øke mulighetene for å komme nærmere måltallet.

EU-inntekt per faglig årsverk har vokst betydelig fra 2022 til 2023, fra 58 300 i 2022 til 72 400 i 2023. Måltallet på 70 000 kr per faglig årsverk er dermed nådd. Dersom vi legger faglige årsverk uten rekrutteringsstillinger til grunn, er EU-inntekt pr årsverk på 110 000 kr.

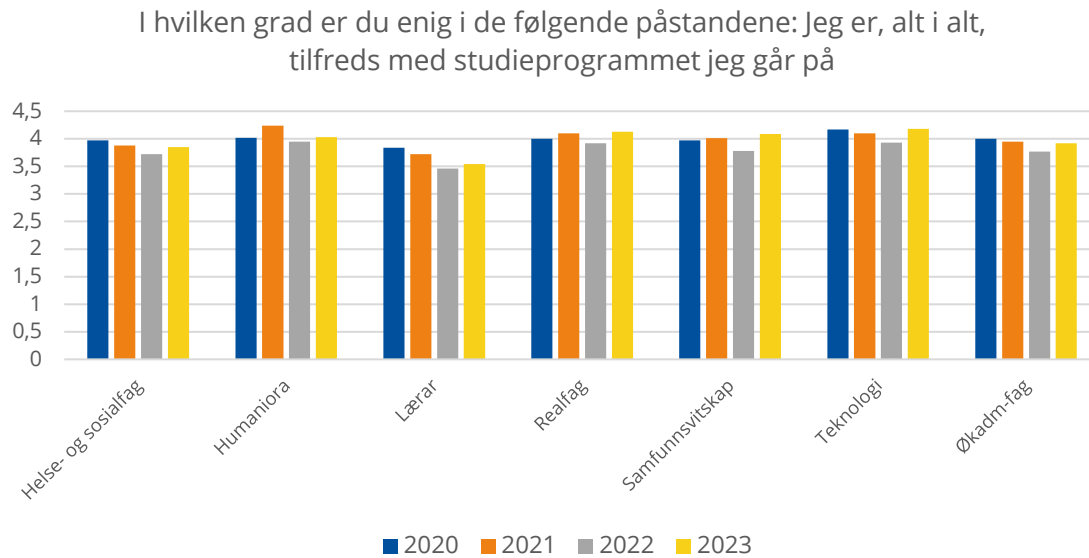
Andel årsverk i førstestillinger av faglig ansatte (%)

NTNU hadde i 2023 5259 årsverk i faglige stillinger – en nedgang på 2,3 % fra året før. Andelen årsverk i førstestillinger av faglig ansatte har likevel holdt seg stabil og holder seg jevnt over måltallet på 78 %.

Studentenes oppfatning av studiekvalitet

Studiekvalitet og enkelte resultater fra Studiebarometret omtales i kapittel 3.2. Utover dette er «Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten» valgt som indikator for å måle gevinster av strukturreformen. I 2023 ga studentene en vurdering av «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på» en skår på 4,0 på en skala fra 1 (ikke enig) til 5 (helt enig). Studentene på teknologi og realfag skårer høyest, mens studentene på lærerutdanningene er minst tilfredse (se figur under).

Skåren på 4,0 utgjør en økning etter nedgangen i 2022 og NTNU ligger fortsatt noe høyere enn gjennomsnittet for statlige institusjoner selv om disse har opplevd den samme utvikling den siste tiden. Måltallet på 4,1 vurderes å være innen rekkevidde.

Figur 3.13: Skår på helhetlig tilfredshet for utdanningsområdene ved NTNU 2019-2023. Kilde: Studiebarometeret

Avlagte doktorgrader

Et rekordhøyt antall kandidater avla sin doktorgrad ved NTNU i 2023. Med 429 avlagte doktorgrader ser vi en god økning fra tidligere år. Etter at flere stipendiater fikk forlenget ansettelse under pandemien og andelen som gjennomførte innen seks år gikk noe ned i 2022, ser vi nå at andelen som gjennomfører innen 6 år øker i 2023. Økningen i antall ph.d.-avtaler sammen med stabil nettgjennomføringstid og fakultetenes prognoser om antall uteksaminerte kandidater gjør at det er en forventning om en økning i antall uteksaminerte ph.d.-kandidater også fremover i tid.

Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger

Antallet studenter registrert på nettbaserte og desentraliserte utdanninger gikk opp fra 2022 til 2023.

Utviklingen over år viser imidlertid at dette fluktuerer og da flere variabler påvirker denne utviklingen oppfattes det som krevende å vurdere om NTNU vil nå KDs fastsatte måltall på 1900 innen 2025.

NTNU er blant de største i landet på studiepoenggivende videreutdanning, og har fortsatt ambisjoner om å utvikle våre tilbud om etter- og videreutdanning og mer fleksible utdanninger. NTNU er opptatt av at også nettbaserte og desentrale utdanningstilbud skal holde en høy kvalitet og har derfor ambisjoner om å utvikle nye leveranseformer for etter- og videreutdanning.

OPPRETTET 40 NYE DESENTRALE STUDIEPLASSER I MEDISIN

Medisinstudiet ved NTNU tilbyr desentraliserte studieløp i Levanger, Gjøvik og Ålesund fra og med tredje studieår. Gjennom programmet NTNU Link skal det tilbys 16 studieplasser i Levanger, 20 plasser i Gjøvik og 20 plasser i Ålesund hvert år.

Det første kullet på desentral medisinutdanning ved campus i Ålesund startet opp høsten 2023, etter at studentene hadde gjennomført de første to studieårene i Trondheim. Studentene som skal starte i Gjøvik vil tas opp i Trondheim fra og med høsten 2024.

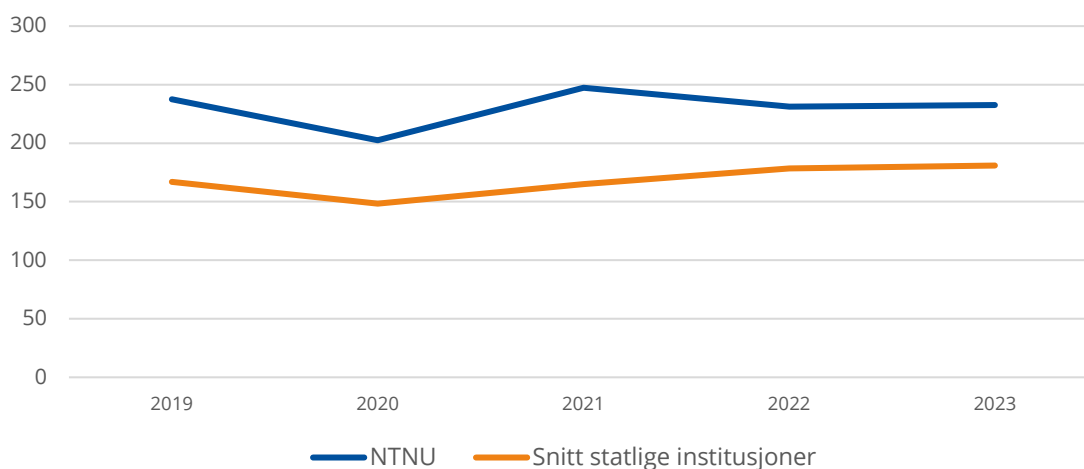
Tiltaket med desentrale studieløp for utdanning av leger er et viktig bidrag til en bærekraftig helsetjeneste.

Bildet er fra en tverrfaglig simulering med medisins- og sykepleierstudentene i Ålesund. Foto: Eli Anne Tvergrov/NTNU

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)

I 2023 hadde NTNU nesten 1 milliard kroner i bidragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet. Andre bidrags- og oppdragsinntekter var omtrent på samme nivå som tidligere og ligger på 206 000 kr per faglig årsverk.

Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk.
(Kilde: DBH)

Figur 3.14: Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk. Tall i 1000 kr. Kilde: DBH Utvalgte nøkkeltall

Andel internasjonalt samforfatterskap

Internasjonal sampublisering ved NTNU har økt hvert år de siste 5 årene, og øker årlig ved de fleste av NTNUs enheter på nivå 2. Under koronapandemien var man bekymret vilkårene for internasjonal nettverksbygging, spesielt for vitenskapelige ansatte tidlig i karriereløpet, og at dette kunne medføre svakere vekst i andel internasjonale sampublikasjoner. Utviklingen frem til 2022 viser imidlertid vekst og dersom trenden fortsetter er det realistisk å nå målet om 60 % internasjonal sampublisering innen 2025.

Andel og antall administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)

NTNU er Norges største universitetet med totalt 8054 årsverk. Av disse er 2795 årsverk administrative stillinger. Dette utgjør en andel på 20,1 – nesten 2 prosentpoeng under måltall i henhold til gevinstrealiseringsplan for strukturreformen satt for strukturreformen.

NTNUs administrasjon er dimensjonert betydelig lavere enn gjennomsnittet i sektoren og NTNU er i dag det universitetet i Norge med lavest andel administrative stillinger sett i forhold til vitenskapelige årsverk. Det finnes ingen objektivt riktig norm for forholdet mellom antallet ansatte i administrative versus vitenskapelige stillinger. Målet må være å ha en administrativ støtte som gir samlet best mulig betingelser for kvalitet i kjerneoppgavene utdanning, forskning, formidling og innovasjon. Ved NTNU i dag er det sannsynlig at vitenskapelig ansatte utfører mer administrasjon og har mindre administrativ støtte enn hva som er tilfelle ved andre universiteter i sektoren.

Oppsummert

Totalt sett vurderer NTNU å ha tilfredsstillende utvikling på fusjonsgevinstindikatorene. Systematisk arbeid og innsats i det enkelte fagmiljø og fakultet har bidratt til at vi stadig strekker oss mot høyere kvalitet. Strategiske omstillingsmidler forvaltes av rektor og tildeles fagmiljøene gjennom viktige langsiktige satsinger som Toppforskningsprogrammet, Toppundervisningsprogrammet, oppbygging av og støtte til sentra (som SFF, SFI og SFU) mv. Disse satsingene har vært sentrale i arbeidet med å heve kvaliteten innen alle våre kjerneområder. Felles digitale løsninger, plattformer og verktøy er også viktige byggeklosser når vi videreutvikler og forbedrer NTNU og slik realiserer gevinstene av fusjon. Alle de tre målene i NTNUs utviklingsavtale er viktige både for å realisere NTNUs strategi, og for å realisere gevinstene av fusjonen. Utvikling i henhold til målene i utviklingsavtalen er derfor gode indikatorer for realisering av fusjonens gevinster og bør ses i sammenheng med utviklingen på fusjonsgevinstindikatorene.

3.5 Rapport på øremerkede bevilgninger

3.5.1 Rapportering på midler tildelt over andre budsjettkapitler

Budsjettvedtak kapittel 275, post 21 - Partnerskap i lærerutdanningene

Kunnskapsdepartementet tildelte i 2023 5,84 millioner kroner til NTNU til utvikling og drift av partnerskap i lærerutdanningene. Institutt for lærerutdanning (ILU) har benyttet midlene til følgende aktiviteter og tiltak i 2023:

- Drift og utvikling av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene. Det er et kontinuerlig arbeid med å utvikle partnerskap sammen med praksisskolene i grunnskolelærerutdanningene. Prosessene involverer alle som jobber med utdanningsfaglig ledelse av praksis og praksisadministrasjonen fra ILU med et samlet omfang på ca. 2 årsverk ved instituttet, i tillegg til frikjøpte ressurser fra praksisskolene. I 2023 har samarbeidet vært gjennomført både fysisk og på digitalt. Det har vært fysiske koordinatormøter (workshop i to deler) for å følge opp den periodiske evalueringen fra 2022. Det årlige møtet med rektorene ble gjennomført høsten 2023.
- Partnerskapene deltar i å utvikle hospiteringsordninger for ansatte fra lærerutdanningen og i skolen sammen med universitetsskolene (USSiT). Hospiteringsordningen i USSiT ble videreført gjennom pilot 2 som skal legge til rette for tilbudet.
- Samarbeidsprosjekt om masteroppgaver i grunnskolelærerutdanningen med prosjektleder for oppvekst og utdanning i universitetskommuneprosjektet er satt på pause på grunn av omstrukturering av praksis de to siste årene av utdanningen. Instituttet vurderer å starte opp prosjektene på nytt når den nye praksismodellen for syklus 2 er iverksatt.
- Utvikling av IKT-løsninger som effektiviserer og forenkler samgang mellom studenter, praksissted og NTNU. Arbeidet fra 2022 fortsatte i 2023. Praksisweb 2.0 er klar for testing, og instituttet forventer å ta i bruk systemet på alle lærerutdanningene studieåret 2024/2025.
- Instituttet arbeider med oppfølgingslærerrollen, både gjennom ulike forskningsprosjekt og generelt utviklingsarbeid. Arbeidet startet i 2022 og fortsatte i 2023. ILU fortsetter den generelle innsatsen for å styrke samarbeidet med praksisskolene gjennom at det internt på instituttet kontinuerlig jobber med erfaringsdeling og samordning av lærerutdanningene på tvers av ulike studieprogram.
- I 2023 er det etablert to nye universitetsskoler, og det er i tillegg brukt ressurser for å planlegge og gjennomføre opplæring i veiledningspedagogikk.

Videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge

Videreutdanningen i psykososialt arbeid med barn og unge har frem til nå vært en oppdragsfinansiert utdanning, finansiert gjennom Helsedirektoratet. Det ble forespeilet at det ikke kom midler til et opptak i 2024. Samtidig kom det beskjed om at videreutdanningen skulle innlemmes i RETHOS (jf. Prop. 1.S for Helse- og omsorgsdepartementet 2023), og at retningslinjen var planlagt fastsatt i 2024. Helsedirektoratet har derfor valgt å finansiere oppstart av studiekullet 2024 via oppdragsfinansiering, dette er gjort ved en endringsavtale fra oppdragsgiver.

Videreutdanningen har vært i drift siden oppstart i 2007, og ble opprettet på bakgrunn av behovet for å styrke tiltak for å bedre barn og unges psykiske helse ved å styrke det psykososiale tilbudet i kommunene. Etter mange års drift har både ansatte og studenter god erfaring med videreutdanningen og kompetansen nyttiggjøres øyeblikkelig ut i tjenestene. Det er fremdeles et behov for å styrke dette tilbudet blant barn og unge. I henhold til opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033) (Meld. St. 23, 2022-2023) og endringer i barnevernloven er det ønskelig å videreføre en slik utdanning.

3.5.2 Øvrige midler gitt i supplerende tildelingsbrev

Erfaringsbasert master i spesialpedagogikk

Kunnskapsdepartementet tildelte i 2023 5 millioner kroner til NTNU for å videreføre og videreutvikle erfaringsbasert master i syns- og audiopedagogikk. Midlene fra tildelingen er anvendt i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet, og arbeidet følger planen for måloppnåelse:

- Det er opprettet to 20 % stillinger og de som er tilsatt har koordineringsansvar for hver sin studieretning innen syns- og audiopedagogikk.
- Høsten 2023 ble det utlyst to 100 % stillinger som førsteamanuensis innen syns- og audiopedagogikk som nå er i prosess, og IPL forventer ansettelse i løpet av 2024.
- Styringsgruppe ble oppnevnt høsten 2023 for å ivareta det overordnede samarbeidet mellom NTNU og Statped, og arbeidet med ny samarbeidsavtale er under ferdigstilling. Ledelse fra Statped og ledelse fra fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) og institutt er representert i styringsgruppa.
- Arbeidsgruppen ble oppnevnt høsten 2023 og har utredet mulighetene for faglig samarbeid med Statped og eventuelt andre UH-institusjoner og nordiske institusjoner. Arbeidsgruppen presenterte rapporten for styringsgruppa i 2023 og vil levere rapport tidlig 2024.
- Arbeidet med overgangen mellom gammel og ny ordning ble igangsatt i 2023, men ikke ferdigstilt. Instituttet har i 2023 berammet møter med NTNU Videre og Statped for å utarbeide felles oversikt over økonomien for pågående studietilbud og for å etablere gode økonomiske rammer for de planlagte studietilbud.
- Det er sikret en overgangsordning med et pågående studietilbud som vil være operativt frem til nytt studieprogram er etablert og studieprogramråd er oppnevnt.

Utdanningstilbud - Flyingeniør

Kunnskapsdepartementet tildelte etter RNB 5 mill. kroner til NTNU for å opprette studietilbud for å utdanne flyingeniører. Det opprettes treårige studieplasser fra 2024 og NTNU har i 2023 benyttet tildelingen i tråd med mål og føringer gitt i tildelingen.

3.6 Rapportering på samfunns og effektmål for byggeprosjekter

I dette kapittelet rapporterer vi på samfunns- og effektmål for NTNUs byggeprosjekter. Øvrig rapportering på campusutviklingsplaner og større byggeprosjektet ligger i kapittel 4.3.8.

Alle de større bygge- og utviklingsprosjektene ved NTNU har definerte samfunns- og effektmål, og det vil bli rapportert på disse ved ferdige byggeprosjekt.

- Prosjektet NTNU Campussamling
- Prosjektet Helgasetr
- Senter for psykisk helse
- Norsk havteknologisenter

Prosjektet NTNU Campussamling

I løpet av de neste ti årene skal en stor andel av NTNUs fagmiljø i Trondheim samles fra spredte lokasjoner til én samlet campus i området rundt Gløshaugen. Staten skal finansiere nybygg og ombygging av inntil 91 000 kvadratmeter i området for å muliggjøre samlingen.

Prosjektets samfunns mål:

«NTNU er en attraktiv utdannings- og forskningsinstitusjon som ivaretar sitt samfunnsoppdrag på et anerkjent høyt internasjonalt nivå. NTNU har en robust og fleksibel fysisk infrastruktur som styrker tverrfaglighet og gir gode vilkår for å hente ut synergier.»

Effektmål:

1. NTNU driver fremtidsrettede utdannings-, innovasjons- og forskningsaktiviteter med gode faglige og sosiale kvaliteter.
2. NTNU fremmer tverrfaglig samarbeid og synergier.
3. NTNU har en effektiv og bærekraftig campus.
4. NTNU er åpen og inviterende mot omgivelsene, og tilbyr formidling av høy klasse.

Les mer på <https://www.ntnu.no/campusutvikling/campussamling>

NTNUs strategi og virksomhetsmål har i prosjekteringsfasen for campussamling vært definerende for kravene til byggeprosjektet. Effektmålene for prosjektet Campussamling er sammenfallende med NTNUs virksomhetsmål beskrevet i utviklingsavtalen med KD. Det er derfor en forventning om at ny campus skal være en katalysator for den organisasjonsutvikling som NTNU beskriver i sitt overordnede planverk og de tiltak som gjøres i NTNUs mange utviklingsprosjekter. Rapportering på effektmålene ivaretas også dermed i den ordinære virksomhetsrapporteringen.

NTNU har i 2023 etablert et rammeverk for nyttestyring / gevinstrealisering og for hvordan dette ligger til grunn for styring og rapportering knyttet til målene for campussamlingsprosjektet.

Helgasetr

NTNU flytter inn og har semesterstart i nytt bygg august 2024. Våren 2024 gjennomføres en nullpunktsmåling som utgangspunkt for å måle gevinstrealisering i løpet av de første årene etter overtakelse.

Prosjektets samfunns mål:

«En nasjonalt ledende arena for tverrfaglig profesjonsutdanning, forskning og kunnskapsutvikling innenfor helse- og sosialfag, med faglige synergier med samfunns- og næringsliv.»

For å oppnå ønsket gevinst av prosjektet for NTNU skal følgende effektmål være oppnådd:

1. Økning i tverrprofesjonell samarbeidslæring innen to år etter innflytting.
2. Økt søkermasse, bedret gjennomstrømning og redusert frafall innen fem år etter innflytting.
3. Økning av tverrfaglige forskningsprosjekter innen tre år etter innflytting.
4. Varig høyere tilfredshet med arbeids- og læringsmiljøet ved NTNU, målt ved regelmessige tilfredshetsundersøkelser for ansatte og studenter.
5. Økning i tilfredshet med det fysiske arbeids- og læringsmiljøet ved NTNU innen to år etter innflytting.
6. Reduksjon av NTNUs driftsutgifter, særlig med vekt på energibruk og transport, i løpet av fem år.
7. Økning i antall trenende i idrettsdelen pr. dag innen 2 år etter innflytting.
8. Høy bruk og sambruk av bygget gjennom døgnet.

Les mer på: <https://www.ntnu.no/campusutvikling/elgesetergate-10>

Senter for psykisk helse

Senter for psykisk helse er en viktig del av NTNUs samling av campus og siste gjenstående element i utbyggingen av et samlet, integrert universitetssykehus på Øya i Trondheim.

Prosjektets samfunns mål:

NTNU: «NTNU er en attraktiv utdannings- og forskningsinstitusjon som ivaretar sitt samfunnsoppdrag på fremragende internasjonalt nivå. NTNU har en robust og fleksibel fysisk infrastruktur som styrker tverrfaglighet og gir gode vilkår for å hente ut synergier.»

St. Olav: «Helseforetakenes formål er å yte gode og likeverdige spesialisthelsetjenester til alle som trenger det når de trenger det, uavhengig av alder, kjønn, bosted, økonomi og etnisk bakgrunn, samt å legge til rette for forskning og undervisning. (Helseforetaksloven §1).»

Effektmål:

- Senter for psykisk helse understøtter fremragende behandling, utdanning, innovasjon og forskning.
- Senter for psykisk helse bidrar til forløp som starter godt, henger sammen og understøtter medvirkning og bedringsprosesser.
- Senter for psykisk helse skal være så åpent som mulig og så lukket som det må.
- Senter for psykisk helse har fleksible løsninger som gir rom for sambruk og endring.
- Senter for psykisk helse har en utforming som fremmer god ressursutnyttelse og bærekraft.
- Senter for psykisk helse gir gode arbeidsvilkår for ansatte og studenter.

Les mer på: <https://www.ntnu.no/campusutvikling/hvorfor-bygger-vi-senter-for-psykisk-helse>

Norsk havteknologisenter

Norsk havteknologisenter blir et av verdens mest avanserte anlegg for forskning og utdanning innen marin teknikk. Senteret gir NTNU og SINTEF tilgang til fasiliteter og lokaler i verdensklasse.

Prosjektets samfunns mål:

Tiltaket skal sikre verdiskaping for Norge gjennom konkurransedyktige norske havnæringer.

Effekt mål:

Norsk havteknologisenter skal gjøre de norske havromsnæringene mer produktive gjennom:

- Kunnskaps- og teknologiutvikling
- Kunnskapseksternaliteter
- Verdensledende utdanningsmiljø
- Bidrag til omstilling av næringsliv

Les mer på: <https://www.ntnu.no/norskhavteknologisenter>

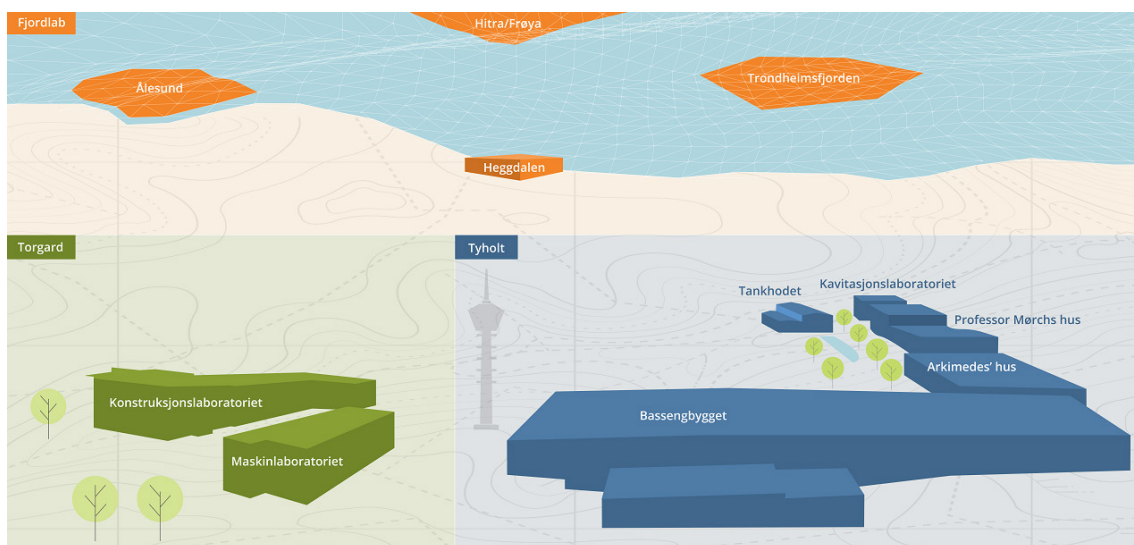

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Foto: Kai T. Dragland/NTNU

4

STYRING OG
KONTROLL I
VIRKSOMHETEN

4.1 Rapportering om styring og kontroll

4.1.1 Overordnet vurdering av status 2023

NTNU følger statens grunnleggende styringsprinsipper, og har systemer, rutiner og tiltak for internkontroll som skal forebygge styringssvikt, feil og mangler. Overordnet sett vurderes nivået på virksomhetens internkontroll å være stabil, selv om den helhetlige systematikken fortsatt har noen forbedringsområder.

NTNU har nådd mål og resultatkrav fastsatt i årets del av periodeplan og budsjett, med noen mindre justeringer underveis. Bruken av våre ressurser er effektiv. NTNU har overholdt lover og regler samtidig som resultat og regnskapsinformasjonen har vært pålitelig.

Regnskapet er avlagt i tråd med gjeldende statlige regnskapsstandarder og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet gir etter Rektors mening et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen per 31.12.2023.

NTNU har håndtert styringssvikt, feil og mangler som har blitt avdekt. Systematikk for dette er fortsatt under utvikling, særlig når det kommer til ansvarsforhold, koordinering og dokumentasjon.

Dokumentasjon av internkontroll på operativt nivå har fortsatt noen mangler.

Risikovurderinger knyttet til mål- og resultatoppnåelse på virksomhetsnivå er satt i system ved hele NTNU. Retningslinjer er utarbeidet og vurdering/oppdatering av risikobildet skjer nå to ganger i året. NTNU har pekt på noen risikoområder som er utfordrende for organisasjonen, men ingen av disse har hatt avgjørende negativ effekt på evnen til å nå de mål og resultatkrav som er satt, etter som tiltak har blitt iverksatt for å redusere risikoene. Se mer om dette under.

NTNU har ingen vesentlige merknader fra Riksrevisjon i 2023.

Ut over det som kommer frem av årsrapporten, har det ikke vært andre vesentlige forhold innenfor styring og kontroll som departementet må kjenne til.

4.1.2 Risikovurderinger

NTNUs rammeverk for risikostyring knyttet til mål- og resultatoppnåelse er et ledelsesverktøy som skal bidra til å sette fokus på vesentlige utfordringer for virksomheten og mulige risikoreduserende tiltak. Risikostyringen ved NTNU skal bidra til å styrke prioritering og ressursstyring og slik utfylle mål- og resultatstyringen.

Ved å kartlegge og beskrive forhold eller hendelser som kan påvirke oppnåelse av målsettinger negativt, tilrettelegger risikomatriser for diskusjoner om risikoreduserende tiltak og om prioritering eller periodisering av innsats. Risikostyring inngår slik som en integrert del av virksomhetsstyringen.

NTNUs risikobilde ble sist presentert i styresak om plan og budsjett for 2024. Den tilhørende tiltakslisten er et verktøy for å håndtere risiko fortløpende og beskriver tiltak på institusjonsnivå og inneholder flere elementer, aktiviteter eller ordninger. Fakultetene har i tillegg utarbeidet egne risikobilder og tilhørende risikoreduserende tiltak.

For enkelte områder gjelder fagspesifikke regelverk med krav til vurdering og håndtering av risikoer. For slike områder med lovpålagte krav til risikovurderinger, har ansvarlig leder ansvar for å sikre at gjeldende krav til risikostyring ivaretas.

4.1.3 Aktiviteter i 2023

En viktig utviklingsaktivitet for å oppnå økt styring og kontroll i 2023, har vært å videreutvikle arbeidet med gjennomføring av risikovurderinger knyttet til mål- og resultatoppnåelse.

NTNU har i 2023 også gjennomført et utviklings- og forbedringsarbeid innenfor sikkerhet og beredskap. Her har fokus vært å få en god organisering med definert ansvar og myndighet, se mer om dette i kapittel 4.3. Ny sikkerhetsorganisering ble etablert med en egen rolle som sikkerhet- og beredskapssjef og en tilhørende seksjon for sikkerhet og beredskap.

I tillegg har det vært utført ulike utviklingsaktiviteter for å bedre styring og kontroll knyttet til måloppnåelse iht. NTNUs periodeplan og KDs tildelingsbrev for 2023, se kapittel 3 og 5. NTNU har i 2023 forankret et sett kvantitative indikatorer som felles styringsinformasjon. Felles styringsinformasjon skal på tvers av enheter legges til grunn for evaluering/rapportering, planlegging og prioritering.

Videreutvikling av tertialrapporteringen har også vært et grep for bedre styring og kontroll.

4.1.4 Internrevisjoner i 2023

NTNU har ekstern internrevisor, og det er gjennom 2022 og 2023 vært høyt aktivitetsnivå og flere områder som har vært under revisjon.

I henhold til vedtatt internrevisjonsinstruks arbeider internrevisjonen etter en plan fastsatt av styret. Følgende områder er revidert (ferdigstilt eller underveis) i løpet av 2023:

- Ivaretagelse av sikkerhetsloven og regelverket for eksportkontroll ved ansettelser
- NTNUs arbeid med bærekraft innenfor reiser og energi
- Evaluering av karriereutvikling ved NTNU
- Midlertidighet
- Internkontrolltesting innenfor anskaffelser, lønn og tillegg, tilgangsstyring og «Site visit»
- Lederutvikling
- Universell utforming
- Informasjonssikkerhet og personvern - organisering og styring
- Informasjonssikkerhet og personvern - kontrolltesting

4.2 Rapportering på andre forutsetninger og krav

4.2.1 Læringer og studenter

Etter at NTNU i 2015 organiserte fagopplæringa i et eget tverrfaglig opplæringskontor er antallet lærlingkontrakter økt fra 30 til om lag 70 lærlinger. I 2023 ble det tilsatt 35 nye lærlinger.

IT-fagene og Service- og administrasjonsfaget (tidligere kontorfaget) er fortsatt de største fagene i antall, med henholdsvis 21 og 16 løpende kontrakter. Ellers ble inntaket fordelt på mange av de lærefag opplæringskontoret har godkjenning²⁰.

Fylkeskommunen skal dimensjonere det videregående opplæringstilbudet på yrkesfag, etter blant annet tilgangen til læreplasser i nærings/arbeidslivet. Opplæringskontoret NTNU melder inn sin opplæringskapasitet på lik linje med andre opplæringskontor/lærebedrifter. Ungdommene sine valg, varierer over tid, og i fjor ble søker tallene til Service- og administrasjonsfaget halvert, noe som ga mangel på godt kvalifiserte søkere til ledige plasser.

En annen utfordring vi har sett over tid, er at antall kandidater som slutter i lære før de avlegger fag- eller svenneprøve, er stigende. I aldergruppa 18-22 år er det flere sammensatte årsaker til dette.

NTNU har på tvers av enhetene ulike oppfatninger av mulighetene for å øke antallet lærlinger. Områder hvor det er mulig å øke strekker seg fra fagområdene bygg, bygningsdrift, til kontor- og administrasjonsfag, og vakt og service.

I tilfeller hvor det ikke er mulig eller ønskelig å øke antall lærlinger dreier dette seg ofte om manglende kapasitet til mottak, arbeidsmiljø i en tid med omstilling og arbeidets art.

4.2.2 Redusere konsulentbruken

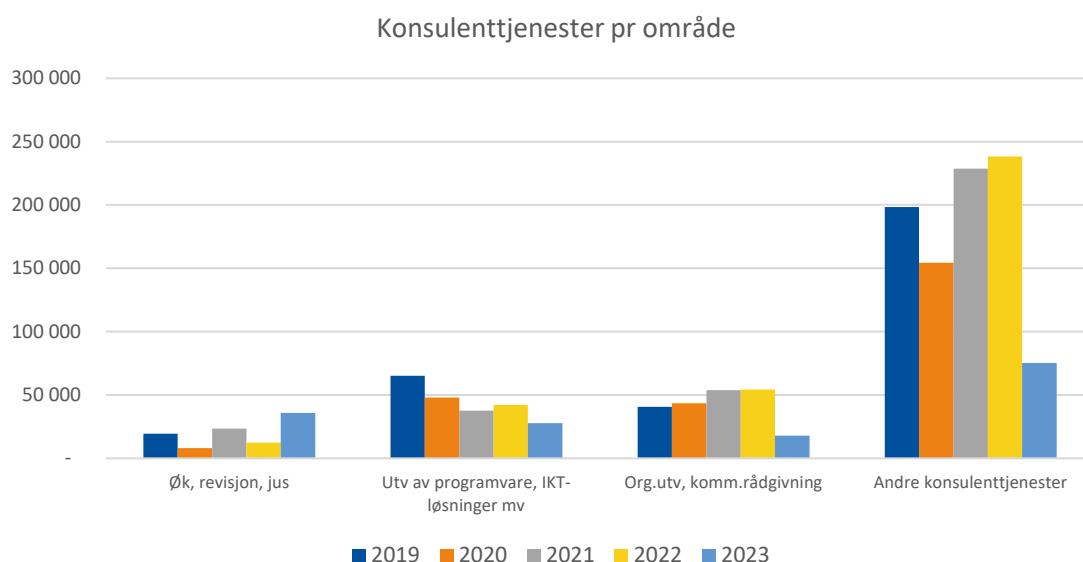
NTNU har fulgt opp fellesføringen om redusert konsulentbruk i 2023. Det er iverksatt tiltak, og vi ser en nedgang på 141 millioner kroner²¹ fra 2022 til 2023. Det er iverksatt flere tiltak. Det viktigste tiltaket er innføringen av «Retningslinje for innleie og konsulentkjøp» som gir ledere pålegg om å alltid vurdere og etterlyse intern kompetanse og kapasitet før man tar beslutning om kjøp av tjeneste. Denne ble innført midt i året, og antas å gi ytterligere virkning i årene fremover. Andre tiltak er innført lokalt ved fakulteter og fellesadministrative enheter. Et eksempel er reduksjon i bruken av eksterne rekrutteringsbyrå i situasjoner med kapasitetsproblemer i tilsettingsprosesser. Det er også gjort økonomiske tiltak, i form av inntrekk av midler tidligere brukt til konsulentkjøp, omfordelt til bruk på tilsetting av fast ansatte.

---

²⁰ (Automatisering, Dataelektroniker, Finmekaniker, Industrimekaniker, IT-drift, IT-utvikler, Kjemiprosess, Mediedesign, Medieteknikk, Produksjonselektroniker, Service- og administrasjonsfaget).

²¹ Se note 4.2 i regnskapet.

Figur 4.1 Utvikling i konsulentkjøp de siste årene. Kilde: NTNUs regnskap

Områder hvor det særskilt benyttes konsulenter er eksempelvis innen internrevisjon. Også når det gjelder revisjon av enkelte eksterntfinansierte prosjekter er det pålagt å benytte ekstern revisor, spesielt innen EU-prosjekter. Videre er det brukt innleid kapasitet og kompetanse i forbindelse med campusprosjektet, hvor NTNU har leid inn arkitekter fremfor å tilsette. Innen organisasjonsutvikling, datainnhenting, språkvask og økonomitjenester benyttes innleid bistand i flere tilfeller. Begrunnelsen er ofte manglende intern kapasitet.

Bruk av konsulenter fra kommunikasjons- og organisasjonsutviklingstjenester²² beløper seg i 2023 til 12,8 millioner kr. I tillegg til organisasjonsutvikling kjøpes det under denne posten inn tjenester innen blant annet foto, design, reklame og studentrekruttering.

4.2.3 Virksomheter skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenelig

NTNU vurderer muligheten for økt bruk av desentralisert arbeid der det er formålstjenelig og da spesielt i rekrutteringssammenheng. Unntaksvis trekkes muligheten for desentralisert arbeid frem som et virkemiddel i utlysningsteksten. I de tilfeller ansatte har sitt arbeidssted andre steder enn i våre campusbyer, vurderes muligheten for tilhørighet til et lokalt kontorfellesskap.

²² Artskonto 6720 i regnskapet: Konsulenttjenester til org.utvikling, kommunikasjonsutvikling, mv.

4.3 Andre krav

4.3.1 Sikkerhet og beredskap

I KDs tildelingsbrev til NTNU henvises det til Styringsdokument for arbeid med sikkerhet og beredskap, som omhandler samfunnssikkerhet og beredskap, nasjonal sikkerhet og informasjonssikkerhet og personvern. For 2023 krever KD en utvidet rapportering.

I etatsstyringsdialogen i 2022 ga KD et tydelig signal om at de forventer at NTNU styrker og tydeliggjør organiseringen av arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

Kartlegging av verdier og avhengigheter

Det er i 2023 gjennomført møter med samtlige enheter om verdioversikt hos den enkelte avdeling/enhet. Det er ulik forståelse av og refleksjoner rundt egne verder, noe som i 2023 og fremover er satt på dagsorden hos enhetene. Dette vil også følges opp gjennom ny sikkerhetsorganisering.

ROS-analyse

NTNU har etablert gjennomføring av overordnet ROS som et prosjekt, med planlegging og organisering av gjennomføringen som fase 1, høsten 2023. Gjennomføring av ROS som fase 2, med analyse og utarbeidelse av rapport, skjer i henhold til plan vinter og vår 2024. Endelig rapport med funn og forslag til tiltak presenteres for styret i juni. Vi vil da kunne identifisere områdene med høyest risiko for virksomheten.

De viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2023

I løpet av 2023 ble det gjennomført en større beredskapsøvelse med SINTEF, hvor blant annet følgende deltok fra NTNU; Sentral beredskapsledelse (SBL), Lokal beredskapsledelse (NV Fakultetet), NTNU SOC og Vakt & Service. I den forberedende fasen har det blitt gjennomført beredskapsøving for SBL.

Arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet

I 2023 har Safetec levert rapport «Forslag til rammeverk for arbeidet med sikkerhet, sikring og beredskap ved NTNU». Denne rapporten har vært på høring internt i NTNU. Både Fellesadministrasjonen og fakultetene/VM har gitt innspill, da rapporten kommer med anbefalinger for organisering som berører begge nivå. Etter sommeren ble det også iverksatt et prosjekt som berørte omorganisering av Fellesadministrasjonen og som innebefattet sikkerhet og beredskap som påvirket etableringen av en ny organisering av sikkerhet og beredskap ved NTNU. Dette medførte at man i 2023 utlyste stilling som sikkerhets- og beredskapsleder. Denne stillingen er nå tilsatt og oppstart for ny seksjon er 01.03.2024.

4.3.2 Informasjonssikkerhet og personvern

I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt og vår økende avhengighet av digital teknologi, er det forventet at NTNU styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten, og at vi har tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner. NTNU skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

Arbeidet med informasjonssikkerhet er styrket med økt bemanning. I 2023 ble styringssystemet for informasjonssikkerhet og personvern revidert. Styringssystemet skal ses i sammenheng med andre

tiltak tilknyttet opplæring og samarbeid om informasjonssikkerhet i hele organisasjonen. Fremover vil det også gjennomføres årlige GAP-analyser for å avdekke i hvor stor grad styringssystemet etterleves i organisasjon.

Forskning og utvikling er ett av tre samfunnsområder som er særlig utsatt for målrettede cyberangrep (NSM 2023). Økt bevissthet rundt informasjonssikkerhet på NTNU er avgjørende for at vi skal klare å beskytte oss mot angrep. I 2022 håndterte Sikkerhetsoperasjonssenteret (SOC) ved NTNU nærmere 700 sikkerhetshendelser, der de fleste gjaldt svindel og ID-informasjon på avveie. Utfallet av slike hendelser kan gi store konsekvenser for NTNU, samt NTNUs samarbeidspartnere. Fra og med 2023 gjennomføres det obligatorisk grunnleggende opplæring i informasjonssikkerhet blant NTNUs studenter og ansatte i form av et e-læringskurs.

Som et kontrolltiltak for grunnleggende opplæring ble det under sikkerhetsmåned 2023 gjennomført en kartlegging av digital sikkerhetskultur ved NTNU. NTNU håndterte totalt 450 digitale sikkerhetshendelser i 2023, som er en nedgang fra 2022. Nedgangen skyldes blant annet flere effektive sikkerhetskontroller og innføring av sentral brannmur i 2023.

NORGPT SPRÅKMODELL

De siste årene har generativ kunstig intelligens og store språkmodeller tatt verden med storm. NTNU har jobbet med store språkmodeller i flere tiår og lanserte i 2023 NorGPT, som flere virksomheter ser på muligheter for å inkorporere i egen virksomhet.

4.3.3 Lønns- og arbeidsvilkår

For å unngå brudd på forskrift om arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og forebygging av sosial dumping, har NTNU jevnlig oppdatering og kontroll av innhold i våre arbeidsavtaler, og det er i tillegg kontroll av disse ved registrering av lønn i lønssystemet SAP. Videre skal vi lage nye arbeidsavtaler knyttet til II-er stillinger, og vi har egne individuelle arbeidsavtaler som utarbeides for våre ansatte som utfører arbeid for NTNU i utlandet. Her benytter NTNU også rådgivning fra KMPG for å kunne gi våre ansatte de riktige avtalene etter de arbeidsvilkårene som er gjeldende i de landene våre ansatte utfører arbeid i. Dette er kompetanse som vi ikke kan besitte til enhver tid, da dette er stadig i endring, både med tanke på egne myndigheters regler og andre lands regler. Timelønnskontrakter er nå i digitalflyt i vår TOA-løsning (tilsetning og arbeidskontrakt), og disse er gjennom digital kontroll av flere nivå før utbetaling. NTNU opplever dette som en forbedring i forhold til tidligere håndtering av manuelle kontrakter og innlevering av timeavtaler.

4.3.4 Likestilling og mangfold

I henhold til Lov om likestilling og forbud mot diskriminering innebærer redegjørelsesplikten at NTNU i 2023 skal kartlegge kjønnsfordeling på stillingsgrupper, uttak av foreldrepermisjon og deltid og midlertidighet.

Kjønnsfordeling på stillingsgrupper

Kjønnsbalanse har vært et satsningsområde ved NTNU i mange år og tiltakene har gitt positiv effekt. Det er for NTNU samlet sett en tilfredsstillende kjønnsbalanse blant ansatte og studenter, men det er store forskjeller mellom enhetene og de enkelte studieprogrammene. Flere fagområder i teknologi og naturvitenskap er sterkt mannsdominert, mens det omvendte er tilfellet på flere fagområder i humaniora, samfunnsvitenskap og helsefag. Dette mønsteret gjenspeiler i stor grad tilsvarende tendenser i samfunnet. På stillingsnivå er det størst ubalanse i vitenskapelige toppstillinger. Satsingene de siste årene har vært rettet mot å øke antall kvinner i vitenskapelige toppstillinger. Endringen skjer sakte og tiltakene rettet mot kjønnsbalanse vil fortsette.

	2019	2020	2021	2022	2023	Gj.snitt statlige inst.
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	26,45	27,35	27,83	28,18	28,56	37,28

Tabell 4.2: Andel kvinner i dosent- og professorstillinger ved NTNU, 2019-2023. Kilde: DBH Styringsindikatorer

Uttak av foreldrepermisjon

Det har over tid vært fokus på balanse mellom karriere og arbeidsliv, og tilrettelegging for ansatte i ulike livssituasjoner. Gjennom tiltak i form av gjenoppstartsstipend får stipendiater og postdoktorer som har vært i foreldrepermisjon i mer enn seks måneder en måneds forlengelse av arbeidskontrakten.

Kvinner tar fortsatt ut en større andel foreldrepermisjon enn menn og menn tar ut mer gradert permisjon enn kvinner.

Deltid og midlertidighet

Det er små forskjeller mellom kvinner og menn i deltidsstillinger ved NTNU. Det synes holde seg stabilt over flere år, med færre kvinner (19,3%) enn menn (21,1%) i 2023.

I 2023 er midlertidigheten ved NTNU 10,25 %, mens den i 2022 var på 10,21 %. En del av forklaringen på at midlertidigheten heller har økt og ikke gått mer ned, kan være at NTNU gikk inn i en tid med strammere økonomi. Flere fakultet står i omstillingsprosesser. Når fremtiden er mer usikker, er også arbeidskraftbehovet usikkert. Det er dermed naturlig at arbeidskraftbehovet i noe større grad enn normalt dekkes med midlertidige ansettelse fremfor fast ansettelse.

Rektor vedtok i 2022 at:

- Alle stillinger som vurderes utlyst midlertidig skal gjennomgås ved det enkelte fakultet, Vitenskapsmuseet eller Fellesadministrasjonen for å vurdere om stillingen kan gjøres om til fast
- Alle sammenhengende stillinger på mer enn tre år skal gjøres om til faste ansettelser
- Alle midlertidige ansettelser på mer enn 18 måneder skal begrunnes særskilt overfor ansettelsesmyndigheten. Dette gjelder også forlengelser som samlet sett utgjør mer enn 19 måneder
- Ledelsen skal legge frem statistikk og vurdering av bruken av midlertidige ansettelser i LOSAM minst to ganger i året

I året som har gått har NTNU rettet ekstra oppmerksomhet mot strategisk personalplanlegging. Enhetene skal i større grad rekruttere personer som det er et langsiktig behov for og i faste stillinger. Det ble i 2023 også igangsatt et større arbeid med å utvikle ny forskerpolitikk og iverksettelse av tilhørende tiltak. Rapport med forslag til nytt rammeverk for forskere ble levert sommeren 2023, og det tas sikte på å vedta politikken i løpet av våren 2024. Forskerpolitikken vil gi positive bidrag til arbeidet med å redusere midlertidigheten blant forskerne ved NTNU.

Internrevisor har i 2023 gjennomført en internrevisjon av bruk av midlertidige stillinger blant undervisnings- og forskerstillinger ved NTNU. Rapporten fra internrevisjonen bekrefter at fakultetene arbeider godt med tematikken og at NTNU har oppmerksomhet og god styringsinformasjon på området.

4.3.5 Avsetninger

NTNUs avsetninger (ubenyttede bevilgninger) bidrar til å håndtere økonomisk risiko, og gir et visst handlingsrom til å iverksette aktivitet. Grensen på 5 % av bevilgning utgjør i 2024 ca. 400 millioner kroner og NTNU ønsker å ha et avsetningsnivå opp mot denne grensen. Overskytende avsetninger er bundet opp i en styrevedtatt og forpliktende investeringsplan.

NTNU arbeider for en styrt nedbygging av avsetninger og NTNUs avsetninger er redusert i 2023.

Årsaken til avsetningene finner vi tilbake i tid. Pandemirelaterte leveringsutfordringer, tidkrevende rekrutteringer og andre forhold gjorde at flere prosjekter ble forsinket og stillinger ble ubesatt lengre enn forventet. Videre har innstramming i bruk av konsulenttenester bidratt til en svakere nedbygging av avsetningene i 2023. NTNUs avsetningsnivå har variert over år, men på grunn av pandemien økte altså avsetningene i årene 2020 og 2021.

Etter at aktiviteten i 2022 og 2023 har tatt seg opp igjen, vurderer NTNU at nivået på ubrukte bevilgninger ikke er til hinder for måloppnåelsen. De grep som er satt i verk for å sørge for et mer balansert avsetningsnivå, ventes å fortsette å ha effekt i kommende år.

Resultatene for 2023 viser at det har vært krevende å trappe opp aktiviteten etter de to pandemiårene med økende avsetninger, samtidig som det har vært nødvendig å bremse på grunn av redusert bevilgning og generelle innstramninger i samfunnet. Den midlertidige opptrappingen av studieplasser, som nå trappes ned igjen, har blitt håndtert samtidig med et krav om at fast ansettelse er førstevalget foran midlertidighet og konsulentbruk.

NTNU har store investeringsbehov fremover. Prosjektet campussamling vil kreve store ressurser utover bevilgning til byggeprosjektet. I tillegg til investeringsbehovene i forbindelse med campussamling har NTNU også investeringsbehov knyttet til utvikling og oppgradering av eksisterende bygg og annen infrastruktur. Arbeidet med å etablere en masterplan for bygg- og eiendomsutvikling ved NTNU vil bidra til å gi et bilde på NTNUs fremtidige oppgraderings- og arealbehov.

4.3.6 Oppfølging av FNs bærekraftsmål

Utdanning og forskning står sentralt i utviklingen av et mer bærekraftig og kunnskapsbasert samfunn, og målbildet i NTNUs utviklingsavtale bygger i stor grad på FNs bærekraftsmål. Gjennom aktiviteter knyttet flere av styringsparameterne i utviklingsavtalen bidrar NTNU til å følge opp FNs bærekraftsmål.

I tillegg til bærekraftsmål 4 om utdanning (se omtalen av styringsparameter 1 der vi beskriver hvordan NTNU jobber med å integrere bærekraftsperspektiver i utdanningene), har NTNU også ambisjoner om å være et foregangsuniversitet for bærekraft i egen drift (se styringsparameter 5). I perioden frem mot 2030 skal NTNU gjennomføre en rekke tiltak for å redusere klimafotavtrykk og innrette en mer naturvennlig drift.

Satsingsområdet NTNU Bærekraft hadde varighet 2014-2023. I de nye satsingsområdene fra og med 2024 er «bærekraft» innlemmet som et tverrgående perspektiv – i alt fra klimatilpasning og fornybar energi til sunne økosystemer i havet til hvordan forstå og utvikle samfunn, kultur, steder og teknologi som ivaretar klima og miljø: <https://www.ntnu.no/forskning/satsingsomraader>

SusRes@NTNU er forkortelsen for det nye programmet «Sustainability Research at NTNU» som ble startet i 2021 og er koordinert av NTNU Bærekraft. Programmet omfatter 11 tverrfaglige forskningsprosjekter med til sammen 47 ph.d. og PostDoc kandidater, og er innrettet mot å utvikle bedre systemforståelse av de transformative endringer som trengs for et mer bærekraftig samfunn: <https://www.ntnu.edu/sustainability/susres>

Forum of Young Scholars in Sustainability (FYSS) er et tverrfaglig nettverk for unge forskere med interesse for bærekraft ved NTNU. Formålet med FYSS er å fremme bærekraftig utvikling ved å dele ideer, engasjere seg i aktiviteter og utvikle prosjekter i samarbeid med både interne og eksterne interessenter: <https://www.ntnu.edu/web/sustainability/fyss>

4.3.7 Klima og miljø

En beskrivelse av arbeidet ved NTNU for å redusere eget klima- og miljøavtrykk finnes i kapittel 3.2 om Utviklingsavtalen, under styringsparameter 5 «NTNU skal være et foregangsuniversitet for bærekraft i egen drift».

4.3.8 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

NTNU har utviklet et rammeverk for all campusutvikling på NTNU gjennom «føringer for campusutvikling». De mest sentrale grunnlagsdokumentene for oppfyllelse av innsatsområdet campusutvikling i NTNUs strategi 2018-2025 er:

- NTNUs kvalitetsprogram med kvalitetsprinsipper for campusutvikling 2016-2030
- NTNUs arealkonsept for utforming og rektorvedtak om prinsipper for utvikling av areal ved NTNU, 14.02.22
- NTNUs prinsipplan for campus og planprogram for universitets- og campusformål i bycampus
- Rektorvedtak om faglig lokalisering, 27.03.19
- Kvalitetsmål for bygg og utomhus ved NTNU

Prosjekter for utvikling av campus er beskrevet her:

<https://www.ntnu.no/campusutvikling>.

Campusplan for Gjøvik:

<https://www.ntnu.no/campusutvikling/gjovik/campusplan>

Campusplan for Ålesund:

<https://www.ntnu.no/campusutvikling/alesund/omradeplan/mulighetsstudie>

NTNUs aktivitet innen campusutvikling har i 2023 i hovedsak knyttet seg til prosjektledelse og fagledelse i Helgasetr, NTNU Campussamling, Senter for psykisk helse og Norsk havteknologisenter. Prosess, metode- og verktøyutvikling for gevinstrealisering, kvalitetsledelse, brukerinvolvering, plan- og byggesak, programmering/arkitektur og FoU ar hatt et særlig fokus.

Arbeidet innebærer bred involvering på tvers av fakulteter og administrative avdelinger i NTNU, og med de ulike utbyggingsorganisasjonene i Statsbygg, Sykehusbygg og St. Olavs hospital.

Utover de større byggeprosjektene har NTNU store behov for oppgradering av eiendomsmassen og som nevnt over beskrives disse i Masterplan for eiendom.

GJØR HØGSKOLEPARKEN I TRONDHEIM GRØNNERE

Det grønne Gløs, eller Rewilding Campus, er en tverrfaglig gruppe startet av studenter og ansatte fra Institutt for biologi og Institutt for design. I 2023 mottok gruppen midler fra Fremtidens Campus, til et prosjekt som skal bidra til NTNUs mål om økt biologisk mangfold på campus gjennom å gjøre Høgskoleparken grønnere, villere og mer attraktiv for både folk og andre arter.

Selv om Høgskoleparken er grønn, er den dominert av gress. Gruppen ville bidra til økt biologisk mangfold og variert vegetasjon, til møteplasser, oppholdssteder og eksperimenter med matproduksjon, og utforske hvordan Høgskoleparken kan være en plattform for undervisning, formidling og læring.

Gjennom året har studenter, ansatte og frivillige samarbeidet om en rekke initiativer. De har blant annet anlagt slåtteenger og en liten dam, etablert grønnsakshagen GløsHagen og bygd fuglekasser, insekthoteller, benker og en paviljong.

Dette er bare begynnelsen på prosjektet. Initiativene skal utvikles og leve videre i årene fremover.

Foto: Ida Nilstad Pettersen/NTNU

NTNU Campussamling

I 2023 ble forprosjektet for NTNU Campussamling fullført etter at prosjektet ble redefinert juni 2022. NTNUs aktivitet har i hovedsak vært å jobbe tett med Statsbygg og prosjekteringsgruppen for å sikre at NTNUs funksjonsbeskrivelser, behov og kvalitetskrav er innarbeidet i byggeprogram, hovedfunksjonsdisponering, tegningsgrunnlag og strukturerende forutsetninger. Dette utgjør «bestillingen» til hvilke egenskaper, kvaliteter og funksjonalitet utbyggingen skal løse.

Videre er NTNU ansvarlig for å oppnå effektmål, samt gjennomføre organisatoriske og teknologiske forberedelser slik at det blir mulig å realisere gevinster som følge av prosjektet. Våren 2023 var aktivitetene i hovedsak knyttet til fullføring av forprosjektet, og justeringer av prosjektgrunnlaget i henhold til oppdatert kunnskap om NTNUs behov. 6. mars 2023 stilte et delt styre seg bak rektors anbefaling om å gå videre med campussamlingsprosjektet etter redefineringen. Da Statsbygg og NTNU leverte materiale til ekstern kvalitetssikring (KS2) 31. mars var NTNUs leveranser:

- En gevinstrealiseringsplan som gir en oversikt over forventede og ønskede gevinster av campussamlingsprosjektet. Herunder en versjon 0.1 av tiltaksplan for organisatoriske og teknologiske forberedelser
- Styringsdokument for NTNU Campussamling – Mottaksprosjektet i gjennomføringsfasen.

Gjennom høsten 2023 var hovedaktivitetene å rigge NTNUs interne styringsstruktur og prosjektorganisasjon klar til oppstart av gjennomføringsfasen januar 2024. Dette inkluderer blant annet NTNUs prosjektstyre for prosjektet NTNU Campussamling, og styringsgrupper for delprosjekt P1: *Økonomi, innovasjon og felles læringsstrøk* og Delprosjekt P2 *Naturvitenskap/materialteknologi*.

I det videre skal prosjektstyret og styringsgruppene gjøre prioriteringer og gi signaler for styring innenfor byggeprosjektets rammer og for høyest mulig grad av oppnåelse av effektmålene. I tillegg skal det prioriteres og gjennomføres ulike organisasjonsutviklingstiltak for å tilrettelegge for å ta ut gevinster av prosjektet.

Helgasetr

I 2023 er Helgasetr inne i siste del av byggefasen. Selve bygget skal stå ferdig våren 2024 med påfølgende innflytting og semesterstart i nytt bygg august 2024. Byggingen har vært forsinket på grunn av utfordrende grunnforhold, men fremdriften i 2023 har gått som planlagt.

Hovedaktivitet i 2023 har vært utarbeidelse av logistikk- og flytteplaner sammen med fagmiljøene, støtte fakultet- og instituttledelse i risikovurderinger og planlegging, evaluering av brukerinvolvering, forberedelse til overtakelse og bruk, samt anskaffelse av brukerutstyr inkludert IT/AV-utstyr og gjenbruk.

Brukerinvolveringsaktiviteter har i stor grad vært knyttet til siste detaljering og tilpasninger av arealer, møbleringsplaner, samt befaringer og forberedelser i organisasjonen til ta i bruk nytt bygg og infrastruktur.

Norsk havteknologisenter

Grunnsteinen til Norsk havteknologisenter på Tyholt ble nedlagt av Fiskeri- og havbruksministeren i august 2023, og byggingen er i full gang. Ifølge planen skal senteret stå ferdig i 2029, og da vil studenter og ansatte ha verdensledende fasiliteter for marin og maritim forskning og utdanning. Et kontor- og læringsbygg vil bli ferdig og tatt i bruk i 2025.

Norsk havteknologisenter være sentralt i norsk og europeisk forskning på bærekraftig bruk av havet og kysten, inkludert energiproduksjon til havs. Senteret vil bli ca. 45 000 kvadratmeter og erstatter Marinteknisk senter som nå er revet på Tyholt. Senteret omfatter også anlegg på Torgard i Trondheim, i Trondheimsfjorden, på Hitra/Frøya og i Ålesund. Senteret vil omfatte både forskningsvirksomhet ved SINTEF og undervisnings- og forskningsvirksomhet ved NTNU. NTNU vil stå som eier av anlegget, og både NTNU og SINTEF vil være operatører av anlegget.

Senter for psykisk helse

NTNU og St. Olavs hospital HF planlegger i fellesskap Senter for psykisk helse. Senteret skal samle NTNUs fagmiljøer innen psykologi og psykisk helse med øvrig fagmiljø innen medisin og helse på Øya, og St. Olavs hospital sitt fagmiljø og behandlingstilbud innen psykisk helsevern.

Senteret er et ledd i NTNUs samling av fagmiljøer i Trondheim til en samlet campus for å styrke forskning, utdanning og innovasjon ved universitetet og en fullføring av det integrerte universitetssykehuset.

NTNU skal forvalte ca. 1/3 av senteret som finansieres i hovedsak gjennom en statlig investeringsbevilgning, et uttrekk fra investeringsrammen for prosjektet NTNU Campussamling gjort i 2021. I tillegg investerer NTNU en andel av senteret gjennom eget drifts- og vedlikeholdsbudsjett.

St. Olavs hospital skal eie ca. 2/3 av senteret og finansierer sin andel gjennom lånefinansiering, i tråd med prosjektmodellen for bygging av sykehus.

Konseptfasen for Senter for psykisk helse ble avsluttet i juni 2023, med leveranse av konseptrapport behandlet i St. Olavs hospital og NTNU sitt prosjektstyre for Senter for psykisk helse i juni 2023. På grunn av anstrengt økonomi besluttet St. Olavs hospital etter sitt styremøte i juni 2023 å utsette sin søknad om lånefinansiering med ett år. Sykehusbygg sin rolle som utførende byggherre på vegne av St. Olavs hospital ble satt på pause, med unntak av reguleringsplanarbeidet hvor det er aktivitet i 2023 og over i 2024 som planlagt. Prosjektorganisasjonen i St. Olavs hospital og NTNU har brukt høsten 2023 på å planlegge organisasjonenes forberedende aktiviteter til forprosjektet. Forprosjektet forventes å starte i første kvartal i 2025, mens oppstart for gjennomføringsfase (bygging) forventes i starten av 2026. Dersom forventet fremdrift i prosjektet følges, skal Senter for psykisk helse være klart for innflytting mot slutten av 2030.

NTNU vil i 2024 arbeide med en alternativ plan for hva NTNU gjør dersom St. Olavs hospital sin finansieringssituasjon fører til ytterligere utsettelse av prosjektet.

Masterplan bygg og eiendomsutvikling

Arbeidet med Masterplan for bygg og eiendomsutvikling for NTNU 2025-2050 startet ved årsskiftet 2022/2023. Masterplanen er en langsiktig plan for prioritering av større utviklingsbehov ved NTNUs campuser og skal foreslå hvordan tiltak kan finansieres. Fokus for planen er utviklingsprosjekter med kostnadsramme over 100 mill.kr og de store byggeprosjektene som allerede er igangsatt ved NTNU.

Frem til nå er kartlegging, utredning og kunnskapsinnhenting gjennomført. NTNU vil etablere en evalueringsmodell for prioritering av de samlede utviklingsbehovene. Saken vil legges frem for styret til behandling i 2024.

I tillegg til Masterplan for eiendom holder NTNU seg med en Utvikling- og vedlikeholdsplan for eiendom. Vedlikehold- og utviklingsplanen (VU-plan) ivaretar det verdibevarende vedlikeholdet, forskriftskrav og utviklingsbehov for våre bygg og campuser i et 4-årsperspektiv. VU-planen inngår som et delement i NTNUs Masterplan for bygg og eiendomsutvikling.

4.3.9 Oppfølging av Strategi for digital omstilling

Digital omstilling er en helhetlig tilnærming til bruk og konsekvenser av digital teknologi for å løse samfunnsoppdraget på en bedre måte. Med helhetlig menes her at teknologi, utvikling av driftsmodell, organisasjon, kultur, og kompetanse spiller sammen.

NTNUs digitaliseringsprogram fikk nytt mandat tidlig i 2023. Mandatet gir klare føringer på at NTNU skal gjennomføre digitaliseringstiltak som gjør det mulig å realisere gevinster, og at gevinstene skal realiseres etter at prosjektene/tiltakene er avsluttet. Både i nye og løpende prosjekter er det, i tråd med nytt mandat, fokus på gevinstrealisering av endringene som følge av digitaliseringstiltakene. Digitaliseringstiltakene skal bidra til at NTNU realiserer målene i utviklingsavtalen med KD. Tiltak gjennom programmet er sentrale i realiseringen av «Ett NTNU», de bidrar til kvalitet, og skal bidra til bærekraft. Dette er ambisjoner og mål som driver frem behovet for mer langsiktig planlegging. Aktiviteter i regi av Digitaliseringsprogrammet oppsummeres i en egen årsrapport.

4.3.10 Tiltak for å følge språklova

NTNU innførte i 2023 nye språkpolitiske retningslinjer og etablerte i tillegg et språkpolitisk utvalg med representanter fra ulike deler av organisasjonen. Utvalget, som hadde sitt første møte i september 2023, skal følge med på språksituasjonen ved NTNU og gi rektor råd om hva organisasjonen må gjøre for å sikre at de språkpolitiske retningslinjene og at Språkloven blir fulgt. Språkpolitisk utvalg ved NTNU har som mandat å:

- følge med på språksituasjonen ved NTNU og gi rektor råd i språkpolitiske spørsmål
- foreslå tiltak som bidrar til å oppfylle NTNUs språkpolitiske retningslinjer
- ta initiativ til og formidle informasjon om språkressurser for studenter og ansatte
- bidra til å øke bevisstheten om og interessen for god språkbruk ved NTNU.

Hvert år skal utvalget rapportere om språksituasjonen til universitetsledelsen, og den første årsrapporten blir levert mot slutten av 2024. Utvalget er et viktig verktøy for NTNUs systematiske språkarbeid.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

5

VURDERING AV
FREM TIDSUTSIKTER

5.1 Utviklingsavtalen – NTNUs periodeplan for 2023-2026

Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD) er NTNUs viktigste strategidokument for perioden 2023-2026. Avtalen består av områder som NTNU vil prioritere i perioden 2023-2026 for å realisere strategien *Kunnskap for en bedre verden*. Utviklingsmålene vi i fellesskap jobber mot ved NTNU er av langsiktig og strategisk art. Målbildet er langsiktig, og prioriteringer ved NTNU skal gi forutsigbarhet både internt og eksternt. Dette ligger til grunn for styrets vedtak om at utviklingsavtalen utgjør NTNUs periodeplan for 2023-2026. Dette ble siste vedtatt i S-sak 38/23 i november 2023.

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, og et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning. Med vår hovedprofil og vår tverrfaglige styrke skal vi gi forskningsbasert kunnskap og kandidater som medvirker til å løse sammensatte problemstillinger, til omstilling og grønt skifte, et konkurransedyktig næringsliv og en god offentlig sektor. NTNU er et utpreget samarbeids- og partnerskapsorientert universitet med internasjonal orientering og globalt engasjement. Disse særtrekkene ved NTNU, som forsterkes av vår størrelse, ligger til grunn for de tre målene i utviklingsavtalen:

1. NTNU skal utvikle sin rolle som pådriver og partner for bærekraftig samfunnsutvikling
2. NTNU skal styrke lærings- og arbeidsmiljøet og utvikle ansattes kompetanse
3. NTNU skal utvikle seg som ledende, internasjonalt universitet

Hovedtyngden i mål 1 ligger på utdannings- og innovasjonsvirksomheten og hvordan vi sammen med omverden skal bidra til bærekraftig samfunnsutvikling og -omstilling. Fremtidens HUMSAM-studier og Fremtidens teknologistudier er en felles prioritet i 2024 og langtidsperioden. NTNU legger også til grunn at tilbudet av fleksibel utdanning skal økes eller opprettholdes gjennom perioden.

Kunnskap- og teknologiutvikling for bærekraftige løsninger utvikles med utspring fra forskning av høy kvalitet, og rollen som partner for bærekraftig samfunnsutvikling utøves i tett samspill med arbeids- og samfunnsliv. En prioritet i 2024 er å utvide samarbeid med både offentlig og privat sektor, samt bedre utnyttelse av potensialet som ligger i flere forsknings- og innovasjonssamarbeid sammen med nærlingsklynger. I 2024 skal NTNU utarbeide nye retningslinjer for samarbeid med eksterne aktører gjennom strategiske samarbeidsavtaler. Retningslinjene skal tydeliggjøre hvorfor og hvordan NTNU samarbeider med privat og offentlig sektor gjennom strategiske samarbeidsavtaler, samtidig som de skal sikre NTNUs akademiske frihet og uavhengighet.

Tematisk orientert forskning og forskning rettet mot store samfunnsutfordringer står høyt på agendaen ved NTNU. Etablering og god oppstart av nye tematiske satsingsområder er en hovedprioritet i 2024.

Mål 2 beskriver ivaretagelse av studenter og ansatte gjennom utvikling av arbeids- og læringsmiljø, campus og infrastruktur, og hvordan NTNU skal sørge for å utvikle kompetanse og karriereveier for ansatte. For å kunne utvikle oss som ledende, internasjonalt universitet, trengs systematisk tilnærming til strategisk rekruttering og karriere- og kompetanseutvikling. NTNU skal etablere

tydelige karriereplaner for alle vitenskapelig ansatte, og vil utvikle hvordan vi legger til rette for ansattes innsats for forskning, formidling, utdanning og innovasjon. Implementering og oppfølging av NOR-CAM og CoARA er viktig arbeid på alle nivå av virksomheten. Videre har NTNU forsterket oppmerksomhet på utvikling av det *kollektive* ansvaret for forskning, og å utvikle forskergruppene som viktig enhet for kvalitet i forskningen.

Kunnskap skapes i et faglig fellesskap der studentene bidrar til utvikling av innhold og læringsprosesser i et tilrettelagt læringsmiljø. Selv om risikoen for svekkelse av studentenes psykososiale læringsmiljø vurderes som redusert, er god faglig og sosial integrering av studentene et kontinuerlig arbeid med høy prioritet.

Mål 3 viser de ambisjonene NTNU har for videre utvikling av høy vitenskapelig kvalitet og relevans i bredden av virksomheten - med internasjonal orientering som premiss for faglig utvikling. Forskningsinnsatsen er i stor grad avhengig av ekstern finansiering, og med usikkerhet og endringer knyttet til finansiering fra Norges forskningsråd øker betydningen av å hente finansiering fra EUs rammeprogram Horisont Europa. NTNU skal utnytte hele spektret av virkemidler i Horisont Europa, innen alle tre pilarer.

NTNU skal være et aktivt og attraktivt universitet og samarbeidspartner internasjonalt. NTNUs løpende arbeid med å etablere og utvikle strategiske internasjonale partnerskap retter seg særlig mot institusjoner i Europa og i tilknytning til EUs samarbeidsarenaer. NTNUs deltakelse i de to universitetsalliansene NordicFiveTech og ENHANCE åpner for bredt samarbeid mellom NTNUs fagmiljø og fagmiljø ved partnerinstitusjonene i de to alliansene. ENHANCE utvides fra sju til ti partnere høsten 2023, og NTNU har forventninger om at ENHANCE fortsatt skal være en viktig arena for NTNU.

NTNU skal legge til rette for internasjonal mobilitet blant både ansatte og studenter. NTNU har jobbet med å forberede innføring av studieavgift for studenter utenfor EØS/Sveits. Fremover må arbeid med internasjonal rekruttering ses i lys av denne innføringen, og NTNU vil følge tett med på konsekvensene dette har for søkningen til en del av våre studier.

Gjennom vår teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil og faglige bredde skal NTNU bidra med kunnskap og kompetanse for å løse globale utfordringer. I en verden med globale utfordringer er samarbeid avgjørende for å skape bærekraftige løsninger. I dagens geopolitiske situasjon blir det stadig viktigere å ha gode refleksjoner og verktøy for å balansere perspektiver på hvor åpen eller lukket vår aktivitet sammen med verden rundt skal være.

5.2 Økonomiske utsikter

Økonomiske ressurser er en vesentlig forutsetning for å realisere strategien til NTNU. NTNU legger vekt på langsiktig styring av økonomien, og fordelingen av budsjetttrammene må sees i et langsiktig perspektiv. Før vi fordeler neste års rammebevilgning, gjør vi vurderinger av fremtidsutsiktene. Dette gjelder ikke bare inntekt fra KD (Kunnskapsdepartementet) og nivået på ubrukte bevilgninger, men også utviklingen i totale inntekter og styringen av totaløkonomien.

Det vurderes at NTNU fortsatt har en robust bevilgningssituasjon, men det er større usikkerhet om fremtidige bevilgninger. Det er fortsatt usikkerhet omkring hvordan verdenssituasjonen vil utvikle seg, noe som vil påvirke den generelle prisveksten i samfunnet. Vår vurdering er at vi må belage oss på trangere rammer fremover, og at en kombinasjon av stagnerende bevilgninger og økte forventninger vil tvinge NTNU til å måtte prioritere skarpere. Strategioppfølging og planlegging vil derfor foregå under større usikkerhet enn vi er vant til.

Ved at forskningsfinansieringen forventes å bli ytterligere skjerpet i tiden fremover er det viktig for NTNU å utforske og utnytte både kjente virkemidler, som Forskningsrådet, HK-dir, Horisont Europa og Erasmus+, og mer ukjente virkemidler, som for eksempel andre EU-programmer, andre lands og regioners forskningsråd, stiftelser og filantropiske organisasjoner. Horisont Europa er en spesielt viktig forskningsfinansieringskilde som vil bli enda viktigere for NTNU fremover.

NTNU vil i løpet av første halvår 2024 vedta en intern finansieringsmodell som er tilpasset den nye nasjonale finansieringsmodellen for universitets- og høyskolesektoren. Finansieringsmodellen sees i sammenheng med forskning, dimensjonering og prioritering av studieplasser og studieportefølje og opp mot egen strategi som skal revideres frem mot ny strategiperiode fra 2026.

Ny nasjonal finansieringsmodell kan over tid føre til en forskyvning i bevilgningene mellom institusjonene basert på endringer i utdanningsporteføljen. Institusjoner med vekst i forskningsaktivitet vil ikke nødvendigvis oppleve økt bevilgning. Bevilgningene vil variere avhengig av endringer i utdanningsporteføljen, doktorgrader og politiske føringer. Det er derfor viktig å rette oppmerksomheten mot hvordan forskning skal ivaretas i arbeidet med den nye interne finansieringsmodellen.

Forholdene nevnt over gjenspeiler seg i fakultetenes langtidsbudsjetter. Konsekvensen av reduserte bevilgninger vil medføre krevende prioriteringer for å sikre forsvarlig drift og tilstrekkelig økonomisk handlingsrom i langtidsbudsjettperioden. Flere fakultet står i en krevende økonomisk situasjon som vil kreve tydelig ledelse og kraftige tiltak for nødvendig omstilling og for å tilpasse aktivitetsnivå til endrede rammer.

5.3 NTNUs budsjett 2024

For 2024 er NTNU sin bevilgning over KD sitt budsjett på 7,981 milliarder kroner. Samlet viser bevilgningsrammen i 2024 en realnedgang på ca. 65 millioner kroner. Tabellen under oppsummerer estimert rammefordeling for perioden 2024 – 2027. Bevilgningskuttene er fordelt videre til fakulteter og Fellesadministrasjonen på tilsvarende måte som KD har fordelt kutt til NTNU. Bevilgninger knyttet til nye studieplasser er fordelt til de fakultetene som skal ha plassene.

Ramme rekrutteringsstillinger (RRS) er bevilgning til dekning av frie og øremerkede rekrutteringsstillinger. KD øremerker ikke lenger rekrutteringsstillinger, men NTNU velger likevel å videreføre tidligere KD-øremerkinger til rekrutteringsstillinger på samme nivå som tidligere. Årsaker til dette er blant annet usikkerheter knyttet til nivået på eksternt finansierte rekrutteringsstillinger gjennom Forskningsrådet, og fakultetenes stramme økonomiske situasjon.

Ramme strategi og omstilling (RSO) finansierer / delfinansierer store strategiske satsinger, omstillingsaktivitet og andre fellestiltak på NTNU-nivå. Strategi og omstillingsmidler (RSO) er et virkemiddel for å nå målene i strategien vår og for å gjennomføre nødvendig omstilling i organisasjonen. Midlene bidrar også til å bygge opp under NTNUs profil og egenart gjennom strategisk faglige og administrative satsinger. Blant tiltak som finansieres finner vi de nye tematiske satsingene, Onsager Fellows, forskings- og utdanningsinfrastruktur og prosjekter som støtter opp under NTNU sin digitaliseringsstrategi. Andelen RSO skal utgjøre minimum 6 % av total bevilgning. Dette tilsvarer 479 millioner kroner i 2024.

Tal i 1000 kr	2023	2024	Realendring	2025	2026	2027
Ramme drift Fakultetene og VM	4 809 496	4 745 171	-64 325	4 656 190	4 632 801	4 604 114
Ramme drift enhetene i Fellesadministrasjonen	1 646 143	1 621 118	-25 025	1 578 816	1 560 237	1 515 126
Sum driftsramme (RD)	6 455 639	6 366 289	-89 350	6 235 006	6 193 037	6 119 240
Fellestiltak: Usikkerhetsmargin	47 892	67 428	19 536	65 000	65 000	65 000
Fellestiltak: Felles investeringsmidler	88 952	107 621	18 669	107 621	107 621	107 621
Fellestiltak: Internhusleiebevilgning til fellesareal	316 495	340 607	24 112	340 607	340 607	340 607
Fellestiltak: Andre fellestiltak	19 383	25 440	6 057	53 781	59 115	35 652
Sum fellestiltak (RD)	472 722	541 096	68 374	567 009	572 343	548 880
Ramme strategi og omstillingsmidler (RSO)	518 225	478 899	-39 326	466 255	462 997	454 903
Ramme rekrutteringsstillinger (RRS)	599 909	595 359	-4 550	589 102	577 661	381 893
Rammebevilgning fra KD	8 046 495	7 981 643	-64 852	7 857 372	7 806 038	7 704 916

Kilde: NTNUs virksomhetsstyringssystem BEVISST Plan.

Det forventes at fakultetene fortsetter å bygge ned avsetninger også i 2024. Tidligere års nedbyggingstakt har vært preget av høy aktivitet etter pandemien og påfølgende midlertidige økning i studieplasser. Dette samtidig som NTNU hadde avsetninger høyere enn KD sin instruks om maksimalt 5 % avsetning. Fremover vil imidlertid nedbyggingstakten i vesentlig større grad være drevet av tiltak for å få økonomien i balanse.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

6

ÅRSREGNSKAP

6.1 Ledelseskommentarer til regnskapet for 2023

1. Regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i tråd med gjeldende statlige regnskapsstandarder og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet følger bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik.

Regnskapet gir etter Rektors mening et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen per 31.12.2023.

2. Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften

NTNU har i budsjettet for 2023 lagt opp til et resultatmessig underskudd på 220 mill. kr. (nedbygging av ubrukte bevilgninger). Ved avslutning 31.12.2023 viser regnskapet et underskudd på 113 mill. kr. Det utgjør et mindreforbruk mot periodisert budsjett på 107 mill.kr.

Fakultetenes og Vitenskapsmuseets samlede regnskaper viser et resultatmessig underskudd og en nedbygging av avsetninger med 151 mill. kr. Målt mot budsjett viser regnskapet et merforbruk mot budsjett på 48 mill. kr, tilsvarende 0,9% av bevilgningsinntekten fra KD for 2023. Et for arbeidstakerne godt lønnsoppgjør som bare delvis ble oppveid av ekstrabevilgningen gitt i RNB er en av årsakene. Flere av fakultetene har satt i gang konkrete innsparingstiltak, men det varierer hvor raskt slike tiltak gir økonomisk effekt. Vi ser en tydelig effekt i investerings- og driftskostnader, mens vi ser merforbruk innen lønn og nettobidraget fra BOA-prosjektene.

Fellesadministrasjonen har pr. 31.12.2023 et resultatmessig overskudd og oppbygning av avsetninger på 38 mill. kr. Målt mot budsjett utgjør det et mindreforbruk på 155 mill. kr, tilsvarende 6,7% av bevilgningsinntekten fra KD for 2023. Fellesadministrasjonen har i tillegg til de samme utfordringene som fakultetene, opplevd utfordringer med tanke på utsatt aktivitet. Utsatt aktivitet materialiserer seg i form av et bedre resultat enn budsjettet. Det pekes på et par hovedforklaringer: Det har gjennom året blitt fokusert på å erstatte konsulenter med egne ansatte. Tilsettingsprosesser tar lenger tid enn å anskaffe konsulenter, som igjen medfører at planlagt prosjektaktivitet har blitt utsatt eller omfang redusert i løpet av året. Organisasjonsprosjekt på flere fronter har medført utsatt tilsetning i vakante stillinger og dermed mindreforbruk på lønn.

Både fakulteter, VM og fellesadministrasjonen peker også på at innføringen av nye lønns- og økonomisystem har medført nye rutiner og andre måter å følge opp totaløkonomien på. Det har gjort året krevende sett fra et økonomistyringsperspektiv. Bildet har endret seg i løpet av 2023, og vi forutsetter god økonomisk styring og kontroll de kommende år.

Aktiviteten totalt har økt med 4,2% sammenlignet med regnskapsåret 2022. Aktivitetsøkningen skyldes først og fremst lønnskostnadene som økte med 6,8% i 2023.

Inntektssiden pr. 31.12.2023 økte med 3,6% som i hovedsak skyldes en økning i bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet. Andre driftsinntekter øker også med 177 mill. Den største årsaken til denne økningen er først og fremst kompensasjon fra Statsbygg knyttet til utbygging av Norsk Havteknologisenter.

BOA-aktiviteten er totalt på 2 623 mill. kr, og er på samme nivå som aktiviteten i 2022.

NTNU opplever mer krevende økonomiske rammebetingelser og en reell nedgang i bevilgningene. Konsekvensen av reduserte bevilgninger vil medføre krevende prioriteringer for å sikre forsvarlig drift og tilstrekkelig økonomisk handlingsrom i langtidsbudsjettperioden.

3. Omtale av utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Sum avsatt andel til bevilgningsfinansiert aktivitet er pr. 31.12.23 på 689 mill. kr, av dette er 677 mill. kr knyttet til bevilgning fra Kunnskapsdepartementet noe som utgjør ca. 8,7 % av årets bevilgning. Avsetninger knyttet til bevilgning fra andre departement utgjør 12 mill. kr. Avsetning knyttet til Kunnskapsdepartementet er redusert med 114 mill. kr. i 2023

Av avsetningen pr. 31.12.23 er 369 mill. kr knyttet til vedtatt investeringsplan ved NTNU. Resten av avsetningene pr. 3. tertial 2023 er på 308 mill. kr som tilsvarer 4 % av bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet.

Vi har en gjennomarbeidet investeringsplan hvor det planlegges for bruk av litt over halvparten av den totale avsetningen pr. 31.12.2023. Den øvrige avsetningen på 4% av bevilgningen mener NTNU er på et fornuftig nivå. NTNU vil ha store investeringsbehov fremover knyttet til campussamling og vedlikehold av egne bygg. Sammenholdt med synkende bevilgninger og mer konkurranseutsatt eksterntfinansiert aktivitet, vil et avsetningsnivå opp mot 5 % være nødvendig for å håndtere fremtidig risiko.

Instituttene rapporterer at et visst nivå på avsetninger anses nødvendig for å kunne redusere bruken av midlertidig ansatte knyttet til BOA-aktiviteten, siden dette krever såkalt brofinansiering.

4. Omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere i perioder.

Styret vedtok revidert investeringsplan for årene 2023 til 2026 i styremøtet 6. mars 2023. Den vedtatte investeringsplanen er på 444 mill. kr. I januar 2024 har styret fått en orienteringssak med forslag til revidert investeringsplan. Den nye investeringsplanen vil vedtas i styremøtet i mars 2024. Den vedtatte investeringsplanen for årene 2024 til 2030 er totalt på 691 mill. Av dette skal 369 mill. finansieres av avsetninger pr. 31.12.23.

I 2023 har det blitt realisert investeringer fra investeringsplanen på 72 mill, hvor IKT-investeringer og brukerutstyr til Helgasetr er største post.

Kjemiblokk 5 på Gløshaugen har i dag lav standard grunnet manglende vedlikehold og oppgradering og arbeidet med rehabilitering ble startet i 2023. Rehabiliteringen vil pågå frem til 2026 og budsjetterte kostnader er forpliktet i investeringsplanen.

Det er planlagt innflytting i Helgasetr sommeren 2024. I investeringsplanen er det planlagt kjøp av brukerutstyr for 46 mill. kr i 2024.

Byggearbeidet med Norsk havteknologisenter startet i 2022. Det ble besluttet at deler av anskaffelsene av brukerutstyr skulle gjennomføres av NTNU. Dette medfører at Statsbygg skal stille deler av prosjektets styringsramme disponibel for NTNU finansiert over kapittel 530 post 45.

Campussamling skal legge til rette for at NTNU får samlet store deler av sin virksomhet i Trondheim rundt Gløshaugen, og blir gjennomført gjennom syv delprosjekter. Campussamling fikk oppstartsbevilgning i Statsbudsjettet for 2024. I forbindelse med vedtaket forutsettes det at NTNU finansierer investeringskostnadene som følge av campussamling (rekkefølgekravene). Disse kostnadene vil bli tatt inn i periodisert forpliktet investeringsplan fra og med 2024.

Kjøpet av Grensen 10 AB ble i utgangspunktet gjennomført i 2023, men er utsatt til 2024.

5. Revisjon

Institusjonen revideres av Riksrevisjonen

Trondheim 10. februar 2024

Bjørn Haugstad

Direktør for organisasjon og infrastruktur

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.

Vedtatt i styret 7. mars 2024

Styret vedtar årsregnskap for 2023

Remi Eriksen
Styreleder

Bente M. Stallknecht

Jan-Frode Janson

Nina Refseth

Aksel Tjøne

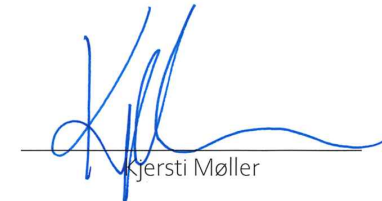
Bjørn Helge Skallerud

Ingrid Bouwer Utne

Nicolai Winter-Hjelm

Kjersti Møller

Anders Lie Hagen

Matilde Brox Bordal

6.2 Prinsippnote SRS

Generelt

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

NTNU har endret kontoplan for 2023 som gjør at det vil være forskyvning på linjer i enkelte noter. Dette gjør at de samme linjene ikke har direkte sammenlignbare tall mot regnskapet for 2022.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultat effekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi.

Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskaper avsnitt CI Virksomhetskaper i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskaper. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

NTNU eier en forskningskonsesjon på laks. Det er inngått en avtale med en ekstern aktør som drifter konsesjonen. NTNU har vurdert det slik at varelageret av laks ikke skal oppføres i regnskapet som varebeholdning utfra en vurdering av risiko og kontroll over beholdningen.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskaper ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

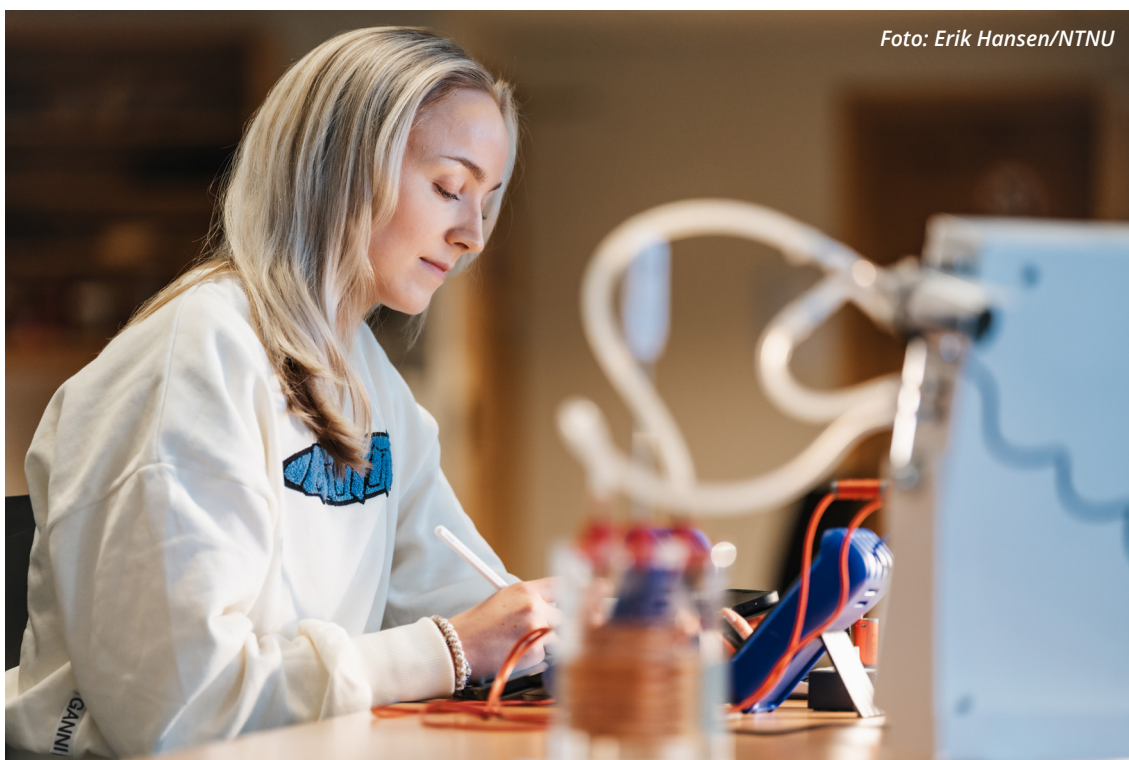
Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

6.3 RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	7 812 577	7 551 772	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	2 492 433	2 502 987	RE.3
Inntekt fra gebyrer	1			RE.2
Salgs- og leieinntekter	1	454 771	488 655	RE.5
Andre driftsinntekter	1	205 495	28 178	RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>10 965 277</i>	<i>10 571 592</i>	<i>RE.7</i>
Driftskostnader				
Varekostnader		558	314	RE.9
Lønnskostnader	2	7 390 702	6 919 693	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	714 285	767 098	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5			RE.13
Andre driftskostnader	3	2 967 448	2 937 265	RE.10
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>11 072 993</i>	<i>10 624 370</i>	<i>RE.14</i>
Driftsresultat		-107 716	-52 777	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	27 147	4 878	RE.16
Finanskostnader	6	10 871	5 389	RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>16 276</i>	<i>-511</i>	<i>RE.18</i>
Resultat av periodens aktiviteter		-91 440	-53 289	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	113 230	72 976	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	-21 790	-19 687	RE.26
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>91 440</i>	<i>53 289</i>	<i>RE.24</i>
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>RE.31</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10			RE.33
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning				RE.32
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>RE.34</i>

6.4 BALANSE

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Programvare og lignende rettigheter	4	34 536	21 171	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4			AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>34 536</i>	<i>21 171</i>	<i>AI.1</i>
II Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	6 848 696	7 010 419	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	948 782	935 088	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	533 560	486 543	AII.03
Anlegg under utførelse	5	515 598	405 928	AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>8 846 635</i>	<i>8 837 978</i>	<i>AII.1</i>
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	64 476	69 147	AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer	11A			AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>64 476</i>	<i>69 147</i>	<i>AIII.1</i>
Sum anleggsmidler		8 945 646	8 928 295	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	427	50 598	BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>427</i>	<i>50 598</i>	<i>BI.3</i>
II Fordringer				
Kundefordringer	13	455 914	425 527	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	48 772	8 748	BII.3
Andre fordringer	14	145 956	214 090	BII.2
<i>Sum fordringer</i>		<i>650 641</i>	<i>648 366</i>	<i>BII.4</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	3 122 347	2 907 467	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	34 884	41 756	BIV.2A
Andre bankinnskudd	17	549 776	352 483	BIV.2B
Kontanter og lignende	17			BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>3 707 007</i>	<i>3 301 706</i>	<i>BIV.4</i>
Sum omløpsmidler		4 358 075	4 000 670	BIV.5
Sum eiendeler drift		13 303 721	12 928 965	BIV.6
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer				
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9			BV.01
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>BV.1A</i>
Sum eiendeler		13 303 721	12 928 965	BV.1

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapskapital				
Innskutt virksomhetskapskapital	8	40	40	CI.01
Oppptjent virksomhetskapskapital	8	357 215	335 425	CI.03
<i>Sum virksomhetskapskapital</i>		<i>357 255</i>	<i>335 465</i>	<i>CI.1</i>
II Avregninger				
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	688 733	801 963	CII.02
<i>Sum avregninger</i>		<i>688 733</i>	<i>801 963</i>	<i>CII.1</i>
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	8 881 171	8 859 148	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III			CIII.02
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		8 881 171	8 859 148	CIII.1A
Sum statens kapital		9 927 158	9 996 576	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	22 949	27 384	DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		<i>22 949</i>	<i>27 384</i>	<i>DI.3</i>
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld				DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>DII.1</i>
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		569 196	229 669	DIII.1
Skyldig skattetrekk		286 506	299 793	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		311 417	261 760	DIII.3
Avsatte feriepenger		615 705	555 679	DIII.4
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	444 480	690 097	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	125 227	60 407	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18	1 001 084	807 598	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>3 353 614</i>	<i>2 905 005</i>	<i>DIII.7</i>
Sum gjeld		3 376 563	2 932 389	DIII.9
Sum statens kapital og gjeld drift		13 303 721	12 928 965	CD.1
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer				
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10B			DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				DIV.02
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>DIV.1</i>
Sum statens kapital og gjeld		13 303 721	12 928 965	SKG.1

6.5 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	7 748 564	7 356 024	7 981 643	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	86 035	82 220	80 000	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	323 994	294 859	315 000	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer	2 242 380	2 464 728	2 413 642	KS.6
innbetaling av refusjoner	0	0	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0	KS.9A
andre innbetalinger	355 319	136 854	298 855	KS.10
<i>Sum innbetalinger</i>	<i>10 756 292</i>	<i>10 334 684</i>	<i>11 089 140</i>	<i>KS.INN</i>
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	7 343 964	6 864 761	7 500 000	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	0	0	0	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-49 657	-15 031	-20 000	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger	2 349 040	3 261 341	2 550 000	KS.15
<i>Sum utbetalinger</i>	<i>9 643 347</i>	<i>10 111 071</i>	<i>10 030 000</i>	<i>KS.UT</i>
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	1 112 944	223 613	1 059 140	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	6 104	16 839	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-736 661	-658 429	-730 000	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	22 913	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)	0	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)	0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-707 644	-641 590	-730 000	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3C
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3D
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)	0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	405 301	-417 977	329 140	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 301 706	3 719 683	0	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 707 007	3 301 706	329 140	KS.BEH

* Avstemming	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-113 230	-72 976	KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	21 790	19 687	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler	5 026	4 858	KS.28
ordinære avskrivninger	714 285	767 098	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0	0	KS.30
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-736 661	-658 429	KS.34
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	22 022	-113 528	KS.37
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0	KS.40
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	50 171	-43 770	KS.38
endring i kundefordringer	-30 386	-47 119	KS.39
endring i leverandørgjeld	339 527	-258 679	KS.42
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-245 617	-22 463	KS.40A
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	707 644	641 590	KS.46
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	KS.48
endring i andre tidsavgrensningsposter	378 374	7 343	KS.47
<i>Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*</i>	<i>1 112 944</i>	<i>223 613</i>	<i>KS.AVS</i>

6.6 BEVLGNINGSOPPSTILLING

Prinsippnote for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2023 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2023

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	Referanse
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	7 737 724	BRIII.011
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0	BRIII.015
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	5 840	BRIII.016
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike- hold, kan overføres	0	BRIII.017
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0	BRIII.018
226	Formålet/virksomheten	21		5000	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten			0	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten				BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				7 748 564	BRIII.01A
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		86 035	BRIII.021
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0	BRIII.021
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				86 035	BRIII.02

Sum utbetalinger i alt				7 834 599	BRIII.1
2xx	[Formålet/Virksomheten]	xx	Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾	0	BRIII.020
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				7 834 599	BRIII.1A

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2023	Referanse
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 907 467	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		214 880	BRII.002
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	3 122 347	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	41 756	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		-6 872	BRII.022
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	34 884	BRII.2

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet		Note	31.12.2023	31.12.2022	Endring	Referanse
Konto	Tekst					
6001/ 8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	3 122 347	2 907 467	214 880	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0		0	BRI.012
6402xx/ 8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		34 884	41 756	-6 872	BRI.015

¹⁾ Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

²⁾ Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

³⁾ Ved tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår, skal det spesifiseres under oppstillingen hva dette gjelder.

6.7 NOTER

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	7 748 564	7 356 024	7 981 643	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-736 661	-658 429	-730 000	N1.3
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	714 285	767 098	700 000	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	354	4 858	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	7 726 542	7 469 552	7 951 643	N1.10

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	86 035	82 220	80 000	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	86 035	82 220	80 000	N1.19

¹⁾Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	7 812 577	7 551 772	8 031 643	N1.20
---	------------------	------------------	------------------	--------------

Gebyrer og lisenser¹⁾²⁾

Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66

¹⁾Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. ²⁾ Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	518 572	537 573	456 225	N1.21
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	518 572	537 573	456 225	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	844 459	792 056	817 574	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	337 393	391 922	360 520	N1.23A
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 181 852	1 183 978	1 178 094	N1.29A
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	1 700 424	1 721 550	1 634 319	N1.31

¹⁾Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	981	2 235	1 000	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	1 740	1 898	1 611	N1.22B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	2 721	4 133	2 611	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	42 185	30 723	25 912	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	90 021	94 442	96 504	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	186 009	244 299	209 434	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	91 024	87 519	54 293	N1.32D
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	409 240	456 983	386 143	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	123 894	79 946	162 868	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	177 507	147 412	172 500	N1.35B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	301 402	227 358	335 368	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	40 239	54 848	23 942	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	30 490	17 289	13 790	N1.36B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	70 729	72 137	37 732	N1.36C

Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	784 092	760 611	761 854	N1.38
---	----------------	----------------	----------------	--------------

¹⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstillere kravene i rundskriv F-07-13.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	7 917	20 826	7 469	N1.40A
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	7 917	20 826	7 469	N1.43

¹⁾ Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	2 492 433	2 502 987	2 403 642	N1.44
---	------------------	------------------	------------------	--------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾**

Statlige etater	42 795	47 908	45 200	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	2 665	3 965	3 515	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	3 952	2 020	4 020	N1.51
Næringsliv/privat	78 748	56 997	64 100	N1.52
Andre	2 617	4 781	2 020	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	130 778	115 672	118 855	N1.55

¹⁾ Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Inntekter fra kurs og seminarer	47 765	45 790	50 000	N1.56
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift/lokaler	104 633	94 305	100 000	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter	104 465	154 764	100 000	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0	N1.57
Egenbetaling fra studenter	64 411	78 125	65 000	N1.58
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	2 720	0	0	N1.58A
Sum andre salgs- og leieinntekter	323 994	372 983	315 000	N1.59

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	454 771	488 655	433 855	N1.60
--	----------------	----------------	----------------	--------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter ¹⁾	199 745	16 198	180 000	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	199 745	16 198	180 000	N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	3 931	10 467	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	1 820	1 514	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultat-regnskapet)	5 751	11 980	0	N1.48

¹⁾ Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	10 965 277	10 571 592	11 049 140	N1.67
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------

	31/12/2022	31/12/2021	Referanse
Inntekter fra utlandet ¹⁾			
Inntekter fra EU	0	0	N11.01
Inntekter fra næringsliv	0	0	N11.02
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	0	0	N11.03
Inntekter fra universiteter	0	0	N11.04
Andre inntekter utland	0	0	N11.05
Sum inntekter fra utland	0	0	N11.1

¹⁾ Frivillig å fylle ut dette avsnittet.

I posten andre driftsinntekter ligger det refusjon fra Statsbygg av kostnader for brukerutstyr til Norsk havteknologisenter på ca. 130 mill kr.

Dette er en klassifikasjonsfeil som er avdekket etter offisiell rapportering av regnskapet. Inntekter som er viderefakturert Statsbygg for anskaffelse av brukerutstyr til Norsk havteknologisenter skulle vært klassifisert som en kostnadsreduksjon i årsregnskapet, se note 3.

NOTE 2 - LØNNSKOSTNADER

DEL 1

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Lønn	5 391 453	5 019 347	N2.1
Feriepenger	651 801	615 526	N2.2
Arbeidsgiveravgift	937 916	848 612	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	441 905	432 236	N2.4
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler ²⁾	0	0	N2.12
Sykepenger og andre refusjoner	-208 981	-182 417	N2.5
Andre ytelser	176 607	186 389	N2.6
Sum lønnskostnader	7 390 702	6 919 693	N2.7
Antall utførte årsverk:	8 004	8 033	N2.8

¹⁾ Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 8,8 % prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen for perioden 01.01.22 -28.02.22, 8,7 % og for perioden 01.03.22 -31.12.22, 8,10 %.

Endelig avregning fra SPK for 2023 er ikke klar ved avslutning av regnskapet pga. etterarbeid knyttet til lønnsoppgjøret i desember. Som følge av dette har NTNU ikke rapportert inn lønnsdata for hele 2023 innen fristen 28.desember. Oppdaterte lønnskostnader for 2023 vil bli rapportert inn i starten av 2024. I følge veiledning fra DFØ skal virksomheter som ikke har innrapportert lønnsveksten for 2023 ikke foreta tilleggsavsetninger i regnskapet.

²⁾ Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

NTNU har 8003,6 årsverk per desember 2023. Dette er en reduksjon på totalt 29,3 årsverk siden desember året før. Den største økningen i antall årsverk er funnet innen andre stillinger kategori som har økt med 42,9 årsverk fra desember 2022 til desember 2023. Dette er et resultat av en økning i lærling til 71 årsverk. Økningen i tallene for lærlinger er på grunn av skifte til SAP lønnsystem (BOTT ØL) og endringer i registreringspraksis, da NTNU gikk opp fra 66 til 71 ansatte personer i denne stillingskoden i 2023. Kategorien ingeniører økte med 18,4 årsverk fra 2022 til 2023. Mellomlederstillingene forsetter å øke med 10,3 årsverk, samtidig som at antall årsverk i lederstillingene var relativt stabilt, med en nedgang på kun 0,5 årsverk.

Den største reduksjonen med 69,8 årsverk finner vi blant rekrutteringsstillingene. Dette er et resultat av en redusering i stipendiatstillingene med 74,6 årsverk, samtidig med økning i postdoktorstillinger på 4,9 årsverk fra 2022 til 2023. Undervisnings- og forskerstillinger er samlet redusert med 19,7 årsverk. På tross av at førsteamanuensisstillinger har økt med 16,1 årsverk, ble de andre stillinger i stillingskategorien redusert eller har ingen signifikante endringer. Ut over dette er det kun mindre endringer i kategoriene.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 925 366	26 366	1 951 732	N2I.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		243 325	243 325	N2I.02
Administrerende direktør			0	N2I.03

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2023.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Husleie	607 351	543 618	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	85 068	190 201	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	18 954	21 470	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	202 818	161 653	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	63 672	82 757	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	304 161	347 387	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	227	654	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	77 349	35 824	N3.7
Kjøp av konsulent tjenester	208 367	349 417	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tjenester	348 227	229 353	N3.8B
Reiser og diett	320 242	345 637	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	731 012	629 294	N3.10
Sum andre driftskostnader	2 967 448	2 937 265	N3.11

¹⁾ Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler.

	Type eiendel					Sum	DBH-referanse
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Infrastruktur-eiendeler		
Varighet inntil 1 år		40 535	5 118	12 165		57 818	N3I.01
Varighet 1-5 år		116 419	1 788	12 122		130 329	N3I.02
Varighet over 5 år	45 264	450 396	487	406		496 552	N3I.03
Kostnadsført leiebetaling for perioden	45 264	607 350	7 393	24 693	0	684 699	N3I.1

I linjen øvrige driftskostnader inngår kostnader på ca. 91 mill som vedrører kostnader for brukerstyr til Norsk havteknologisenter.

Disse kostnadene er refundert fra Statsbygg i 2023, se note 1 og vil inngå som en del av kostprisen til havteknologisenteret ved overlevering fra Statsbygg.

NOTE 4 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	33 387	0	33 387	N4.1
+ tilgang i 2023 (+)	20 767	0	20 767	N4.2
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2023	54 154	0	54 154	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	-12 217	0	-12 217	N4.7
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	-7 401	0	-7 401	N4.8
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2023	34 536	0	34 536	N4.10
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	N4.13

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Driftsløse, inventar, verktoy o.l	Sum	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	796 851	13 685 296	405 928	0	2 176 545	985 971	18 050 592	N5.1
+ tilgang nybygg i 2023 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg i 2023 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger i 2023 (+)	5 351	12 563	398 155	0	164 909	134 916	715 894	N5.21
- avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	-1 827	0	-1 827	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	288 485	-288 485	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2023	802 202	13 986 345	515 598	0	2 339 627	1 120 887	18 764 658	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	-7 632 192	0	0	-1 187 133	-393 289	-9 212 614	N5.8
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	0	-307 660	0	0	-205 185	-194 038	-706 883	N5.9
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	0	1 473	0	1 473	N5.10
Balansført verdi 31.12.2023	802 202	6 046 493	515 598	0	948 782	533 560	8 846 635	N5.11

Avskrivningssatser (levetider)

Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært
-------------------	------------------------------	-------------------	-----------------------	-----------------	-----------------

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	3931	0	0	2174	0	6105	N5.12
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler (-)	0	0	0	0	-354	0	-354	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	3931	0	0	1820	0	5751	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".

NOTE 6 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	1 645	417	N6.1
Valutagevinst (agio)	7 242	4 436	N6.2
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	18 259	25	N6.3
Sum finansinntekter	27 147	4 878	N6.4
Finanskostnader			
Rentekostnad	541	49	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Valutatap (disagio)	10 330	5 117	N6.7
Annen finanskostnad	0	223	N6.8
Sum finanskostnader	10 871	5 389	N6.9
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>			
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0	N6.11

¹⁾Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

I posten annen finansinntekt inngår gevinst av salg av aksjer i OCS AS på 18,2 mill kr.

NOTE 8 INNSKUTT OG OPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Optjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende optjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsoneraktivitet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet optjent virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>		
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2022	Beløp	Referanse
	40	N81.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N81.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N81.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N81.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N81.015
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2023	40	N81.1
<i>Bunden optjent virksomhetskapital:</i>		
Bunden optjent virksomhetskapital pr. 31.12.2022	69 107	N81.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N81.022
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	-4 672	N81.023
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0	N81.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N81.025
Bunden optjent virksomhetskapital 31.12.2023	64 436	N81.2
Innskutt og bunden optjent virksomhetskapital 31.12.2023	64 476	N81.SUM

Annen opptjent virksomhetskapsital:

Annen opptjent virksomhetskapsital 31.12.2022	266 318	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapsital (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	21 790	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapsital (+/-)	4 672	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapsital 31.12.2023	292 780	N8II.1

Sum virksomhetskapsital 31.12.2023	357 255	N8.TOTAL
---	----------------	-----------------

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapsital på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapsital til underliggende driftsenheter).

Virksomhetskapsital ved enhetene

Virksomhetskapsital ved enhetene 01.01	219 812
Ny avsetning 2023	3 549
Benyttet andel 2023	-11 784

Virksomhetskapsital ved enhetene 31.12.2023 * se spesifikasjon under	211 577
---	----------------

Spesifikasjon bundet egenkapital:

Bokført verdi balanseførte aksjer og leieboerinnskudd jfr. Note 11	64 476
Bokført verdi innskutt virksomhetskapsital - aksjer	-40

Netto verdi balanseførte aksjer	64 436
--	---------------

*Spesifikasjon Virksomhetskapsital ved enhetene.

	IB	Ny avsetning	Benyttet andel	UB
	2023	2023	2023	2023
Fakultetene				
ØK	6 921	1 114		8 035
AD	3 590	212		3 802
HF	3 241	-25		3 216
IE	26 903	1 028		27 931
IV	84 890	938	-1 888	83 940
MH	11 982	236		12 218
NV	25 199	-22	-4 637	20 540
SU	25 716		-5 259	20 457
VM	11 221	68		11 288
Andre enheter inkl. NTNU Videre	20 149			20 149
Sum virksomhetskapsital ved enhetene	219 811	3 549	-11 784	211 576

NOTE 11 INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER

Beløp i 1000 kroner

Aksjer	Organisasjonsnummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virksomhetens regnskap	Kostpris rapportert til kapitalregnskapet	Referanse
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	984829906	19.08.2002	40 000	2,7 %	2,7 %	-3 929	18 056	40	40	N11.010
NTNU Technology Transfer AS	986251782	22.10.2003	6 100 000	85,0 %	85,0 %	1 763	56 066	7 000	7 000	N11.010
Vangslund AS	946091693	28.06.2005	398	100,0 %	100,0 %	4 890	85 440	48 059	48 059	N11.010
NTNU Samfunnsforskning AS	986243836	13.11.2003	1 000	100,0 %	100,0 %	8 575	20 347	6 011	6 011	N11.010
Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	18.01.2005	60	13,0 %	13,0 %	542	5 721	300	300	N11.010
NTNU Ocean Training AS	997761987	02.12.2011	100	100,0 %	100,0 %	105	3 358	115	115	N11.010
Møreforskning AS	991436502	22.06.2007	2 163	19,2 %	19,2 %	623	16 646	2 948	2 948	N11.010
Vitensenteret Innlandet AS	986387625	10.02.2011	3	3,0 %	3,0 %	398	11 677	3	3	N11.010
Sum aksjer			6 143 724			12 967	217 311	64 476	64 476	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>										
Selskap 1			0			0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0			0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0	N11.022
Sum andeler			0			0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2022						12 967	217 311	64 476	64 476	N11.3

* Gjelder bolført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bolført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

NOTE 12 BEHOLDNINGER AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Anskaffelseskost			
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.1
Varer under tilvirkning*	0	50 161	N12.1
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0	N12.1
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	427	437	N12.2
Sum anskaffelseskost	427	50 598	N12.3
Ukurans			
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.4
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0	N12.4
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0	N12.4
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0	N12.5
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0	N12.5A
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	427	50 598	N12.7

*Det er gjort en ny vurdering i 2023 for regnskapsmessig behandling av varebeholdning av laks. NTNU eier en forsknings-konsesjon på laks. Der er inngått avtale med en ekstern aktør, som drifter av konsesjonen og har oppført varelageret i sitt regnskapittel. Avtalen med ekstern aktør regulerer at NTNU ikke har økonomisk risiko knyttet til varelageret av laks og NTNU har derfor ikke oppført beholdningen i sitt regnskapet. Verdien av beholdning av laks pr 31.12.2023 er 53 mill kr.

NOTE 13 KUNDEFORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Kundefordringer til pålydende	458 576	428 189	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 662	-2 662	N13.2
Sum kundefordringer	455 914	425 527	N13.3

NOTE 14 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	37	N14.1
Reiseforskudd	26 000	21 123	N14.2
Personallån	509	697	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalt leie	47 359	111 262	N14.5A
Andre forskuddsbetalte kostnader	34 351	55 033	N14.5B
Andre fordringer	37 737	25 938	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum andre fordringer	145 956	214 090	N14.8

¹⁾ Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

**NOTE 15 AVREGNING BEVILGNINGSFINANSIERT OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITET MV.
(NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)**

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

DEL I: INNTEKTSFØRTE BEVILGNINGER	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksom- hets-kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>					
Rekrutteringsstillinger	124 791	0	110 400	14 392	N15I.011
Andre strategiske prosjekter	135 374	0	66 889	68 485	N15I.011
Driftsoppgaver fakultetene	292 056	0	374 817	-82 761	N15I.011
Driftsoppgaver Fellesadministrasjonen	-129 343	0	-134 928	5 585	N15I.011
Midlertidig omdisponert fra vedtatte, ikke igangsatte prosjekter	-115 217	0	-68 008	-47 209	N15I.011
Midlertidig omdisponert til påbegynte investeringsprosjekter	0	0		0	N15I.011
Andre oppgaver ¹⁾	0	0		0	N15I.012
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	307 662	0	349 170	-41 508	N15I.1
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>					
Rekrutteringsstillinger	-171 107	0	-86 702	-84 405	N15I.021
Andre strategiske prosjekter	55 890	0	18 694	37 196	N15I.021
Midlertidig omdisponert til konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter	115 217	0	68 008	47 209	N15I.021
Midlertidig omdisponert til påbegynte investeringsprosjekter	0	0	0	0	N15I.021
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.022
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0	N15I.2
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.061
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.061
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.061
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0	0	N15I.6
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>					
Campustorg/Sundebygget, Campus Ålesund	7 839	0	7 839	0	N15I.031
Brukerutstyr Helgasetr	46 262	0	55 500	-9 238	N15I.031
IKT-investeringer	0	0	38 998	-38 998	N15I.031
Kjøp av eiendom Grensen	12 613	0	17 964	-5 351	N15I.031
Maskiner, verktøy og inventar ved fakultetene	510	0	3 010	-2 500	N15I.031
Teknisk/vitenskapelig utstyr ved fakultetene	11 950	0	14 550	-2 600	N15I.031
Påkostning bygg ved fakultetene	4 653	0	4 653	0	N15I.031
Rehabilitering av Kjemi 5	285 235	0	299 447	-14 212	N15I.031
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.031
SUM påbegynte investeringsprosjekter	369 062	0	441 960	-72 898	N15I.3
<i>Andre formål</i>					
Interne driftsprosjekter	0	0	0	0	N15I.041
Formål 3	0	0	0	0	N15I.041
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre formål	0	0	0	0	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	676 723	0	791 130	-114 407	N15I.KD
Andre departementer og finansieringskilder					
Andre departementer	12 010	0	10 832	1 177	N15I.051
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.052
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.053
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer og finansieringskilder	12 010	0	10 832	1 177	N15I.5
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	688 733	0	801 963	-113 230	N15I.5A
Tilført fra annen virksomhetskapital				0	N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-113 230	N15I.11

DEL II: IKKE INNTEKTSFØRTE TILSKUDD, BIDRAG OG GAVER:

	Avsetning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Tiltak/opp-gave/formål	330 570	339 508	-8 938	N15II.061
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	330 570	339 508	-8 938	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/opp-gave/formål	-272 647	-91 211	-181 436	N15II.031
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	-272 647	-91 211	-181 436	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/opp-gave/formål	-734	-669	-65	N15II.041
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-734	-669	-65	N15II.4
Andre bidragsytere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	11 596	7 464	4 132	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	47 877	41 868	6 009	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	110 459	108 500	1 959	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	17 569	29 324	-11 755	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	156 859	198 720	-41 861	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	35 463	45 644	-10 180	N15II.051F
Sum andre bidrag²⁾	379 823	431 520	-51 697	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	379 823	431 520	-51 697	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	437 012	679 147	-242 136	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/opp-gave/formål/giver	7 469	10 950	-3 481	N15II.071
Tiltak/opp-gave/formål/giver ¹⁾	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	7 469	10 950	-3 481	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	444 480	690 097	-245 617	N15II.BBG
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer⁴⁾	848 663	760 252	0	N15II.8

DEL III: IKKE INNTEKTSFØRTE BEVILGNINGER (UTSATT INNTEKTSFØRING)

	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål				
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)	0	0	0	N15III.01
Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.01
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0	N15III.1
Investeringsformål				
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0	N15III.03
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.03
Sum investeringsformål	0	0	0	N15III.3

Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15III.4
Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0	N15III.BST

¹⁾ Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstill kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

³⁾ Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstill kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

⁴⁾ Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II.

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.	Referanse
Avsetninger til andre formål	7 748 564	307 661	3,97 %	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	7 748 564	369 062	4,76 %	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	7 748 564	676 723	8,73 %	N15IV.1

NOTE 16 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER/MOTTATT FORSKUDDSBETALING

Beløp i 1000 kroner

DEL I

Opptjente, ikke fakturerte inntekter	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	9 407	604	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	643	564	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	22 817	5 361	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	2 357	2 219	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	13 547	0	N16.011
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	48 772	8 748	N16.1

DEL II

Mottatt forskuddsbetaling	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	32 543	24 466	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	4 028	3 343	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	824	1 946	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	42 422	30 152	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	559	500	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	44 850	0	N16.022
Sum mottatt forskuddsbetaling	125 227	60 407	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

¹⁾ Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstill kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Etter omlegging til nye systemer er det ny behandlingsmåte for periodisering av oppdragsporteføljen. Nå periodiseres inntekt i tråd med påløpte kostnader pr. delprosjekt og ikke pr. prosjekt som tidligere. Dette fører til økte tall på opptjent ikke fakturerte inntekter og mottatt forskuddsbetaling for prosjekter som har mange delprosjekt. Prinsippet for regnskapsmessig føringer av oppdragsprosjekt er ikke endret.

NOTE 17 BANKINNSKudd, KONTANTER OG LIGNENDE²⁾

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) ³⁾	3 122 347	2 907 467	N17.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	34 884	41 756	N17.2A
Øvrige bankkontoer ¹⁾	549 776	352 483	N17.2B
Kontantbeholdninger ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	3 707 007	3 301 706	N17.4

¹⁾ Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

³⁾ Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

NOTE 18 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Skyldig lønn	19 066	9 342	N18.1
Skyldige reiseutgifter	9 843	5 252	N18.2
Annen gjeld til ansatte	136 766	107 561	N18.3
Påløpte kostnader	33 737	28 139	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	797 236	613 290	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	4 435	44 014	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	1 001 083	807 598	N18.7

¹⁾ Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

NOTE 19 AVSETNINGER LANGSIKTIGE FORPLIKTELSE

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Referanse
Gaver	17 796	20 013	N19.01
Gaveforsterkninger	5 152	7 372	N19.02
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser ¹⁾	0	0	N19.03
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	22 949	27 384	N19.1

¹⁾ Spesifiseres i egen oppstilling.

www.ntnu.no

Trondheim | Gjøvik | Ålesund